

Američki
alumni u
Hrvatskoj
STR.30

Festivali
znanosti u
Splitu i Sinju
STR. 4, 8, 25

Mateo
Perašović:
Znanost i umjetnost
STR. 31

god III.
broj 18.
27. travnja
A.D. 2011.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

Postignuća Prava u temeljima Sveučilišta

Ivan Pavić, rektor

Pravni fakultet, čiju smo 50-u obljetnicu proslavili prošle srijede, nije samo jedan od najstarijih fakulteta, nego i po mnogo čemu i najutjecajnija članica našega Sveučilišta. Naše gradske i regionalne institucije nemoguće je zamisliti bez petnaest tisuća stručnjaka koji su diplomirali na Pravnom fakultetu. Najistaknutiji njegovi pojedinci dali su nemjerljiv doprinos društvenim znanostima u rasponu od fundamentalne pravne teorije preko posebnih pravnih grana - osobito pomorskog prava i međunarodnog prava mora – do pravne povijesti, sociologije i politologije.

Pedagoškom, znanstvenom i publicističkom djelatnošću, vodenjem kulturnih institucija i projekata, te obnašanjem važnih funkcija u gradskoj, regionalnoj i nacionalnoj politici, profesori Prava prednjačili su u Splitu druge polovine XX stoljeća. Tri veleposlanika, dva ministra, četiri zastupnika, dva gradonačelnika, rektor i pet prorektora – tako nečinje ne može se pohvaliti niti jedna sastavnica našega Sveučilišta. Stoga je logično da je po nepodijeljenom sudjelovanju Pravni fakultet desetljećima bio i intelektualno žarište, i svjetovno središte duhovnog života Grada i njegov politički najutjecajniji politički punkt.

Doktorski studij kao potvrda znanstvene zrelosti

Sveučilišnu ulogu Pravnog fakulteta osnažit će dogledno preseljenje na Kampus, a osobito osnivanje njegova doktorskog studija kojem se u najskorije vrijeme nadamo. Ne radi se tu o želji za pukim povećanjem broja doktora znanosti koji izlaze s našeg Sveučilišta, nego o potrebi da ovako ugledan fakultet vlastitim doktorskim studijem potakne napredovanje mnogih pravnih stručnjaka afirmiranih na tolikim važnim izvansveučilišnim poslovima i dužnostima.

Nažalost, 90 posto hrvatskih doktora znanosti još uvek ostaje na sveučilištu. U takvim nam je okolnostima bilo važnije da naši asistenti doktoriraju u Zagrebu ili u svijetu nego kod nas, pa i onda kada bi doktorat na našem Sveučilištu mogli steći i brže i jeftinije, a i statistika bi sigurno bila ljepša. Jer ako u nekim zemljama nije moguće dobiti prvi posao na sveučilištu na kojem je stečen doktorat, koliko je to tek važno u maloj Hrvatskoj?!? I to na jednom vrlo mladom, još do jučer i uhrvatskim razmjerima malom, provincijalnom Sveučilištu? Tako bi trebalo biti i ubuduće, bez obzira što sada imamo širok repertoar doktorskih studija.

Zapošljavanje znanstvenih novaka

U taj problemski krug spada i pitanje perspektive naših znanstvenih novaka koji bi baš nakon doktorata mogli ostati bez posla. Naime, projekt znanstvenih novaka prije nekoliko godina nije pokrenut da bi svi oni ostali na sveučilištu, nego da bi mладимa, koji se žele baviti znanosti, država pomogla steći doktorat po najpovoljnijim uvjetima. No sada bi oni mogli ostati bez posla, što bi bila ne samo njihova osobna nesreća, nego bi država mogla izgubiti uloženi novac, a društvo ostati bez koristi od znanja koje su novaci stekli. To se ne bi smjelo dopustiti ne samo zbog tih gubitaka, nego i zbog narasle potrebe hrvatskih sveučilišta za novim kadrovima.

Naime, paralelno s projektom znanstvenih novaka koji je imao ambiciju da poveća broj doktora u privredi, na sveučilištu jeznačajno povećan broj studenata, uz istovremenu implementaciju Bolonje koja sama po sebi traži veći broj nastavnika. Dok se time potreba za novim kadrom dramatično povećala, krizaje srezala sredstva prijeteći zaustaviti svako zapošljavanje. Zbog svega toga smo vitalno zainteresirani da većina mlađih nakon doktorata ostane na Sveučilištu. Upravo zato naša nastojanja, jednako kao i resornog Ministarstva, trebaju biti usmjerena na zapošljavanje svih novaka koji su svoje obaveze uspješno izvršili i žele ostati na Sveučilištu. Jer svima nama koji smo prihvatali odgovornost za vodenje Sveučilišta kristalno je jasno kako je podizanje kvalitete znanstvenog i nastavnog rada ne samo uvjet razvoja nego i temelj opstanka Sveučilišta u Splitu.

50
godina Pravnog
fakulteta u Splitu
STR. 9 -24

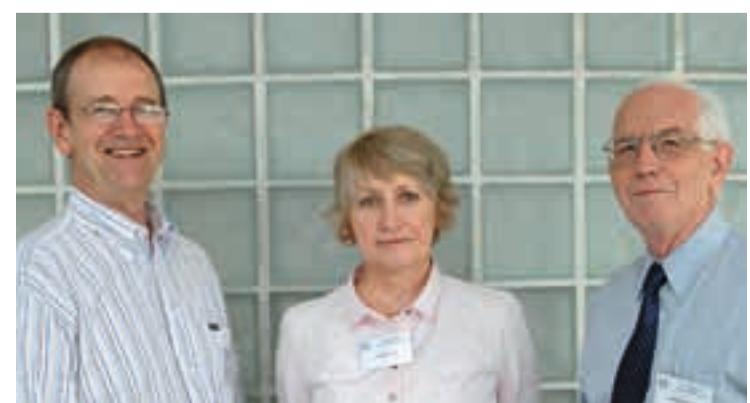

Programi Kineziološkog fakulteta restrukturirani za moderne izazove

STR. 6 -7

Cochrane simpozij u Splitu

STR. 26 -27

sveučilišni život

S dodjele potvrda o završetku programa prvoj generaciji polaznika i polaznica programa Student Business Academy, u lipnju 2010. godine.

Studentska poduzetnička akademija na Ekonomskom fakultetu

I u ovom ljetnom semestru, splitski Ekonomski fakultet organizira program cijeloživotnog obrazovanja Student Business Academy – Studentska poduzetnička akademija, koji se po prvi put izvodio u protekloj akademskoj godini, u suradnji s Wofford College iz Spartanburga, u Južnoj Karolini (SAD). Nova će generacija polaznika imati

priliku besplatno slušati ovaj program cijeloživotnog obrazovanja i steći temeljna znanja iz poslovne ekonomije, potrebna za planiranje i pokretanje vlastitog poduzetničkog poduhvata.

Osim toga, timovi polaznika će izraditi i vlastite poslovne planove, čija bi kvaliteta trebala biti na razini dovoljno za razmatranje kreditnog

praćenja poduhvata od strane komercijalne banke. Prošle je godine program bio otvoren samo za studente diplomskih studija Ekonomskog fakulteta, a pohadalo ga je ukupno 16 polaznika i polaznica, koji su slušali teorijske sadržaje iz poduzetničkog planiranja, ali i u timovima izradili poslovne planove na engleskom jeziku. (Nikša Alfrević)

Od ove akademske godine, Studentska poduzetnička akademija otvorena je za sve studente diplomskih studija Sveučilišta u Splitu, bez obzira na poduzetničko (ne)iskustvo i razinu predznanja o poslovnoj ekonomiji. Svi koji uspješno završe program, dobit će odgovarajuću potvrđnicu od strane Ekonomskog fakulteta. (Nikša Alfrević)

Izložba hrvatske naivne umjetnosti u Sveučilišnoj knjižnici

Pozivamo Vas na otvorene izložbe hrvatske naivne umjetnosti u organizaciji Hrvatskog društva naivnih umjetnika, galerije „Mirko Virius“ i Sveučilišta u Splitu. Otvorene će se održati danas (27. travnja), s početkom u 19,30 sati, u izložbenoj dvorani Sveučilišne knjižnice, Ruđera Boškovića 31. Izložba će biti otvorena za posjetitelje do četvrtka, 12. svibnja 2011.

Career Days 2011

Career Days – Dani karijera je manifestacija koja se organizira već četvrtu godinu za redom u suradnji studentске organizacije AIESEC i Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Cilj manifestacije, održane 23. i 24. ožujka 2011. godine, je omogućiti izravnu komunikaciju uspješnih poduzeća Split-sko-dalmatinske županije i studenata našeg grada. Osim izložbenog dijela, na kom se predstavilo 13 poduzeća iz Splitsko-dalmatinske županije, održana su i interaktiv-

na predavanja stručnjaka iz svijeta gospodarstva. Teme su bile bliske i zanimljive studentima, primjerice kako koristiti usluge poslovnog savjetovanja, kako se prezentirati mogućem poslodavcu i sl.

Poduzeća su zadovoljna organizacijom samog projekta i prilikom za izravan kontakt s mlađim ljudima. Studentima je također bilo omogućeno dati svoje podatke i životopis predstavniciima poduzeća, te samim tim povećati svoje izgledne ulaska u krug potencijalnih

zaposlenika.

Okrugli stol „S faksa u poduzetništvo“ fokusirao se na mogućnosti (samo)zapošljavanja mlađih visokoobrazovanih kadrova. Studentima su predstavljene programi poticanja zapošljavanja HZZ-a, financiranja mlađih poduzetnika HBOR-a, mogućnosti praktičnog rada kod članica HUP-a, te specijalizacije u kontekstu cijeloživotnog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu. (Ana Podrug)

Svojim predstavljanjem sudionici događaja "Info kopča" su mlađima pružili različite vrste informacija prateći 7 poglavila Nacionalnog programa za mlade (obrazovanje i informatizacija, zapošljavanje i poduzetništvo, socijalna politika, zdravstvena zaštita i reproduktivno zdravlje, aktivno sudjelovanje mlađih u društvu, kultura mlađih i slobodno vrijeme te mobilnost, informiranje i savjetovanje).

Sveučilište u Splitu se predstavilo split-skim srednjoškolcima

U sklopu programa obilježavanja Europskog dana informiranja mlađih Sveučilište u Splitu sudjelovalo je u akciji pod nazivom "Info kopča" koju je organizirao Informativni centar za mlade, s ciljem da se splitskim srednjoškolcima predstave različite institucije, organizacije i udruge.

Učenicima trećeg razreda II. jezične gimnazije su, na zanimljiv način i u dinamičnoj formi prezentacije, prilagođenoj mlađima, Gabrijela Budimir iz Službe za nastavu i Aleksandra Banić iz Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Splitu predstavile Sveučilište. Tako su mlađi imali priliku čuti o studijskim programima, uvjetima smještaja, prehrani, sveučilišnim i studentskim aktivnostima, te ostalim zanimljivim sadržajima Sveučilišta u Splitu, kao i o mogućnostima odlaska na prestižna inozemna sveučilišta tijekom studija, u sklopu Erasmus programa međunarodne razmjene studenata, Svojim predstavljanjem sudionici događaju "Info kopča" su mlađima pružili različite vrste informacija prateći 7 poglavja Nacionalnog programa za mlade (obrazovanje i informatizacija, zapošljavanje i poduzetništvo, socijalna politika, zdravstvena zaštita i reproduktivno zdravlje, aktivno sudjelovanje mlađih u društvu, kultura mlađih i slobodno vrijeme te mobilnost, informiranje i savjetovanje).

Prezenteri po navedenim kategorijama, uz Sveučilište u Splitu, bili su: Kultura mlađih i slobodno vrijeme: Kazalište Play-drama, Elvis Bošnjak Aktivno sudjelovanje mlađih u društvu: Sajam ideja, Udruga Most Mobilnost, informiranje i savjetovanje: Info zona Zdravstvena zaštita i reproduktivno zdravlje: Poremećaji prehrane, Janina Pavić, psihologica Socijalna politika: Tečaj znakovnog jezika, Udruga Dodir Zapošljavanje i poduzetništvo: Profesionalno informiranje i savjetovanje učenika, Hrvatski zavod za zapošljavanje (a.ž.)

Sveučilištu u Splitu dodijeljena finansijska potpora za organizaciju Erasmus intenzivnih jezičnih tečajeva (EILC)

Sveučilište u Splitu se uspješno prijavilo za organizaciju Erasmus intenzivnih jezičnih tečajeva hrvatskog jezika koji će od akademske godine 2011./2012. biti ponuđeni inozemnim dolaznim Erasmus studentima. Cilj im je pripremiti inozemne studente za život i studij u hrvatskom okruženju. Prijava je ocjenjivana pri Agenciji za mobilnost i projekte EU od strane vanjskih ocjenjivača, koji su Sveučilištu u Splitu dodijelili najveći broj bodova.

Sveučilište u Splitu
EKONOMSKI FAKULTET
Centar za cijeloživotno obrazovanje i

Ekonomski fakultet u Splitu
Centar za cijeloživotno obrazovanje i obrazovanje odraslih organizira tečajevne engleskog jezika koji su ujedno i priprema za polaganje međunarodno priznatih BEC ispita

Business English certificates university of cambridge

Tečajevi su namijenjeni studentima i poslovnim ljudima koji žele aktivno sudjelovati u međunarodnom poslovanju.

Početak tečaja: 26. travnja 2011.
Trajanje: 60 nastavnih sati (4 sata tjedno)
Održavanje: travanj/svibanj/lipanj/listopad/studeni

Predavači: Željka Radelić i Sanja Radmilo Derado

Cijena seminara: 3.979,00 kn (sa PDV-om),
2 i više polaznika iz iste tvrtke/organizacije imaju popust od 10% za svakog polaznika
Studenti Ekonomskog fakulteta u Splitu imaju popust od 15%
Studenti Sveučilišta u Splitu imaju popust od 10%
Plaćanje u četiri (4) jednaka obroka

Za sve informacije kontaktirajte:

Josip Grgić, dipl. oec.

Tel.: 021/430 650;

E-mail: cijelivotno@efst.hr

Mr. sc. Željka Radelić

Tel.: 091/4430 636;

E-mail: zradelic@efst.hr

www.efst.hr/cco/bec

pojmovnik

Kvalifikacija (engl. Qualifications) je skup jediničnih skupova ishoda učenja određenih razina, obujma, profila i kvalitete, koji se dokazuje svjedodžbom ili diplomom, odnosno drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Ishodi učenja (engl. Learning Outcomes) su znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost koje je osoba stekla učenjem i dokazuje nakon postupka učenja.

Jedinični skup ishoda učenja (engl. Unit of Learning Outcomes) označava najmanji cjeloviti skup povezanih ishoda

učenja. Jedinični skup ishoda učenja obuhvaća ishode učenja samo jedne razine. Uvjet za stjecanje nekog jediničnog skupa ishoda učenja na određenoj razini su prethodno stečeni jedinični skupovi ishoda učenja na svim nižim razinama u odgovarajućem profilu.

Modul ishoda učenja (engl. Module of Learning Outcomes) označava jedan ili više jediničnih skupova ishoda učenja s unaprijed određenim i usklađenim obujmom.

(priredila Snježana Knežić)

**Prof. dr. sc.
Boris Dželalija**

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje Biomedicina i zdravstvo, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Infektologija na Medicinskom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Zdravka Aljinović**

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Kvantitativna ekonomija na Ekonomskom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Andrina Granić**

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Damir Vukičević**

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Marko Rosić**

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Snježana Pivac**

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Mirela Šarac**

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce za područje društvenih znanosti, polje pravo, grana Rimsko pravo na Pravnom fakultetu u Splitu.

**Prof. dr. sc.
Tonko Vlak**

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor za znanstveno područje Biomedicina i zdravstvo, polje Klinička medicinska znanost, grana Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Splitu.

**Prof.
Slobodan Jokić**

izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora za umjetničko područje, polje filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), predmeti Osnove pokretnih slika i Umjetnički film i video na Umjetničkoj akademiji u Splitu.

sveučilišni život

Novi prorektor Sveučilišta u Splitu

Senat Sveučilišta u Splitu je na sjednici od 4. travnja potvrdio imenovanje prof.dr.sc. Tomislava Kilića, redovnog profesora Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje na mjesto prorektora za informatičku logistiku i tehnički razvoj. Sveučilišta u Splitu u mandatnom razdoblju od 1. listopada 2011. do 30 rujna 2014.

Rosanda Mulić nova dekanica Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Na sjednici od 4. travnja Senat Sveučilišta u Splitu potvrdio je odluku Pomorskog fakulteta da u mandatnom razdoblju 1. travnja 2011. do 31. ožujka 2013. za dekanicu izabere dr. sc. Rosandu Mulić, izvanredni profesoricu.

impressum

universitas ♦ glasilo studenata i profesora Sveučilišta u Splitu ♦ **urednički kolegij**
 ♦ Petar Baćić ♦ Darija Bralić
 ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Gorana Fučko ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Toni Gamulin ♦ Suzana Kačić-Bartulović ♦ Nina Kljenak ♦ Snježana Knežić ♦ Lena Malešević-Perović ♦ Jelena Mrkonjić ♦ Sandro Nižetić ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Ivan Romić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Stipe Vudrag ♦ Antonija Žaja ♦ **fotografije** ♦ cropix ♦ **art direktor** ♦ Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač** ♦ Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača** ♦ prof. dr.sc. Ivan Pavić, rektor ♦ **adresa redakcije** ♦ Livanjska 5/IV ♦ tel 021/558 263 ♦ fax 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

UPRAVLJANJE KVALITETOM

Marija Šiško Kuljić
Dragana Grubišić

Split, lipanj 2010

U povodu izvrsne knjige Upravljanje kvalitetom docentice Marije Šiško Kuljić s FESB-a i profesorice Dragane Grubišić s Ekonomije, Universitas u suradnji s Centrom za kvalitetu Sveučilišta u Splitu 20. svibnja organizira Okrugli stol o upravljanju kvalitetom s posebnim osvrtom na sveučilište. Uz odabранe znanstvenike na Okrugli su stol dobrodošli i studenti Sveučilišta u Splitu. Informacije na tel 021 55 82 62 ili na universitas@unist.hr

2. Festival znanosti Sinj, 10 - 15. travnja

Tjedan u kojem je Sinj živio znanost

Okrugli stol na temu Prepoznavanje pseudoznanosti – važan dio znanstvene pismenosti, sudionici (s lijeva na desno): Bojan Markičević (moderator), Igor Mikloušić, Dario Hrupec, Neven Barković i Saša Ceci.

– Promatranje noćnog neba uz domjenak, pod vodstvom mladih studenata fizike Ane Bacelj i Dina Bekteševića

Radionica u školi Franjevačka klasična gimnazija u Sinju, predavač Bojan Markičević, na temu Interaktivna fizika.

“

Nanotehnologija i budućnost iste, mali zeleni i mogu li postojati, zašto vjerujemo u tarot, astrologiju nadnaravno, hoćemo li preživjeti 2012., CERN, crne rupe, početak svemira, neobični svijet kvantne mehanike, samo su neke od tema o kojima su na ovogodišnjem Regionalnom festivalu znanosti u Sinju pričali vrhunski stručnjaci u tim područjima iz raznih zemalja regije: Hrvatske, Slovenije, BiH i Srbije. Organizatori su se potrudili da prošire appetit građanima, pa smo imali i četiri radionice iz robotike i programiranja, šarene i zabavne radionice iz kemijske, radionice iz interaktivne fizike, razne eksperimente za djecu i ostale uzraste, promatranje noćnog neba teleskopima sa Stariog grada uz ugodne melodije i domjenak; do festivala je svoj put pronašla i filozofija, dok je, s druge strane, matematička radionica iz teorija igara dala odgovor na pitanje koliko su ljudi sebični! U kasnopođnevnim satima organizirale su se razne tribine o obrazovanju, ekonomiji, energetici, astrologiji, tarotu i sl.

Znanstvenici iz regije, ujedinjeni sa zajedničkim ciljem „približavanje ljepota znanosti građanima“, potrudili su se i ovaj festival učiniti što zanimljivijim i što ljepšim.

Predavanje Asimetrija između materija i antimaterije, predavač Marko Bračko

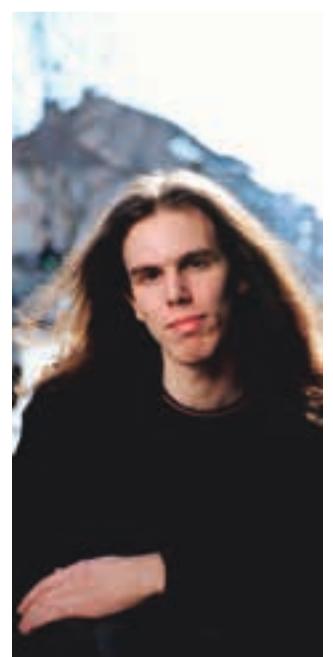
Radionica u školi Opća gimnazija Dinka Šimunovića na temu Teorija igara, Damir Vukičević

Danica Ramljak, ravnateljica instituta Ruđer Bošković, organizatorica festivala.

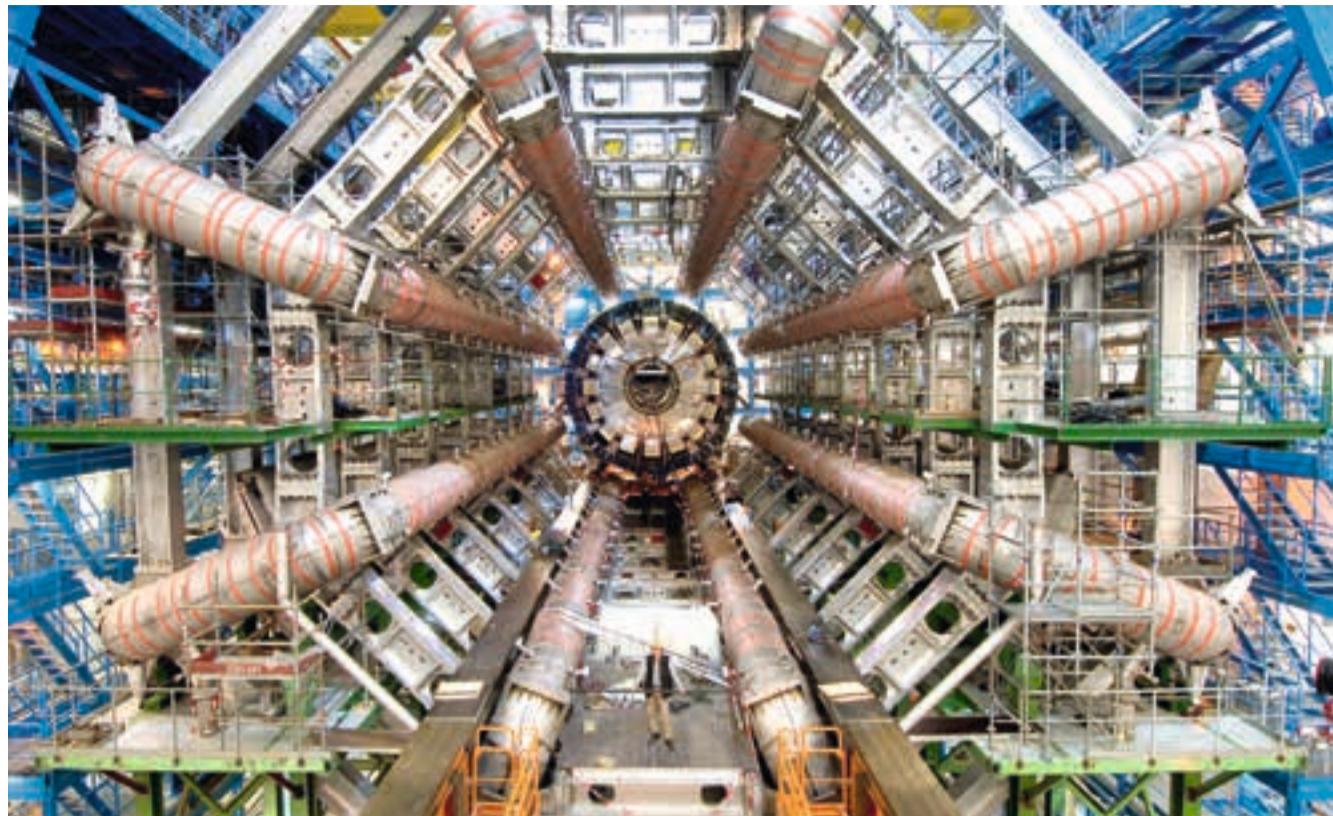

Akademik Paar u razgovoru sa Ivicom Glavanom, gradonačelnikom grada Sinja.

Mate Jagnić, glavni organizator festivala

vijesti

Hrvatska delegacija posjetila CERN

Učlanjenjem u CERN, značajno bi se podigla kvaliteta obrazovanja i znanosti u Hrvatskoj (podnaslov)

Hrvatska delegacija, u sastavu dr.sc. Danica Ramljak, ravnateljica Instituta Ruder Bošković, prof.dr.sc. Ivan Pavić, rektor Sveučilišta u Splitu, prof.dr.sc. Dragan Bolanča, prorektor Sveučilišta u Splitu te prof.dr.sc. Amir Hamzić, predstnik Sveučilišta u Zagrebu posjetila je Europski centar za fiziku čestica (CERN) u Ženevi, najveći znanstveni laboratorij na svijetu, učijim velikim istraživačkim projektima već dugi niz godina značajno sudjeluju hrvatski znanstvenici. Gene-

ralni direktor CERN-a dr. sc. Rolf-Dieter Heuer izrazio je zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom s hrvatskim znanstvenim institucijama i tvrtkama, kao i njihovim doprinosom projektima CERN-a, te pozvao hrvatske znanstvenike i gospodarstvenike na daljnje proširenje suradnje u svim trima strateškim područjima CERN-a: istraživanje, inovacija i edukacija.

Započeti proces primanja u punopravno članstvo u CERN-u

Osim s glavnim direktorom, hrvatska delegacija se sastala s direktoricom za me-

dunarodne odnose CERN-a dr. sc. Felicitas Pauss i direktorom za istraživanja i znanstveno računanje dr. sc. Sergiom Bertolucciem, s voditeljem CMS kolaboracije dr. sc. Guidom Tonelliem, zamjenikom voditelja ALICE kolaboracije dr. sc. Johannesom Wesselsom, te voditeljima tehničkih sekcija CERN-a.

Svi su sugovornici izrazili jasnu spremnost i želju za proširenje suradnje s hrvatskim institucijama iz područja znanosti, tehnologije i obrazovanja.

Hrvatska delegacija je zaključila svoj posjet s vrlo ja-

snom vizijom da bi Hrvatska uskoro trebala započeti proces primanja u punopravno članstvo u CERN-u (sadašnje članice CERN-a su većina zemalja EU), te tako uhvatiti korak sa zemljama koje su upravo u procesu primanja u članstvo poput Cipra, Izraela, Rumunjske, Slovenije, Srbije, Turske.

Učlanjenjem u CERN značajno bi se podigla kvaliteta obrazovanja i znanosti u Hrvatskoj, a hrvatske tvrtke bi prvi put dobile mogućnost ravnopravnog sudjelovanja u razvoju visokih tehnologija i u natječajima za dobivanje poslova u CERN-u. (až)

Okrugli stol "Znanost i inovacije"

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Tehnička pomoć za Fond za ulaganje u znanost i inovacije (www.siif-croatia.com) zajedno s partnerima pozivaju predstavnike znanstveno-istraživačkih skupina (sa visokoškolskih institucija i javnih instituta) te poduzeća utemeljenih na znanju da sudjeluju na okruglom stolu "Znanost i inovacije" koji će se održati 5. svibnja 2011. u prostorijama Sveučilišne knjižnice u Splitu.

Okrugli stol "Znanost i inovacije" je inicijativa u okviru Fonda za ulaganje u znanost i inovacije (SIIF) finansiranog iz IPA programa, koju provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Događanje u Splitu suorganiziraju Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, Hrvatska gospodarska komora ŽK Split, Split-ska razvojna agencija,

Centar za poticanje poduzetništva i obrtništva, Tehnološki centar Split i Agencija za razvoj Splitsko-dalmatinske županije. Informirajte se, zatražite formular za profile i prijavite za sudjelovanje na een@utt.hr ili 021 30 24 30.

Temeljem članka 43. stavak 8. i članka 93. i 95. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. broj 123/03; 105/04; 174/04 i 46/07) Fakultetsko vijeće Kemijsko-tehnološkog fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor:

1.jednog nastavnika (m/ž) na radnom mjestu u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana reakcijsko inženjerstvo u Zavodu za kemijsko inženjerstvo

2.jednog nastavnika (m/ž) na radnom mjestu u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa u Zavodu za termodinamiku

3.jednog nastavnika (m/ž) na radnom mjestu u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa u Zavodu za elektrokemiju i zaštitu materijala

4.jednog nastavnika (m/ž) na radnom mjestu u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora (prvi izbor) za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa u Zavodu za elektrokemiju i zaštitu materijala

5.jednog nastavnika (m/ž) na radnom mjestu u nastavnom zvanju viši predavač iz znanstvenog polja prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija, grana analitička kemija u Zavodu za analitičku kemiju

6.jednog znanstvenog novaka (m/ž) na radnom mjestu u suradničkom zvanju asistenta na projektu „Optimizacija miješanja i procesa prijenosa u sustavima čvrsto-kapljevito“ (011-0112247-2241)“

7.jednog znanstvenog novaka (m/ž) na radnom mjestu u suradničkom zvanju asistenta na projektu „Polimerne mješavine s bio-razgradljivim komponentama“ (011-1252971-2249) voditeljica

Kandidati trebaju ispunjavati uvjete predviđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Rok za prijavu je osam (8) dana od objave u Narodnim novinama. Uz prijavu treba priložiti:

Životopis

Dokaze o ispunjavanju uvjeta natječaja

Prijave se podnose na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Teslina 10/V, 21000 Split.

Rektoru i prorektoru Sveučilišta posebno priznanje Državnog

savjeta Republike Francuske

Dopsredsjednik Državnog

savjeta Republike Francuske, Jean-Marc Sauve odlučio je rektoru Sveučilište u Splitu prof.dr.sc. Ivanu Paviću dodijeliti posebno priznanje „Srebrna medalja Državnog savjeta“ za uspješnu suradnju u vidu dugogodišnjeg organiziranja hrvatsko-francuskih upravnih dana, koji će se i ove godine održati u Splitu.

tu 5. jubilarni put.

Priznanje je rektoru Paviću uručeno osobno u Parizu, u vijećnici Državnog savjeta od strane Terry Olsona, savjetnika Državnog savjeta i predsjednika Odjela za međunarodne odnose. Na toj svečanosti istu medalju dobio je i prof.dr.sc. Dragan Bolanča, prorektor Sveučilišta u Splitu.

Državni savjet republike

Francuske osnovan je 1799. god. i predstavlja najmoćnije državno administrativno tijelo jer ima dvostruku funkciju. S jedne strane savjetuje Vladu, Nacionalnu skupštinu i Senat, a s druge kao najviši upravni sud rješava mnogobrojne sporove u odnosima građana i javne vlasti na području administra-

tivnog prava.

Prigodom boravka u Parizu splitska je delegacija prisustvovala radnom sastanku na Sveučilištu Pantheon-Assas (ParisII) gdje se s domaćinom, rektorm prof.dr. Louisonom Vogelom, razgovaralo o nastavku suradnje uspostavljene potpisivanjem ugovora o suradnji između dva sveučilišta 2008. godine. (až)

naši fakulteti

Programi Kineziološkog fakulteta

Kineziologija - uzbudljiv i progresivan fakultet za rad i studiranje

DEKANOVA RIJEČ

Piše:

**PROF. DR. SC. BORIS MALEŠ,
DEKAN**

Kineziološki fakultet najmlada je sastavnica Sveučilišta u Splitu, te je uz Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu jedina znanstveno-nastavna ustanova u Republici Hrvatskoj koja se bavi razvojem kineziologije kao znanstvene discipline. Po svojoj znanstvenoj produkciji Fakultet je respektabilna istraživačka institucija, prepoznatljiva u široj regiji, iako još nema uhodanu suradnju s inozemnim znanstveno-nastavnim institucijama.

Fakultet je svoju samostalnost ostvario u trenutku kada je Republika Hrvatska već velikim koracima napredovala prema euroatlantskim integracijama, što je zahtijevalo dodatni angažman u praćenju nezaustavljenih razvojnih tokova.

U planiranju i provedbi razvojnih procesa pred sobom imamo jasnu sliku o suvremenoj suradnji s inozemnim znanstveno-nastavnim institucijama. U planiranju i provedbi razvojnih procesa pred sobom imamo jasnu sliku o suvremenoj suradnji s inozemnim znanstveno-nastavnim institucijama.

menom fakultetu kao dijelu modernog sveučilišta, koji počiva kako na nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti, tako i na suradnji s gospodarstvom, lokalnom samoupravom i državnom upravom.

unaprijeđenje kvalitete nastave realizirani znatno prije planiranog roka. Nadalje, poticanje izvrsnosti u znanstveno-istraživačkom radu je djelomično realizirano, dok je u pripremi za realizaciju ciljana, razvojno prepoznatljiva i op-

Misija i vizija fakulteta

Vizija našeg fakulteta se sastoji od zauzimanja pozicije prepoznatljivog, te u određenim segmentima, vodećeg subjekta razvoja kineziologije, u Dalmaciji, Republici Hrvatskoj, pa i u Jugozapadnoj Europi.

No među ostalim, treba upozoriti kako Kineziološki fakultet Sveučilišta u Splitu trenutno prolazi kroz iznimno dinamično razvojno razdoblje, i valja uzeti u obzir da trenutna situacija u društvu nosi sa sobom čitav niz neizvjesnosti na koje sama institucija ne može utjecati.

Prije šest mjeseci postavljena je dvogodišnja misija Fakulteta, unutar koje su razrada i definiranje poslovnih procesa, donošenje suvremenih planova i programa, te

ćedruštveno korisna suradnja s gospodarstvom, lokalnom samoupravom i državnom upravom, kao i potpuno otvaranje prema europskom obrazovnom prostoru.

Fakultet, dakle, ima ambiciju biti jedan od vodećih nositelja znanstvenih, visokoobrazovnih i stručnih standarda, kako na Sveučilištu u Splitu, tako i u široj akademskoj i društvenoj zajednici.

Važno je naglasiti da biti nositelj standarda znači živjeti i braniti akademsku načela i načela profesije,štiti provođenje zakonskih propisa kao i ključne tradicije i prenijeti ih na sva područja djelovanja, a posebno na studente.

Naš put je put kvalitete, a unapredavanje kvalitete znači pretvaranje Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu u uzbudljivo i progresivno mjesto za rad i studiranje.

Profesori, suradnici, studenti:

Stalno zaposleni nastavnici i suradnici: 38 djelatnika
Redoviti profesori u trajnom zvanju – 3
Redoviti profesori – 7
Izvanredni profesori – 4
Docenti – 8
Viši predavači – 3
Asistenti – 4
Znanstveni novaci – 9

Broj studenata:
Preddiplomski studij kineziologije – 262 studenta
Diplomski studij kineziologije – 99 studenata
Doktorski studij kineziologije – 27 studenata

Nastavna aktivnost, sustav kontrole kvalitete i međunarodna suradnja

Piše:

**DOC. DR. TONČI BAVČEVIĆ
PRODEKAN ZA NASTAVU I STUDENTE**

Kineziološki fakultet trenutno ustrojava tri studijska programa – preddiplomski, diplomski i doktorski studij. Temeljem stalne analize nastavnog procesa, izlazne kvalitete i razine završnih kompetencija, a uvažavajući trendove u sustavu edukacije u kineziologiji, fakultet je u akademskoj godini 2010/2011. pristupio restrukturiranju postojećih programa (podnaslov)

Sukladno definiranoj strategiji razvoja postojeći preddiplomski i diplomski studiji modificirani su u integrirani sveučilišni preddiplomski i diplomski studij kineziologije. Na taj način osigurana je optimalizacija edukacijskog procesa u svim područjima primjenjene kineziologije – od kineziološke edukacije, sporta, kineziološke rekreacije, pa do kineziterapije.

Ishodi učenja jasno su definirani, a završne kompetencije studenata u potpunosti su uskladene s potrebama tržišta rada. Programski gledano, studij počiva na optimalnom odnosu temeljnih znanstvenih disciplina iz polja kineziologije i srodnih znanosti, te primjenjenih kinezioloških disciplina, a sve na principima multidisciplinarnosti i interdisciplinarnosti. Navedeni

studij u potpunosti je kompatibilan sa srodnim studijima u Europskoj uniji, a ujednačen je i s programom Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon završetka studija moguće je nastavak studiranja na doktorskim studijima u zemlji i inozemstvu.

Kvaliteta studiranja

Kineziološki fakultet posebnu pažnju poklanja kontroli i unaprjeđenju kvalitete sustava studiranja. Proaktivna politika brige o studentima uključuje svakodnevni angažman nastavnika voditelja pojedinih studijskih godina, stalnu kontrolu nastavnog

procesa, sustav vrednovanja nastavnog rada i nastave putem studentskih anketa, kao i nagradivanje najboljih nastavnika.

Kineziološki fakultet u potpunosti je inkorporirao ISVU sustav, čime je znatno unaprijeđena nastavna djelatnost, a sustav studiranja u potpunosti prilagođen potrebama studenata. Navedene aktivnosti rezultirale su veoma visokim rezultatima prilaznosti studenata te visokom razinom znanja i vještina po završetku studija.

Međunarodna suradnja

Kao posebno važnu aktivnost Kineziološki fakultet ističe međunarodnu suradnju i mobilnost, kako studenata tako i nastavnog i ne-nastavnog osoblja. U okviru ERASMUS programa fakultet blisko suraduje sa srodnim fakultetima u regiji i šire, uz stalne napore za dalnjim unaprjeđenjem međunarodne suradnje.

Poznati bivši i sadašnji studenti:

Studij Kineziologije u Splitu ima svoju dugu tradiciju, a svoja znanja tu su stjecali mnogi od kojih čemo izdvajati samo neka od poznatih imena: Joško Vlašić, Mirko Krolo, Igor Čulin, Marijana Mišković, Tomislav Marjanović, Marko Žaja, Nikola Blažičko... Da će se dobra tradicija nastaviti garantiraju i sadašnji studenti među kojima su i olimpijka Tina Erceg, popularni nogometari RNK Split Josip Seradrušić i Goran Milović, te mnogi drugi...

Kontakt i informacije:

Sve informacije o učlanjenju i aktivnostima udruge mogu se naći na web stranici Kineziološkog fakulteta u Splitu www.kifst.hr

restrukturirani za moderne izazove

Alumni Kineziološkog fakulteta Split

Prof. Dr. Zoran Grgantov predsjednik Aluminia

Oudruzi: Udruga diplomiranih studenata Kineziološkog fakulteta - Alumni KIF Split je neprofitna udruga građana osnovana 05.04.2011. godine na inicijativu grupe diplomiranih studenata Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Osnivači su izabrali i vodstvo udruge u sastavu:

Predsjednik udruge: prof. dr. sc. Zoran Grgantov

Dopredsjednik udruge: Dražen Čular, prof.

Tajnik Udruge Hrvoje Karničić, prof.

Udruga je otvorena za sve studente koji su diplomirali na Kineziološkom fakultetu u Splitu. Namjera je na jednom mjestu okupiti što veći broj bivših i sadašnjih studenata.

Cilj i osnovni sadržaj djelatnosti Udruge Alumni KIF Split:

- povezivanje svih onih koji su diplomirali, magistrirali ili doktorirali na Kineziološkom fakultetu u Splitu, u fakultetsku zajednicu Udruga S.K.F. i izgradnja uzajamnih odnosa suradnje;
- razvijanje suradnje između Kineziološkog fakulteta i poduzeća ili organizacija u kojima rade bivši studenti Kineziološkog fakulteta;
- unapređivanje djelatnosti Kineziološkog fakulteta u Splitu i promocija boljštice Kineziološkog fakulteta kao institucije;
- poticanje i unapređivanje stručnih, znanstvenih i praktičnih aktivnosti svoga članstva;
- sudjelovanje u međunarodnoj znanstvenoj i stručnoj razmjeni, te uspostavljanje kontakata s udrugama diplomiranih studenta u zemlji i inozemstvu;
- unapređivanje rada kineziologa, te afirmacija mesta i uloge kineziologa u društvu;
- zaštita strukovnih interesa kineziologa sukladno kodeksu i pravilima struke.

ČASOPISI U KOJIMA OBJAVLJUJU NASTAVNICI KINEZILOŠKOG FAKULTETA

ČASOPIS	DRŽAVA	IMPAKT FAKTOR R
Collegium AntropoLogicum	Hrvatska	0.5
Kinesiology	Hrvatska	
Pediatric Exercise Science	U.S.A.	1.6
Military Medicine	U.S.A.	0.6
Biology of Sport	Poljska	0.05
Pediatric Pulmonology	U.S.A.	1.1
Atherosclerosis	U.S.A.	4.5
Odgojne znanosti	Hrvatska	0.02
Expert Systems with Applications	U.S.A.	2.9
Substance Use and Misuse	U.S.A.	0.7
Medical Problems of Performing Artists	U.S.A.	0.6
Journal of Religion and Health	U.S.A.	0.3
Journal of Sport Medicine and Physical Fitness	Italija	0.7
Athletic Therapy Today	U.S.A.	0.1
Journal of Sports Sciences	U.K.	1.6
Društvena istraživanja	Hrvatska	0.06
Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics	U.S.A.	1.0

Znanstvena aktivnost i projekti

prof. dr. sc. Đurđica Miletić, prodekanica za znanost

Godine 2008. Doktorski studij kineziologije upisala je prva generacija doktoranda. Do danas je na Kineziološkom fakultetu u

Splitu znanstveni stupanj doktora znanosti kineziologije steklo troje studenata koji su doktorat prijavili izvan doktorskog studija. U svibnju i lipnju, 2011. godine Kineziološki fakultet raspisati će natječaj za upis nove generacije doktoranda Doktorskog studija kineziologije.

Upravljanje fakultetom i ciljevi za sljedeću akademsku godinu

Piše:

PROF. DR. SC. SAŠA KRSTULOVIĆ, PRODEKAN ZA RAZVOJ I POSLOVNU POLITIKU

Kineziološki fakultet, premda je jedna od manjih sastavnica splitskog Sveučilišta (te unatoč teškoj finansijskoj situaciji općenito) u posljednje vrijeme posluje pozitivno.

Tome pridonosi, s jedne strane značajno smanjenje troškova – vanjske suradnje i putnih troškova (20%), najma objekata (10 %), te ostanak tekućeg poslovanja (npr. fiksne i mobilne telefonije do 50%) – a s druge strane prihodi koji se nisu umanjili, nego su čak pokazali jasne naznake povećanja, uzrokovano ulaganjem u rekonstrukciju i prenamjenu postojeće infrastrukture, pokretanjem samofinancirajućih studijskih programa preddiplomskih i diplomskih stručnih studija, te poslijediplomskog doktorskog studija.

Plan za sljedeću godinu – studiji, struktura i mogućnosti

Sljedeće akademske godine (2011/2012) Kineziološki fakultet u Splitu organizira preddiplomske i specijalističke diplomske stručne

studije kineziologije kojima bi se educirali stručnjaci za provođenje kineziološkog procesa u sportskom treningu, kondicijskom treningu, rekreaciji i fitnessu te kinezterapiji.

Preddiplomski stručni studij kineziologije (za izobrazbu stručnih prvostupnika) izvodio bi se po modelu šest semestara – odnosno tri studijske godine (180 ECTS), a specijalistički diplomski stručni studij (za izobrazbu stručnih specijalista) dva semestra – odnosno jednu stu-

dijsku godinu (60 ECTS). Oba stručna studija ustrojavali bi se kao izvanredni studiji.

Strukturalno i programski studiji su uskladeni sa stručnim studijima za izobrazbu trenera Sveučilišta u Zagrebu. Navedeni studiji bi osiguravali studentima mogućnost vertikalne i horizontalne pokretljivosti, koja se sastoji od: (a) mogućnosti nastavka školovanja na višoj razini; (b) mogućnosti upisa izbornih predmeta na drugim sličnim studijima; (c) mogućnosti dobivanja dvoje različite kvalifikacije na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

Strukturu studija čine obvezni, specijalistički i izborni predmeti, te izborni sportovi (samo na preddiplomskom studiju), raspoređeni kroz sve semestre studija. Nakon završenog studija stručnjaci se mogu zaposliti u području sporta kao sportski treneri; u području kondicijske pripreme sportaša kao kondicijski treneri; u području rekreacije i fitnessa kao voditelji sportsko-rekreacijskih programa u slobodno vrijeme osoba svih životnih dobi u različitim ustanovama, organizacijama i poslovnim subjektima; u području kineziterapije kao voditelji kinezioloških programa za osobe oštećena zdravlja i osobe sa posebnim potrebama.

ZNANSTVENI PROJEKTI KINEZILOŠKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U SPLITU

VODITELJ	PROJEKT
Prof. dr. sc. Ratko Katić	Antropološka istraživanja biomotoričkog razvoja i kinezioloških aktivnosti http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-3410 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-3410&period=2007&lang=EN ” &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-3410&period=2007&lang=EN ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-3410&period=2007&lang=EN ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-3410&period=2007&lang=EN ”
Prof. dr. sc. Boris Maleš	Laboratorijski mjerni instrumenti u kineziologiji http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3332 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3332&lang=EN&period=2007 ” &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3332&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3332&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3332&lang=EN&period=2007 ”
Prof. dr. sc. Đurđica Miletić	Mjerenje motoričkih znanja u kineziologiji http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3333 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3333&lang=EN&period=2007 ” &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3333&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3333&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3333&lang=EN&period=2007 ”
Prof. dr. sc. Nenad Rogulj	Otkrivanje talenata u sportu http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-1811 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-1811&lang=EN&period=2007 ” &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-1811&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-1811&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-0000000-1811&lang=EN&period=2007 ”
Prof. dr. sc. Nikola Rausavljević	Mjerni instrumenti u kineziterapiji http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3334 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3334&lang=EN&period=2007 ” &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3334&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3334&lang=EN&period=2007 ”&HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3334&lang=EN&period=2007 ”
Prof. dr. sc. Damir Sekulić	Terenski i specifično-situacijski mjerni instrumenti u kineziologiji http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3407 &HYPERLINK “ http://crosbi.znanstvenici.hr/lista-radova?sif_proj=315-1773397-3407&lang=EN&period=2007 ” &HYPERLINK “<a href="http://crosbi.znanstvenici.hr/lista

9. Festival znanosti

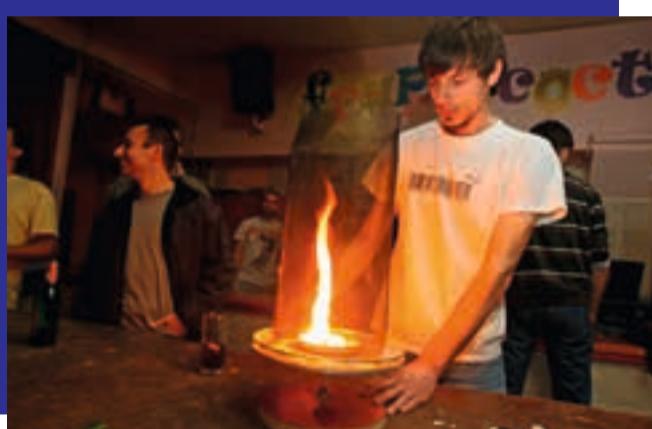
Svjetlost i 300. godina od rođenja

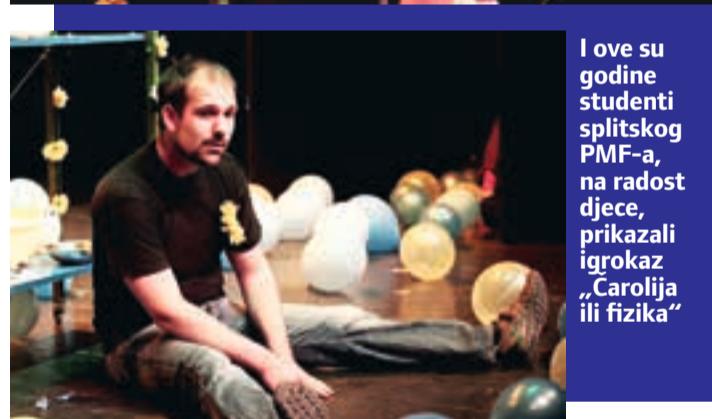
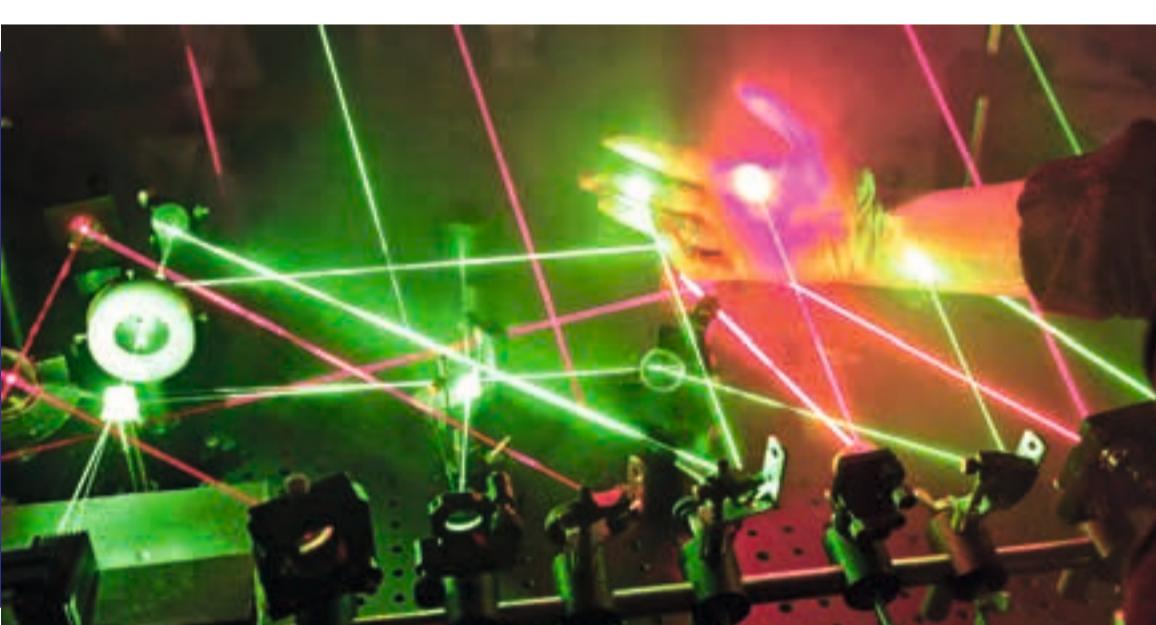
Astroparty u popularnom Splitskom caffe baru na plaži Obojena Svjetlost.
Tema Večeri: Nebo na dlanu uz teleskope.

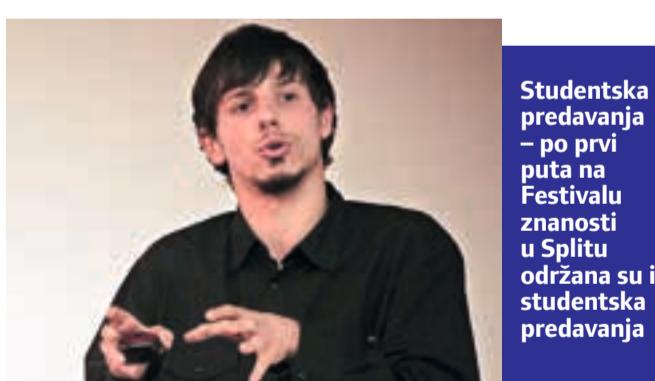
Astrovečer – Posjetitelji su na otvorenom dijelu restorana Sky mogli razgledati teleskope te kroz njih pogledati svemirska prostranstva.

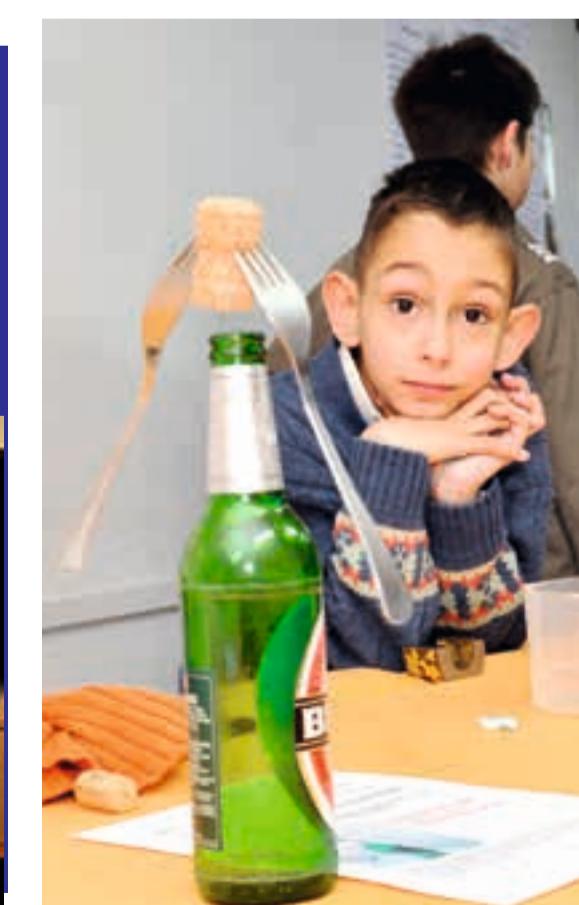
Damir Aumiler,
Svjetlosna harfa

I ove su godine studenti splitskog PMF-a, na radost djece, prikazali igrokaz „Carolija ili fizika“

Studentska predavanja – po prvi put na Festivalu znanosti u Splitu održana su i studentska predavanja

Daniel Denegri:
„Zašto volimo znanost?“, predavanje poznatih splitskih znanstvenika, na kojem su nastupili još i Goran Šenjanović, Srđan Čapkun, Frano Barbir, Janko Terzić i Željka Fuchs, a moderirao je Ivica Puljak.

BORIS BUKLIJAŠ, DEKAN:

50 godina Pravnog fakulteta u Splitu

U svom polustoljetnom radu Pravni je fakultet kontinuirano rastao i napredovao, polučivši velike znanstvene, nastavne i općedruštvene rezultate, i danas je to respektabilna znanstveno nastavna ustanova s petogodišnjem studijem prava, četverogodišnjim diplomskim stručnim studijem, trogodišnjim stručnim studijem, i s tri poslijediplomska stručna studija, a uskoro i s poslijediplomskim studijem.

Kod nas je danas upisano 3500 studenata što čini više od 15 posto svih studenata Sveučilišta u Splitu. Od osnivanja Fakulteta najznačajniju je reforma nastavno obrazovne djelatnosti provedena 2009. godine, kojom je, među ostalim, studentima omogućeno da u završnoj godini izaberu jedan od šest studijskih modula: građanskopravni, kaznenopravni, ustavnopravni, trgovačkopravni, međunarodnopravni te europski modul. Od 1987 imamo poslijediplomski znanstveni studij pomor-

skog prava i prava mora, od 2009. poslijediplomski specijalistički studij medicinskog prava, a od ove, 2011., i poslijediplomski specijalistički studij športskog prava. Budućnost prvenstveno vidimo u znanstveno nastavnom i istraživačkom radu. Upravo smo pripremili polazišna načela – podloge za izvođenje poslijediplomskih doktorskih studija i prve se doktorande nadamo upisati već slijedeće akademске godine.

Profesori iz redova najboljih bivših studenata

Imamo sporazume o suradnji s Odvjetničkom i s Javnobilježničkom komorom Hrvatske, s Pravosudnom akademijom, Veleučilištem u Šibeniku, Županijom i pojedinim gradovima te s nizom drugih subjekata. Nastavnici našeg fakulteta uključeni su i u druge stručne i društvene aktivnosti poput niza radnih skupina za izradu pravnih propisa, državnih tijela i pregovaračkih timova,

a obnašali su i obnašaju niz političkih, predstavničkih, administrativnih i počasnih funkcija. Objavljen je niz udžbenika, monografija i priručnika koji se koriste i u nastavi drugih fakulteta. Od 1963 redovito tiskamo vlastiti znanstveni časopis – Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu – koji od 1995 ima status časopisa s međunarodnom recenzijom. U zadnjih pet godina objavili smo 270 radova u recenziranim časopisima te održali 96 pozvanih predavanja i objavili više od 120 radova u zbornicima skupova s međunarodnom recenzijom. Naš smo nastavnički kadar neprestano obnavljali najvrsnijim, u pravilu vlastitim studentima, pa su danas skoro svi naši profesori ujedno i naši bivši studenti.

Razgranata međunarodna suradnja

Surađujemo s mnogim inozemnim fakultetima i institutima: iz Berlina, Pariza, Tübingena, Be-

ča, Moskve, iz SAD-a, Velike Britanije, Italije, Poljske, Češke, Mađarske... Posebno treba izdvojiti suradnju sa Slobodnim sveučilištem u Berlinu s kojim je utemeljen međusveučilišni Centar za hrvatsko, njemačko, europsko i komparativno pravo. Već 20 godina uzastopce za zakladom Friedrich Ebert iz Berlina su organiziramo hrvatsko-njemački pravni simpozij kojem se od 2007. pridružio i Pravni fakultet Sveučilišta u Beču. U novija je vremena uspostavljena suradnja sa Sveučilištem Pantheon ASAS (Paris II) u području upravnog prava tako da se – uz sudjelovanje Sveučilišta u Splitu – svake godine organiziraju hrvatsko francuski Upravni dani u kojima sudjeluju eminentni hrvatski i francuski pravnici, uključujući i predstavnike najviših hrvatskih sudova te Državnog savjeta Francuske. Od studenog 2008. na našem fakultetu djeluje i Centar za europsku dokumentaciju Robert Šuman.

U ovom se trenutku na Fakul-

tetu izvodi 10 znanstvenih projekata koje finansira Ministarstvo znanosti, te četiri međunarodna i šest internih projekata, a sudjelujemo i u 15 znanstvenih projekata na drugim visokim učilištima te na tri međunarodna projekta na inozemnom ustanovama. Sve te aktivnosti doprinose našem sudjelovanju na tržištu znanja, jer Fakultet podjednaku količinu prihoda ostvaruje iz državnog proračuna i temeljem vlastitih djelatnosti.

S ponosom mogu reći da je Pravni fakultet u Splitu svih ovih pedeset godina Gradu i Domovini nesebično darivao i svoj um i svoje srce. Tako će biti i ubuduće.

U koncipiranju i realizaciji ovog priloga o obljetnici Pravnoga fakulteta sudjelovali su članovi uredništva Nascitursa: Marijana Krolo, Marija Marušić i Karlo Siminatić Čupić

povijest

Fakultet s tradicijom spremam na izazove novog vremena

Piše:
PROF. DR.
SC. ŽELJKO
RADIĆ

Pravni fakultet u Splitu kroz proteklih je pola stoljeća bio vitalni čimbenik razvoja naše pravne struke i pravne misli. Bio je izdašno vrelo dobrih i pouzdanih kadrova za naše pravosuđe, javnu upravu, trgovacku društva, institucije civilnog društva, politička tijela i međunarodne organizacije. Doprinosio je bogatstvu pravne znanosti, otvarao i prihvaćao diskusiju te nudio odgovore na goruća pitanja pravnog, intelektualnog i društvenog života. Time je zacijelo opravdao svoju prošlost i osigurao svoju budućnost.

Pretpovijest Pravnog fakulteta u Splitu započinje pred kraj pedesetih godina prošlog stoljeća, kada se zamisao o studiju prava u ovom gradu počela ocravati u konkretnim osnovama. Nositelji te zamislili bijahu agilni članovi Društva pravnika u Splitu među kojima su prednjačili Ljubo Prvan, Rudolf Loriger, Josip Košta, Jakov Održin, dr. Mladen Gligor i Petar Kuzmanić, a ispred svih njih Spliceanin sa zagrebačkom adresom dr. Hordimir Sirotković, profesor nacionalne pravne povijesti na Zagrebačkom sveučilištu, koji je za osnivanje pravnog fakulteta u rodnom gradu znalački i neumorno lobirao u Zagrebu. Ozbiljenju te zamislili pristupilo se 1960. godine pokretanjem kratkotrajnog Pravnog studija u Splitu kao isturene jedinice Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Sjeme budućeg fakulteta

Na Studiju se u akademskoj godini 1960./1961. upisalo 359 studenata kojima su uz gostujuće profesore iz zagrebačke središnjice poduku pružala i četvorica domaćih nastavnika u zvaničnoj tzv. instruktora, unovačeni među zapaženim splitskim pravnicima s pedagoškim i znanstvenim sklonostima. Studijem je upravljao Savjet kojemu je na čelu stajao mr. Ljubo Prvan a članovi su mu bili odabrani profesori zagrebačkog Pravnog fakulteta, istaknuti pravnici i uglednici iz Splita i, dakako, studentski predstavnici. Dužnost direktora Studija povjerena je Rudolfu Lorigeru. Iako je Studij utemeljen kao servis Pravnog fakulteta u Zagrebu s prvenstvenom zadaćom instruiranja izvanrednih studenata toga Fakulteta iz Splita i Dalmacije, takođe je i nastavni proces bio dizajniran prema programu i pravilima toga Fakulteta, ipak je on (Studij) već od početka bio zamislen kao provizorij, odnosno prijelazni stupanj prema osnivanju samostalnog pravnog fakulteta.

Odluka o osnivanju

U kronologiji emancipacije splitskog pravnog studija od strateštvista zagrebačkog Pravnog fakulteta u samostalnu visokoškolsku instituciju, nekoliko je krucijalnih datuma. Odluka o osnivanju Pravnog fakulteta u Splitu donesena je po mjerodavnom Narodnom odboru kotara Split 20. travnja 1961. godine. Ta

je odluka pak osnažena Rješenjem Izvršnog vijeća Sabora (tadašnje republičke vlade) od 13. listopada 1961. godine, kojim se „utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za upis studenata i početak nastave na Pravnom fakultetu u Splitu“. Očitovanje republičkog Izvršnog vijeća očekivalo se u Splitu s velikim nestrpljenjem koje se može iščitati i ugušiti dogadaja koji su zatim uslijedili. No, valja reći da su već i prije toga bile poduzete nužne organizacijske predradnje. Tako je kotarski Narodni odbor bio imenovan natječajnu komisiju koja je promptno, već 13. listopada, izvršila izbor prvih stalnih i honorarnih nastavnika. Istoga dana održana je i konstituirajuća sjednica Nastavničkog vijeća na kojoj je izabranо čelnštvo Fakulteta. Za prvi dekan je izabran je redoviti profesor Drago Krndija, a za prodekanu izvanredni profesor dr. Božidar Jovanović. Predsjednikom Savjeta (postao je dotadašnji predsjednik Savjeta Pravnog studija mr. Ljubo Prvan, a članovima prof. dr. Zdenko Vajner i viši predavač Antun Cvitanić. Svečanost otvaranja Pravnog fakulteta u Splitu održana je 14. listopada 1961. uz naznoćnost istaknutih predstavnika političke, pravosudne i akademске vlasti iz Zagreba i Splita. Samo nekoliko dana kasnije započele su i redovite nastavne aktivnosti. Fakultet nije u toj prvoj akademskoj godini u vlastitoj režiji upisivao studente nego je en bloc preuzeo prvi i drugi naraštaj studenata Pravnog studija. Tako je nastava za brutoce (tj. za prvi semestar studija) započela 18., a za drugu godinu (treći semestar) 23. listopada 1961. godine.

hvaćalo i dio Like, Hercegovine i jugozapadne Bosne. Dinamični gospodarski, demografski i kulturni uspon grada i njegova okružja, naime, generirao je i rastuću potrebu za stručnjacima svih profila. Tako se snažno očitovala i žđ za pravnim kadrovima, a koliko je zanimanje vladalo u Splitu i Dalmaciji za tu vrstu studija, zorno svjedoči i okolnost da je gotovo trećina svih tadašnjih polaznika zagrebačkog Pravnog fakulteta dolazila iz Dalmacije. Osnivanje Pravnog fakulteta u Splitu trebalo je u tom smislu rastaviti Pravni fakultet u Zagrebu i usto olakšati pristup akademskom svijetu mnogim mlađim ljudima iz Splita i Dalmacije. K tome, bio je to i svojevrstan doprinos zaustavljanju ili barem usporavanju odjeva mozgova prema Zagrebu i dalje, jer su sada kreativni mlađi stručnjaci svoje znanstvene i intelektualne ambicije mogli zadovoljavati i u vlastitom gradu i regiji.

S osnutkom Pravnog i drugih fakulteta započelo je radnje sveučilišnog života u Splitu, nosivecilište kao takvo utemeljeno je istom 1974. godine. Stoga je mladi Pravni fakultet u prvim godinama života iskorio sve nedostatke isključenosti iz sveučilišnih struktura. To se pokušalo barem donekle kompenzirati intenzivnom su-

radnjom s drugim splitskim visokoškolskim ustanovama, posebice kroz Zajednicu fakulteta, visokih i viših škola koja je utemeljena 1964. godine. Sljedeće, 1965. godine Fakultet pristupa Zagrebačkom sveučilištu, a od osnutka Sveučilišta u Splitu je konstitutivni dio.

Brzi proces kadrovskog upotpunjavanja

Prirodno je da je mladi Fakultet u svojoj nedorasloj dobi ovisio o potpori starijih partnera, napose onoj kadrovskoj, mentorskoj i dr. U prvoj akademskoj sezoni Fakultet je mogao računati tek na dva vlastita redovita i jednog izvanrednog profesora, dva viša predavača i tri predavača, docim su sva preostala nastavnička mjesta držali honorarni nastavnici iz Splita ili drugih pravnih fakulteta u zemlji. Posebnu zahvalnost u tom pogledu dugujemo našim zagrebačkim priateljima zbog njihove raspoloživosti i razumijevanja za potrebe novog fakulteta, ali pomogli su i kolege s drugih pravnih fakulteta diljem bivše države. No, Fakultet je od samog početka promišljeno i ustavno radio na upošljavanju novih vrsnih mlađih stručnjaka i na njihovo znanstveničkoj i stručnoj izgradnji (upućivanjem na poslijediplomske stu-

dije i na doktorat znanosti, na specijalizaciju u inozemstvo i tome slično), što je smanjivalo ovisnost o vanjskim suradnicima. Tako je proces kadrovskog upotpunjavanja u osnovi bio dovršen već nekoliko godina nakon osnivanja Fakulteta. Istini da volju, sudjelovanje honorarnih nastavnika događalo se tu i tamo i kasnije, no radilo se uvijek samo o pojedinačnim i iznimnim slučajevima s ograničenim trajanjem.

U očekivanju pokretanja doktorskog studija

Obrazovanje pravnika bilo je i ostalo temeljna zadaća našeg Fakulteta a nastavna djelatnost glavni medij njezina ostvarenja. Prvi petnaestak godina dodiplomski (danas bismo kazali diplomski) studij prava u četverogodišnjem trajanju bio je jedini obrazovni profil u podnudi Fakulteta. Nakon početnih pokusa s usmjeravanjem studenata na završnim godinama studija, konačno je prevlado koncept jednoobraznog pravnog studija. 1976. godine osmišljen je dvogodišnji stručni studij upravnog prava namijenjen obrazovanju stručnjaka za rad u javnoj upravi. Kao što nam je dobro poznato, bolnjički je proces kasnije diktirao produljenje obaju spomenutih studija za još jednu godinu. Iste 1976. godine Fakultet se odlučio okušati u poslijediplomskim studijima. Ne iznenadjuje da je izbor najprije pao na studije kroz koje se očituje pomorska usmjerenost naše zemlje. Prvi poslijediplomski studij „Pomorsko gospodarstvo“ ostvaren je u koprodukciji s Ekonomskim fakultetom. Uskoro je (1978.) pokrenut veoma uspješni poslijediplomski studij „Pravo mora“ koji je s vremenom postao prepoznatljivom signaturom našeg Fakulteta. Nakon njega otvoren

je i, pokazalo se ipak, efemerni poslijediplomski studij „Samoupravno pravo“. Pravni fakultet u Splitu svojim je poslijediplomskim podijelio više od 115 magisterija, a nakon stjecanja odgovarajuće licence još koncem šezdesetih godina, i više od 60 doktorata znanosti. Nakon što je novo zakonodavstvo u prostoru našeg visokog obrazovanja uvelo pojmove poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih studija, Pravni je fakultet utemeljio dva zanimljiva i vrijedna specijalistička studija (Medicinsko pravo i Sportsko pravo). Na pokretanje doktorskog studija, na žalost, još čekamo, premda su sve bitne potrepštine za njegovo kvalitetno izvođenje osigurane.

Vrijedna znanstvena aktivnost

Sveučilišni se život ne može zamisliti i bez svoje znanstvene sastavnice. Profesori Pravnog fakulteta u Splitu bitno su doprinijeli razvitku pravne misli, ali i drugih znanstvenih polja koja tvore zbiljski i znanstveni okoliš prava (navlastito sociologije, ekonomije, politologije). Znanstvenici s Pravnog fakulteta prezentirali su svoje uvide na brojnim znanstvenim kolokvijima, kongresima i drugim skupovima u domovini i izvanje, a i sami su potakli i organizirali veći broj relevantnih i zaštićenih znanstvenih okupljanja, od kojih su neka postala dijelom tradicije (primjerice hrvatsko-njemački pravni simpozij ili recentni hrvatsko-francuski dani upravnog prava). Veliki je kuriozitet da je u našoj kući u rujnu 1961. godine, dok je tekuće zavrsni čin pretvorbe Studija u Fakultet, održan XVI. svjetski kongres Međunarodnog udruženja povjesničara antičkih prava kojim je moderirao proslavljeni talijanski romanist i papirolog

Vicenzo Arangio-Ruiz, uznazorost najvrsnijih svjetskih pravnih romanista, grecista i orijentalista. Pravni fakultet i njegovi članovi ostvaruju suradnju s brojnim uglednim znanstvenicima i znanstvenim institucijama. Bez nakane da time uspostavljam bilo kakvu ljestvicu vrijednosti, spomenut će tek da na Fakultetu djeluju i dva centrala: redena iz zajedničkih nastojanja s eminentnim europskim sveučilištima: Centar za hrvatsko, njemačko, europsko i komparativno pravo, osnovan u sinergiji sa Slobodnim sveučilištem u Berlinu, te hrvatski ogranak Centra Robert Schumann za proučavanje regulativa i prakse europskih integracijskih procesa, pokrenut u partnerstvu sa Sveučilištem Paris Deux.

Izdavačka aktivnost

Pedagoški i znanstveni rad na Fakultetu izražavaju se i kroz produktivnu vlastitu izdavačku radinost zahvaljujući kojoj je proteklih desetljeća objavljen znatan broj udžbenika i drugih didaktičkih materijala, kao i monografija i drugih tekstova znanstvenog i stručnog karaktera. Fakultet od 1963. izdaje i vlastiti znanstveni časopis „Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu“ koji je započeo izlaziti kao godišnjak, 1991. nastavio kao dvobroj, a od 1996. izlazi kao četverobroj. Od 2008. godine pojavljuje se i u elektroničkom formatu. Zbornik ima međunarodno uredništvo i kontira u eminentnim svjetskim pravnim bazama podataka. Na njegovim stranicama priloge objavljaju u prvom redu nastavnici Fakulteta, ali i drugi renomirani domaći i strani znanstvenici i pravni stručnjaci. Zbog svega toga Zbornik je postao nezaobilaznom točkom odnošenja u našoj cijelokupnoj društvenoj i pravnoj publicistici.

Vrelo kadrova za sve sfere

Djelatnost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu nikada nije bilo ograničena isključivo na akademski prostor. Kroz svoje zavode, seminare i centre (vidi okvir!) Fakultet je i na praktičan način produktivno surađiva sa svim onim sferama društvenog društvenog života i djelovanja, kojih je pravobitan konstituens, kašto su pravosude, javna uprava, gospodarstvo i tome slično.

Dazaključimo, Pravni fakultet u Splitu kroz proteklih je pola stoljeća bio vitalni čimbenik razvoja naše pravne struke i pravne misli. Bio je izdašno vrelo dobrih i pouzdanih kadrova za naše pravosude, javnu upravu, trgovacka društva, institucije civilnog društva, politička tijela i međunarodne organizacije. Doprinosio je bogatstvu pravne znanosti, otvarao i prihvacač diskusiju te nudio odgovore na goruća pitanja pravnog, intelektualnog i društvenog života. Time je zacijelo opravdao svoju prošlost i osigurao svoju budućnost. Izgledi pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji, potreba melioriranja našeg pravosudnog aparata ili nužnost rada na iskorjenjivanju korupcije, samo su neki od novih izazova praktičnom i akademskom pravništvu, na koje se Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu čuti ovlaštenim i dužnim odgovoriti.

Godina 1975. - Ivo Petrinović, Andrija Dujić, Antun Cvitanić, Davorin Rudolf

Renomirani znanstveni starac u kojemu dominiraju mladi naraštaji

Jedna od najstarijih visokoškolskih institucija u Dalmaciji, Pravni fakultet u Splitu, proslavlja pedesetu obljetnicu svoga djelovanja. Ta renomirana znanstvena i nastavna ustanova dala je hrvatsko-mu društву nekoliko stotina pravnika, plejadu magistara i doktora znanosti. Dala je izvrsne nastavnike. Iz te institucije potekli su ministri u hrvatskim vladama, suci vrhovnih, županijskih i općinskih sudova, državni tužitelji, odvjetnici, gospodarstvenici, gradonačelnici, među inima i dvojica redovitih članova i dvojica suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, najviše znanstvene i umjetničke institucije u Hrvatskoj. U pojedinim razdobljima Fakultet je pada u banalan politički provincijalizam iz kojega se teško izvlačio. Srećom, ta su olovna vremena za nama. Danas je splitski Pravni fakultet ugledna, stabilna i dinamična institucija koja obrazuje moderne pravnike. Posjeduje izvrsnu biblioteku, redovito izdaje svoj Zbornik, njeguje poslijediplomske studije te potiče istraživački i znanstveni rad među studentima. Nastavnici, među kojima dominiraju novi, mlađi naraštaji, suočeni su s odgovornošću i obvezom čuvanja stečene reputacije, poticanja izvrsnosti, njegovanja istinskih kolegialnih odnosa i stalnog

AKADEMIK DAVORIN RUDOLF

jačanja znanstvenoga i nastavnog potencijala. Zadovoljstvo mi je što sam bio u skupini koja je šezdesetih godina prošloga stoljeća potaknula osnivanje splitskoga Pravnoga fakulteta. Zahvaljujući tome fakultetu, specijalizirao sam međunarodno pravo i međunarodne odnose na prestižnim američkim sveučilištima u Princetonu i New Yorku, izlagao ili predsjedao na međunarodnim konferencijama u Manili, Stockholm, Helsinkiju, Napulju, New Delhiju, Pragu, Budimpešti, Tel Avivu i drugim svjetskim središtima znanosti, gospodarstva i politike. Posebice sam zadovoljan što sam u nastavi uvijek uspijevao njegovati slobodarski, kreativni, rekabih, istraživački duh u studenata, usuprot svakoj vrsti dogmatizma. Uvijek sam im govorio: „Nemojte misliti kao što ja mislim, ali mislite!“ Kad god prođem pored Fakulteta, na umu su mi kolege, nastavnici i studenti s kojima sam proveo tridesetak sjajnih godina. Vrhunski pravnici, pojedini profesori koji su plijenili svojim obrazovanjem, finim nastavničkim šarmom, znanstvenim vrlinama. Golemim ljudskim poštovanjem. Poput putnika koji žedan grabi hladnu vodu iz duboka bunara, uvijek se sjetim onih koji su taj bunar gradili. S velikim poštovanjem.

Saga o starome pisaćem stroju

Piše:
PROFESSOR EMERITUS
Ivo Grabovac

Pedesetogodišnji jubilej Pravnog fakulteta u Splitu i moj je osobni jubilej – jubilej pedeset mojih godina na Fakultetu. Tim sam jubilejima posvetio i moju posljednju objavljenu knjigu «Pomorski zakonik Republike Hrvatske - ekologija i meteoroološke promjene» iz travnja ove godine.

U vrijeme osnivanja i početka rada Pravnog fakulteta u Splitu, listopada 1961. godine izabran sam za prvog asistenta na Pravnom fakultetu u Splitu u stalnom radnom odnosu. ...Nažalost, od prvih nastavnika nema više nikoga među živima... A nastavio sam djelovati na Fakultetu i nakon formalnog umirovljenja 2004. godine – i na poslijediplomskom znanstvenom studiju Pomorsko pravo i pravo mora, i kao mentor i član povjerenstava na doktorskim disertacijama, i na znanstvenim projektima, a osobito nastavljući objavljivati knjige i znanstvene rade.

Evo kakvi su bili uvjeti u kojima sam započeo svoju znanstvenu djelatnost: u vrijeme osnivanja Fakulteta nije bilo fotokopirnog aparata. Knjige su se moglo naručivati u zemlji i inozemstvu ali si ih u kratkom ro-

ku morao vraćati. Započeo sam pisati na starom mehaničkom pisaćem stroju markе «Olivetti», proizvedenom prije II svjetskog rata (još je sačuvan u kabinetu Fakulteta).

Metalne tipke su odzvanjale hodnikom Fakulteta, a ja sam se uvještio pišući s deset prstiju naslijepo. Taj reski i mili zvuk postao mi je toliko privlačan da nišam nikada zavolio kasnije električne pisaće strojeve. Dvadeset dugih godina svoje sam radeve pripremalo za tisak upravo na izlizanim tipkama tog prastarog pisaćeg stroja. Danas, naravno, pišem na računalu, ali u sjećanje se zauvijek urezao taj emocijama natopljen zvučni zov tipaka koji mi toliko nedostaje ...

Mladi kadar koji se započinjavao od 1962. godine bio je veoma motiviran i pun elana i entuzijazma. U roku se magistriralo i doktoriralo. Do kraja prvog desetljeća djelovanja Fakulteta mnogi su domaći nastavnici stekli znanstvenonastavna zvanja, te gotovo više nije bilo potrebe zapošljavati profesore izvan Splita. Uistinu, fenomen nevjerojatno brzog uspiješnog razvoja jednog mlađog fakulteta.

Pravni fakultet u Splitu oduvijek je pružao bezrevernu potporu i poticaje znanstvenoistraživačkom radu. Osobitu pozornost posvetio je knjižnici. Iznalazila su se

financijska sredstva za nabavku vrijednih knjiga i publikacija te za tiskanje časopisa Zbornik radova u kome sam objavljivao gotovo sve knjige (monografija), studija i udžbenika.

Pamtim i krizna vreme-

na u sedamdesetim godinama kada su na udaru bili mnogi nastavnici sudionici hrvatskog proljeća.

Danas sam član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, redoviti član utemeljitelj Akademije pravnih znanosti, te brojnih stručnih udruženja. Dva puta bio sam ponosnim de-

kanom Pravnog fakulteta u Splitu, a dobrovoljnim darivateljem krvi preko 50 puta (ponovno jubilej 50).

Za svoje doprinose hrvatskoj pravnoj znanosti dobio sam deset nagrada za znanost, od toga pet njih za životno djelo. Od godišnje državne nagrade za znanost Republike Hrvatske, preko

godišnje i za životno djelo grada Splita, godišnje i za životno djelo Splitsko-dalmatinske županije, nagrade za životno djelo Slobodne Dalmacije Split, nagrade Josip Juraj Strossmayer (Zagrebački velesajam i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) za knjigu Plovdbeno pravo Republike Hrvatske, do nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička postignuća u Republici Hrvatskoj u području društvenih znanosti (2007.).

Odlukom Senata Sveučilišta u Splitu u prosincu 2004. godine dodijeljeno mi je počasno zvanje professor emeritus za priznatu nastavnu i znanstvenu izvršnost, te sluge za napredak i razvitak Sveučilišta u Splitu.

Pravni fakultet u Splitu nije zanemarivao ni stalno obnavljanje nastavničkog i znanstvenog kadra, čemu sam i sâm nastojao pridonositi.

Nije slučajno da Katedra za pomorsko i opće prometno pravo koju sam vodio ima redovitog profesora u trajnom zvanju, danas prorektora Sveučilišta u Splitu, te mladu docentiku i asistenticu pred obranom doktorata znanosti.

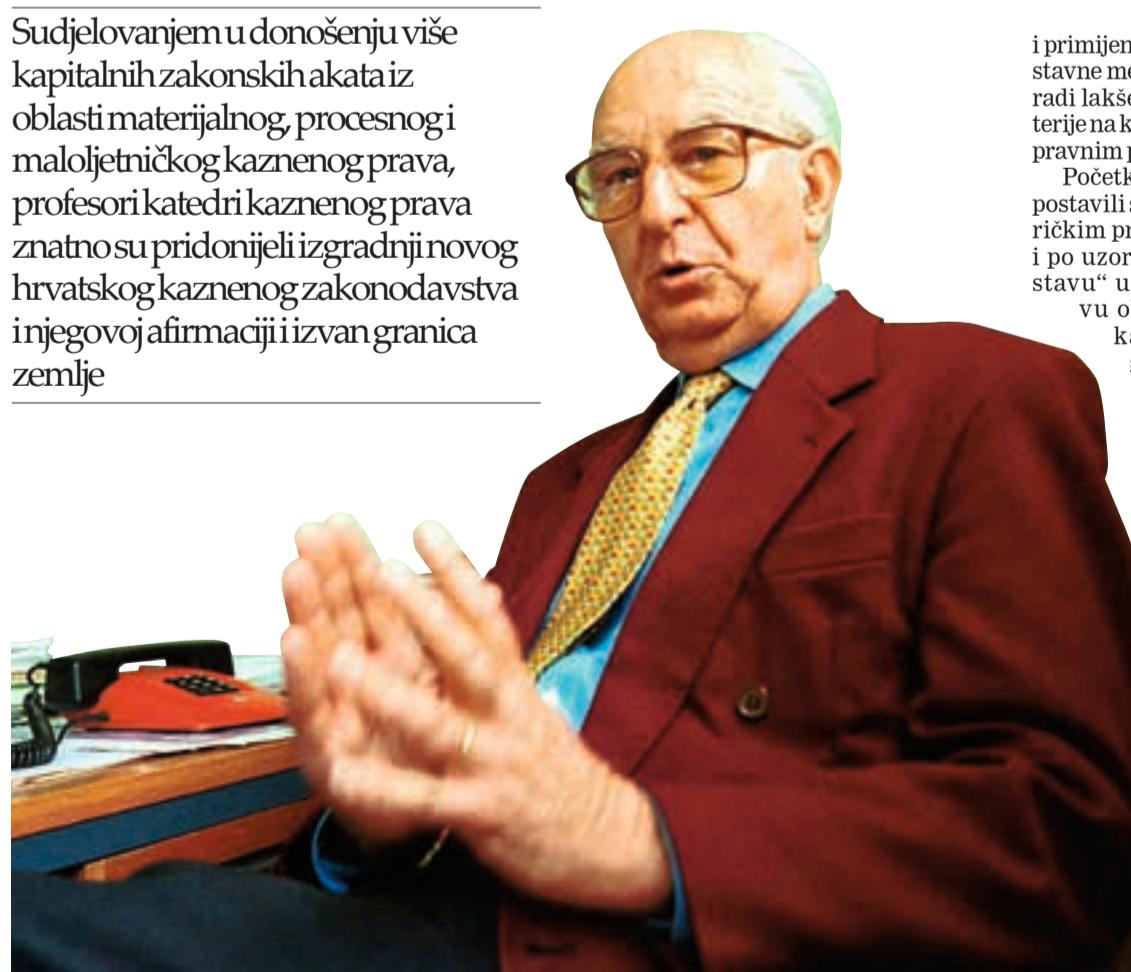
Intenzivna i kontinuirana suradnja sa sudskom praksom

Piše:
PROF.DR.SC. ANTE CARIĆ
 REDOVITI PROFESOR
 KAZNENOG PRAVA U MIROVINI

Sudjelovanjem u donošenju više kapitalnih zakonskih akata iz oblasti materijalnog procesnog i maloljetničkog kaznenog prava, profesori katedri kaznenog prava znatno su pridonijeli izgradnji novog hrvatskog kaznenog zakonodavstva injegovoj afirmaciji i izvan granica zemlje

Obilježavanje 50-godišnjice postojanja i rada Pravnog fakulteta u Splitu prilika je da osježimo sjećanja na djelovanja naših nastavnika-penalista na širem području kaznenih znanosti. To se djelovanje odvijalo u okviru katedri kaznenog prava (ranije „krivičnog prava“) kao i Zavoda za kaznenopravna i kriminološka istraživanja „Ivan Vučetić“ (u početku Kriminalističko-kriminološkog instituta), a može se pratiti na nastavnom, eksperimentnom i znanstvenoistraživačkom planu.

Već od početka rada naša se Katedra orijentirala na proširenje klasičnih pravnih disciplina (kazneno pravo, kazneno procesno pravo) novijim vanpravnim disciplinama (kriminologija, sudska psihopatologija, sudska medicina), uz istovremeno angažiranje eminentnih stručnjaka praktičara za izvođenje nastave na njima. Uporedos tim, u pojedine oblike nastave uvodili smo

i primjenjivali suvremene nastavne metode („case metod“) radi lakšeg savladavanja materije na kapitalnim pozitivno-pravnim predmetima.

Početkom 90-ih godina uspostavili smo suradnju s američkim pravnim fakultetima i po uzoru na „kliničku nastavu“ u američkom sustavu obrazovanja pravnika uveli novi Kolegij kaznenopravne prakse. Taj kolegij i danas omogućava manjem broju najuspješnijih studenta da steknu i

razvijaju vještine za praktičnu primjenu stečenih teorijskih znanja. U prvim godinama djelovanja Instituta odnosno Zavoda „Ivan Vučetić“, osim obavljanja sudsko-medicinskih i sudske-psihijatrijskih vještačenja za potrebe sudske prakse, suvstavno smo nje-

govali i razvijali znanstvenoistraživački rad. Među brojnim projektima valja spomenuti višegodišnji makroistraživački projekt „Turistički kriminalitet u Dalmaciji“, rezultate kojeg smo objavili u opsežnoj monografiji pod nazivom „Turistički kriminalitet i njegova prevencija“. Rad na projektima postao je neophodan sastavni dio aktivnosti naših nastavnika, tako da i danas imamo nekoliko istraživačkih projekata koji uživaju novčanu potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Spomenimo i to da su naši profesori, sudjelovanjem u donošenju više kapitalnih zakonskih akata iz oblasti materijalnog, procesnog i maloljetničkog kaznenog prava, znatno pridonijeli izgradnji novog hrvatskog kaznenog zakonodavstva i njegovoj afirmaciji i izvan granica naše zemlje. U zaključku bih rekao da je glavna značajka djelovanja nastavnika kaznene grane prava vrlo intenzivna i kontinuirana suradnja sa sudskom praksom, koja se odvija na obostranu korist kako studenata i nastavnika, tako i pravosudnih ustanova u Splitu.

Godina 2000. - Edita Bačić, Ivona Matas, Nada Čelan, Irena Bego

Knjižnica - srce fakulteta

Već nakon osnivanja Pravnog fakulteta u Splitu, ak. god. 1960./1961., započelo se i s osnivanjem Knjižnice. Na radno mjesto voditelja knjižnice izabran je Čedo Ćuković, prof. hrvatskog jezika i književnosti. Odmah po dolasku počeo je prikupljati i sredavati bibliotečnu građu koja je nabavljana kupnjom i darovima različitih institucija, posebno sudova, kao i advokatskih kancelarija. Knjižnica je s radom morala početi od nule, a za ustroj i organizaciju u samom gradu mogla se je ugledati ponajprije u tadašnju Naučnu biblioteku u Splitu (sadašnja Sveučilišna knjižnica).

Središnje mjesto fakultetskog života i rada

U vrijeme osnivanja Knjižnice, u Hrvatskoj i u svijetu vladao je snažan interes za slobodnim pristupom fondovima u knjižnicama, što nije uvijek bilo moguće ostvariti i u fakultetskim knjižnicama. Fondovi su se tome prilagodavali i sukladno modernim načinima klasifikacije, smještali po Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji. Dolaskom Elvire Biskupović na mjesto upraviteljice 1965., Knjižnica se počela razvijati u skladu s novim dostignućima u knjižničarstvu, a radnje proces prilagođen knjižničarskoj praksi drugih pravnih fakulteta. Uskoro je, unatoč nedovoljnem skladišnom prostoru, Knjižnica postala središnjim mjestom fakultetskog rada i života. Podrumske prostorije za potrebe skla-

**Piše: EDITA BAČIĆ,
VODITELJICA KNJIŽNICE**

dištenja knjižničnog fonda adaptirane su 1973. Broj zaposlenika Knjižnice se povećava i do kraja osamdesetih na stručnim poslovima radi pet knjižničarskih djelatnika. Za upravitelja Knjižnice 1990. izabran je Ivica Škarić, koji uskoro postaje predavač, a na njegovo mjesto 1993. dolazi današnja voditeljica Knjižnice. Daljnji razvoj nastavljen je u do tada utvrđenom smjeru, uz neke organizacijske promjene i usvajanje značajnih novina u knjižničarstvu, te uz prostorno širenje koje je omogućilo odvajanje periodike od odjela monografskih publikacija.

Dekan Bilić omogućio bolje uvjete

Zahvaljujući angažmanu u regionalnom strukovnom udruženju, radnici knjižnice dali su

Prihvaćanjem dostupnih i najsvremenijih bibliotekarskih inovacija, a prije svega stvaranjem uvjeta za on-line globalnu razmjenu podataka, vjerujemo da će se biblioteka i dalje iskazivati kao jedno od središnjih mjesta sveučilišnog i fakultetskog života

značajan doprinos Društvu bibliotekara u Splitu te je time i suradnja s drugim knjižnicama bitno intenzivirana, a za djelatnike knjižnice otvorene su mogućnosti dodatnog stručnog obrazovanja, kao i unaprjeđenja i razmjene iskustava na mnogim stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu. Potrebu proširenja neadekvatnog prostora čitaonice prepoznao je dekan prof. dr. Ivan Bilić te ubrzo omogućio bolje opremanje današnje čitaonice koja broji 33 čitalačka mjesta, a otvorena je cijeli dan - od 7 do 20 sati. Dio knjižničnog fonda se nalazi u slobodnom pristupu na policama smještenim u čitaonici. Već dugo vremena korisnici naše knjižnice i čitaonice nisu samo studenti, nego i odvjetnici, djelatnici pravosuđa i drugi građani. Opseg poslovanja knjižnice i rad s korisnicima mijenja se tijekom godina kao i

uvjeti posuđivanja. Uvođenjem poslijediplomskih studija povećala se razina rada s korisnicima, a informacije koje radnici Knjižnice svakodnevno pružaju sve su složenije.

Partnerstvo s istovrsnim knjižnicama

Djelatnici Knjižnice sudjeluju i u dijelu istraživačkih djelatnosti Fakulteta. Voditeljica usko surađuje s povjerenstvom za izdavačku djelatnost fakulteta te brine o ISBN-u. Na isti se način ostvaruje i suradnja s uredništvom „Zbornika radova Pravnog fakulteta u Splitu“. Nakon prvih nekoliko godina po osnivanju Fakulteta u Knjižnicu je počelo pristizati sive manje darovane građe, i već dugo se najveći dio fonda nabavlja vlastitim sredstvima. Kao instrument rada s korisnicima Knjižnici služe razne vrste kataloga. Najveći dio (60%) knjižnične grade otpada na pravne znanosti, a ostatak je vezan uz politiku, filozofiju, povijest, sociologiju, referentnu građu, itd. Internet je omogućio povezivanje i partnerstvo s istovrsnim knjižnicama u svijetu, a međubibliotečnom suradnjom Knjižnica svojim korisnicima omogućava prošireni pristup različitim izvorima literature koju sama ne posjeduje. Od 2000. g. fakultetska knjižnica postaje dio online mreže hrvatskih pravnih knjižnica i trajno se uključuje u knjižnični sustav CROLIST.

Nastanak regionalne mreže knjižnica

Suradnjom pravnih fakulteta u Mariboru, Splitu i Mostaru 2003. je započeo proces povezivanja pravnih knjižnica u regionalnu mrežu knjižnica Jugoistočne Europe, koju čine u prvom redu visokoškolske, parlamentarne i druge pravne i srodrne knjižnice. Na formalno udržavanje pravnih knjižnica utjecalo je više faktora, a neposredan je povod bila reforma visokog obrazovanja koja je zahvatila većinu zemalja u regiji. Kroz nekoliko godina redovitog stručnog okupljanja razmatrane su različite teme vezane uz funkcionalno povezivanje knjižničnih sustava, posudbe i razmjene publikacija, a 2009. konačno je, uz podršku fakulteta koji su prepoznali i svoj interes, osnovano Društvo bibliotekara pravnih i srodnih biblioteka Jugoistočne Europe sa sjedištem na Pravnom fakultetu u Splitu. Stalna su nastojanja da se razmjenom ideja i iskustava što više približimo modernim europskim kretanjima u području visokog školstva. Glavna tema nedavno održanog međunarodnog skupa u Splitu bila je vezana uz finansijski krizu i poslovanje pravnih knjižnica u uvjetima globalne krize. Podaci iz čitave regije tako govore o smanjivanju državnih sredstava za obrazovanje i nabavu strane literature i drugih izvora, što nas prisiljava na intenziviranje međunarodne suradnje i stvaranja partnerstva za održivi razvoj pravnih i srodnih knjižnica. Vjerujemo da će se prihvaćanjem dostupnih i najsvremenijih bibliotekarskih inovacija, a prije svega stvaranjem uvjeta za on-line globalnu razmjenu podataka, biblioteka i dalje iskazivati kao jedno od središnjih mjesta sveučilišnog i fakultetskog života.

Izdavaštvo na Pravnom fakultetu u Splitu 1962. - 2011. Kronološki prikaz ograničen na prva izdanja knjiga.

(priredila Edita Bačić)

1962.god.

ANZULOVIĆ, ŽIVKO, VIŠKOVIĆ, NIKOLA: Vježbe iz uvida u pravo

1963.god.

CVITANIĆ, ANTE: Neki latinski pravni izrazi i kratki izvodi iz Gajevih institucija
CVITANIĆ, ANTE: Vježbe iz historijske države i prava
DUJIĆ, ANDRIJA: Suvremena država
PETRINOVIC, IVO: Suvremeni međunarodni radnički pokret
VAJNER, ZDENKO: Privred-

no statusno pravo

ŽNIDARŠIĆ, VJEKOSLAV:
Skraćeni pregled društveno-političkog sistema socijalizma

1964.god.

CARIĆ, ANTE: Vježbe iz predmeta kriminologija s penologijom

DUJMOV, LAV: Vježbe iz imovinskog prava I-II-III-IV

GANCHEVIĆ, IVO: Vježbe iz predmeta: komunalni sistem i komunalna politika

GRABOVAC, IVO: Pomorsko upravno pravo

KRNDIJA, DRAGOMIR: Kra-tak pregled razvitka ekonom-

ske misli

KRNDIJA, DRAGOMIR: Nauka o financijama I-II

1965.god.

BORKOVIĆ, IVO: Vježbe - dodatni materijal za predmet upravno pravo

BORKOVIĆ, IVO: Razvoj, organizacija i položaj državne uprave u Jugoslaviji

CARIĆ, ANTE: Kriminologija Dujmov, Lav: Autorsko pravo

DUJMOV, LAV: Izabrana poglavja iz stvarnog prava

DUJMOV, LAV: Vježbe iz građanskog prava I.

KARLI, LEONARD: Osnovi monetarno - kreditne teorije i politike

KARLI, LEONARD: Sistem financiranja opće potrošnje u SFRJ

PETRIĆ, IVO: Ekonomski politika SFRJ I

PETRIĆ, IVO: Političke teorije

1966.god.

DUJIĆ, ANDRIJA: Teorija države i uporedni politički sistemi

1967.god.

DUJMOV, LAV: Nasljedno pravo

1968.god.

ANZULOVIĆ, ŽIVKO – VIŠKOVIĆ, NIKOLA: Uvod u pravo

BORKOVIĆ, IVO: Eksproprijacija, arondacija - komasacija

DUJMOV, LAV: Stvarno pravo

PETRINOVIC, IVO: Historija političke misli

VODINELIĆ, VLADIMIR: Kriminalistika I

VODINELIĆ, VLADIMIR: Kriminalistika II

1970.god.

DUJMOV, LAV: Bilješke iz općeg dijela građanskog prava

Snaga i ugled Pravnog fakulteta jedan su od ključnih oslonaca Sveučilišta u Splitu

RAZGOVARAO:
Duško Čizmić Marović

Već petu godinu prektorom Sveučilišta u Splitu: kako sa sveučilišne ravni izgleda zlatni pir splitskoga Prava?

Odavde se zasluge našega fakulteta mnogo jasnije vide. No dopustite da prije zasluga našega fakulteta istaknem nekoliko pojedinačica i institucija zaslužnih za osnivanje i početak rada naše institucije. Naša lijepa Dalmacija zemlja je gostoljubivih ljudi, ponosnih što je dalmatinsko podneblje kolijevka hrvatske pravne povijesti, pravne znanosti i pravne nastave, radosnih što se u ovom mediteranskom kufku 1961. god. rodio i Pravni fakultet, samo godinu dana nakon početka pravnog studija u gradu Splitu. Ne zaboravlja se da je splitski studij započeo rad kao dio zagrebačkog Pravnog fakulteta, da je nakon osamostaljenja fakulteta prvi dekan (1961. – 1963. god.) bio prof. dr. Drago Krndija iz Sarajeva, da je drugi dekan u povijesti fakulteta, prof. dr. Božidar Jovanović iz Beograda, umro na toj dužnosti 1965. god. Stoga smo zahvalni svim zagrebačkim, sarajevskim i beogradskim kolegama koji su nam pomogli da odrastemo i postanemo ozbiljna i ugledna visokoškolska institucija. Takoder, hvala svim drugim pravnim fakultetima u Jugoslaviji koji su nam pružili značajnu pomoć u prvim godinama rada.

Iz svjedočanstava ing Adorića objavljenih u posljednjim brojevima Universitasa, vidljivo je da ideja Pravnom fa-

kultetu u Splitu s početka nije naišla na republičku potporu?

Naprotiv! No imali smo prave argumente i prave ljudi. Osim povijesnog opravdanja - pravo se predaval u Dubrovniku već u 15. st.), osnivanje Pravnog fakulteta u Splitu argumentiralo se nedovoljnim brojem pravnika na području Splita i Dalmacije, potrebom rasterećenja Pravnog fakulteta u Zagrebu (koji je do tada bio jedini pravni fakultet u Hrvatskoj), smanjenjem materijalnih izdataka studenata prava iz Dalmacije, pružanjem stručne pravne pomoći javnim ustanovama i gospodarskim organizacijama, te afirmacijom Splita kao kulturnog i znanstvenog centra. U prvim godinama postojanja Pravni je fakultet u Splitu djelovao kao samostalna visokoškolska ustanova izvan sveučilišta. U prosincu 1965. ulazi u sastav zagrebačkog Sveučilišta, a u lipnju 1974. god postaje dio novoosnovanog Sveučilišta u Splitu. U ovih pet desetljeća njegova je najznačajnija uloga bila obrazovanje pravnika. Brojne generacije talentiranih studenata po stjecanju diplome podmirivale su rastuće potrebe grada, regije i cijele Hrvatske za sucima, odyjetnicima, javnim bilježnicima, upravnim i poslovnim službenicima, radnicima u gospodarstvu... A njihova je uspješnost u obavljanju tih funkcija postala najbolja potvrda općepriznate kvalitete programa i načina izvođenja nastave Pravnog fakulteta u Splitu.

Pomožite nam s nekoliko brojki i imena kako bismo

U povodu jubileja Pravnog fakulteta nezaobilaznim sugovornikom činio nam se prof dr. sc. Dragan Bolanča ne samo zbog sveučilišnog vidikovca s kojega već petu godinu motri na svoj fakultet, već zbog svojih znanstvenih, pedagoških i rukovodnih angažmana u generaciji kojaje fakultet preuzeo od utemeljitelja i odlučujuće pridonijela njegovoj afirmaciji i ugledu.

I uspjesi i posustajanja potiču nas i obavezuju na poboljšanje međunarodne suradnje, ponajprije stoga jer je ona ključna za podizanje kvalitete akademске prakse na Pravnom fakultetu u Splitu, a krozstvaranje prepoznatljiva fakultetskog profila kroz kolegije europskog prava, zaštite morskog okoliša i prava zaštite spomeničke baštine i kulturnih dobara. Treba povećati i broj međunarodnih projekata, organizirati ljetne škole i poboljšati mobilnost studenata, a posebno nastavnika. Bezobzira što profit našoj instituciji nije i ne smije biti u prvom planu, pravno znanje i obrazovanje trebaju i mogu postati prvorazredne robe koje će na tržištu biti priznate i nagrađene kao takve

stekli jasniju predodžbu o doprinisu Pravnog fakulteta široj zajednici i pravnim znanostima.

Kroz svoju bogatu prošlost naš je fakultet dao 12.475 diplomiranih pravnika, 2038 upravnih pravnika, 118 magistra pravnih znanosti i 62 doktora pravnih znanosti. Mnogi su splitski profesori dali značajan udio u razvoju pravne znanosti u Jugoslaviji i Hrvatskoj u različitim pravnim granama kao što su pravna povijest (Antun Cvitanic), pomorsko pravo (Ivo Grabovac), građansko i turističko pravo (Vjekoslav Šmid), upravno pravo (Ivo Borković), međunarodno pravo mora (Davorin Rudolf), uz pravnu teoriju (Nikola Visković), sociologiju (Srđan Vrcan) i politologiju (Andrija Dujić i Ivo Petrinović). Poznata je činjenica da je splitski Pravni fakultet u proteklim desetljećima kao jedna od najstarijih institucija splitskog sveučilišta postao centar intelektualne misli u Dalmaciji. Osim znanstvenih, nastavnici Pravnog fakulteta poticali su nova kulturna i politička događanja, jer su na brojnim gradskim i drugim tribinama sudjelovali (zajedno sa stručnjacima iz svih krajeva zemlje) na sociološkim i političkim raspravama o dijalogu marksista i kršćana, o urbanizmu, o sociologiji prava, o samopravnom sustavu, o problemima društvenog informiranja, o civilnom društvu, o višestranaciju i pluralizmu, demokratskom društvu i slično. Konačno, Pravni fakultet u Splitu uvijek je bio prepoznatljiv kao hrvatsko nacionalno učilište o čemu svjedoče događanja vezana za Hrvatsko prolje-

će 1971. god. i ona iz Domovinskog rata 1991. god. To je i prirodno, jer za razvoj i homogenizaciju hrvatskog nacionalnog bića od posebne je važnosti postovanje kvalitetnog pravnog obrazovanja.

Što biste po osobnom afinitetu prigodno izdvajili kao najvažnije doprinose i uspjehe splitskog Pravnog fakulteta?

Zadržao bih se na samo dvije neprijeporne činjenice. Prva je Poslijediplomski znanstveni studij «Pomorsko pravo i pravo mora», organiziran 1978. god. kao prvi i jedini takve vrste u ondašnjoj Jugoslaviji. Utemeljili su ga prof. dr. sc. Davorin Rudolf i prof. dr. sc. Ivo Grabovac, a svrha mu je, uz ostalo, bila školjati stručnjake za rad u Međunarodnom sudu za pravo mora UN-a. Grad Split je bio kandidiran za sjedište Suda (uz Hamburg i Lisabon), ali je nedostajalo svega sedam glasova od preko 170 država da Split pobijedi. Split tako nije dobio sjedište Međunarodnog suda, ali je dobio studij koji je kvalitetom, važnošću i ugledom odavno prestašao nacionalne granice. Upisavši u protekle 33 godine 666 studenata, odgojio je 118 magistara znanosti u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Sudanu, Italiji i Engleskoj. U nastavi su sudjelovali - i sudjeluju! - najistaknutiji znanstvenici i stručnjaci Zagreba, Beograda, Ljubljane, Varšave i Montréala. Po riječima akademika Vladimira Iblera ovaj je studij «simbol hrvatskog pomorskog prava i prava mora». Ravnatelj sam ovog studija već više od 6 godina i zadovoljstvo mi je najaviti

1971.god.

GANČEVIĆ, IVO: Komunalni sistem i komunalna politika

1972.god.

CARIĆ, ANTE – BILIĆ, J. : Uputčivanje u disciplinski centar za maloljetnike

GRABOVAC, IVO: Dopunski materijali o prijevozu robe kopnom

PERLAIN, JOŠKO: Radno pravo I. – II.

PETRINOVIC, IVO: Povijest političkih doktrina

1973.god.

BORKOVIĆ, IVO: Upravno pravo, I.dio

JELAČIĆ, OLGA: Osnovi sudske medicine

KOMAZEC, SLOBODAN: Funkcionalne financije

KOMAZEC, SLOBODAN: Problemi monetarne ekonomije

PERLAIN, JOŠKO: Radno pravo

1974.god.

ČUKOVIĆ, ČEDO: Bibliografija radova nastavnika i suradnika Pravnog fakulteta u Splitu

1976.god.

BILIĆ, IVAN: Korijeni naše inflacije

VISKOVIĆ, NIKOLA: Pojam prava – prilog integralnoj teoriji prava

1978.god.

BORKOVIĆ, IVO: Upravni postupak

JELAČIĆ, OLGA: Medicinska kriminalistica

GRABOVAC, IVO: Prijevoz stvari u zakonu o pomorskoj

i unutrašnjoj plovidbi, Komentar

GRABOVAC, IVO: Prijevoz putnika i prtljaga u zakonu o

GRABOVAC, IVO: Konvencija UN o prijevozu robe morem 1978. s komentarom

PASINOVIC, KRSTO: Ivan Vučetić – tvorac daktiloskopije

PETRINOVIC, IVO: Političke ideje Palmira Togliattija

1979.god.

BORKOVIĆ, IVO: Pomorsko javno dobro

GRABOVAC, IVO: Prijevoz

stvari u zakonu o pomorskoj

i unutrašnjoj plovidbi, Komentar

GRABOVAC, IVO: Prijevoz

pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, Komentar

RUDOLF, DAVORIN: Treća konferencija UN o pravu mora i podmorje u granicama nacionalne jurisdikcije

1980.god.

ŠMID, VJEKOSLAV: Ugovori o turističkoj privredi

1981.god.

BILIĆ, IVAN: Neka pitanja iz teorije međunarodnih ekonomskih odnosa

BOSNIĆ, PETAR: Međunarodno privatno interlokalno

Prof. dr. sc. Dragan Bolanča

rođen je 1957. god. u Malom Lošinju. Na Pravnom fakultetu u Splitu diplomirao 1980., magistrirao 1987., a doktorirao 1994. god. Nakon diplomiiranja, odvjetnički je vježbenik (1982.–1984. god.) i sudac Osnovnog suda udruženog rada u Splitu (1985.–1990. god.). Pravosudni ispit položio 1984. Na Pravnom fakultetu u Splitu asistent je od 1991. god. U zvanje redovitog profesora prvi put je izabran 2004., a od 2009. god. redoviti je profesor u trajnom zvanju na kolegijima Pomorsko i općeprometno pravo i Pravo osiguranja.

Usavršavao pomorsko pravo u Poljskoj (1993. god. na Uniwersytet Jagiellonski Krakow) i u Sloveniji (Pravni fakultet u Ljubljani i Pravni fakultet u Mariboru). U razdoblju od 1997. god. do 2002. god. specijalizirao pomorsku sudsku i arbitražnu praksu u Engleskoj (u Londonu, u odvjetničkim firmama Stephenson Harwood, Norton Rose i Holman Fenwick & Willan). Ravnatelj Poslijediplomskog znanstvenog studija Pomorsko pravo i pravo mora i Sveučilišta u Splitu. Pročelnik Katedre za Pomorsko pravo i općeprometno pravo i predstojnik Zavoda za trgovačko i pomorsko pravo. Vanjski suradnik na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Objavio je 165 znanstveno-stručnih radova iz područja pomorskog prava, te 14 knjiga. Član Matičnog odbora za društvene znanosti – polje prava od 2005., a od 2009. dopredsjednik. Član uredništva Poredbenog pomorskog prava iz Zagreba, Pomorskog zbornika iz Rijeke i Stranog pravnog života iz Beograda. Član Uredničkog (Nakladničkog) vijeća časopisa Financije i porezi iz Zagreba i Pravo u gospodarstvu iz Zagreba. Predsjednik Udruge pravnika u gospodarstvu Split i član Predsjedništva Hrvatskog saveza pravnika u gospodarstvu. Dopredsjednik Hrvatskog društva za pomorsko pravo iz Rijeke. Od 2004.–2006. dekan Pravnog fakulteta, a od 2006. prorektor za pravne i kadrovske poslove Sveučilišta u Splitu.

da u sljedećoj akademskoj godini put nastavljamo kao poslijediplomski doktorski studij, s ambicijom da budemo centar izvrsnosti, uz suradnju i pomoć kolega sa Sveučilišta Paris II – Pantheon i Slobodnog sveučilišta u Berlinu te nastavu na hrvatskom i engleskom. Drugo je činjenica velikih karijernih uspjeha naših nastavnika - ta činjenica ne govori samo o njima nego o Fakultetu. Čak njih 14 nositelji su raznih priznanja i nagrada za znanstveni rad. Zaslužili su 26 gradskih, županijskih i državnih nagrada, od čega sedam životnih. Posebno se ističe dobitnik čak 10 nagrada, professor emeritus Ivo Grabovac. Dvojica su stekli titulu akademika - pok. Ivo Petrinović i Davorin Rudolf - dvojica su članovi suradnici - Ivo Grabovac i Arsen Bačić - a počasno zvanje profesora emeritusa dodijeljeno je trojici naših: Antunu Cvitanoviću, Ivi Grabovcu i Ni-

koli Viskoviću. Dali smo tri veleposlanika Republike Hrvatske u osam država (Davorin Rudolf, Onesin Cvitan i Tonći Staničić), dva konzula u četiri države (Tonći Staničić i Ivica Škarić), dva ministra u tri ministarstva različitih Vlada (Davorin Rudolf i Onesin Cvitan), četiri saborska zastupnika (Nikola Visković, Boris Kandare, Petar Bosnić i Ivica Škarić). Gradu Splitu dali smo 2 gradonačelnika (Onesin Cvitan i Ivica Škarić)... Tako nećim se može pohvaliti niti jedan drugi fakultet splitskog Sveučilišta, kome je naš fakultet dao jednog rektora (Ivu Borkovića), te petoricu prorektora – Vladimira Vodinečića, Ivu Gančevića, Srdana Vrcana, Ivana Bilića i mene kao petog.

Kako se Pravni fakultet u Splitu nastojao i nastoji uskladiti s europskim obrazovnim sustavom?

Tuzahajevnu zadaću uskla-

dovanja nastavnog rada sa standardima europskog obrazovnog sustava započeli smo 2004.–2006. baš za mojeg dekanstva. s ciljem stvaranja pravnog studija koji će zadovoljiti potrebe društva i obrazovati pravnike sposobne da odgovore izazovima novog vremena. Svesni smo da je visoko obrazovanje temeljna povoznica u procesu ujedinjenja Europe, želimo biti dio bolonjskog prostora, jer težimo Europsi kulturi i obrazovanju, Europsi građana. Republika Hrvatska kao civilizirana mediteranska država nesumnjivo odavno pripada europskom kulturnom miljeu, pa se za njenu punu integraciju u Europsku uniju, Pravni fakultet u Splitu uvijek smatrao pozvanim uložiti najbolje svoje snage.

Tako je čak deset naših nastavnika sudjelovalo i sudjeluje! - u radnim skupinama u okviru pregovora Hrvatske s Europskom unijom, odnosno uskladi-

vanja naših zakona s europskim pravom.

A s pojedinim europskim zemljama, odnosno sveučilištima – kako стоји с том suradnjom?

Slijedeći bolonjski duh, prošlih smo godina potpisali sporazume o suradnji s kolegama iz Osijeka, Rijeke, Ljubljane, Maribora, Mostara, Beograda, Pariza i Berlina. Više od deset godina uspješno suradujemo s Pravnim fakultetom Slobodnog sveučilišta u Berlinu, kroz rad Međusveučilišnog centra za njemačko, hrvatsko, europsko i komparativno pravo, čiji je voditelj prof. dr. Herwig Roggemann, počasni doktor našeg Sveučilišta. Pet godina ugovorno suradujemo, i kao Sveučilišta i kao pravni fakulteti s Paris II – Pantheon.

Ta suradnja, začeta sa stankom u Parizu 2006.., neprekidno je održavana kroz tradicionalne Hrvatsko-francuske upravne da-

ne od 2007. god. do danas, kroz Centar za europsku dokumentaciju «Robert Schumann», te povezivanje Upravnog suda Republike Hrvatske s Državnim savjetom Republike Francuske. Zbog zasluga u uspostavljanju mnogostrukih hrvatsko-francuskih veza i načina suradnje, Državni mi je savjet Republike Francuske dodijelio dvije medalje: Brončanu «Conseil D'Etat 1799.-1999» i 2011. «Srebrnu medalju Conseil D'Etat Republique Francaise»

Na kraju, osobno pitanje: što smatrate svojim najvažnijim obavezama danas, kada biste - nakon svih izazova znanstveno nastavne karijere - mogli i morali dati najviše?

To su dvije podjednako važne obaveze. Formalno, viša je moja sveučilišna obaveza prorektora za pravne, kadrovske i opće poslove koja mora odgovoriti svim izazovima bolonjskog procesa. Tu osim

iskustva imam i sreće, jer radim s timom što ga čine tri izuzetno mlade, radišne i sposobne osobe - Alma Duplančić, Jelena Glavović i Tonći Zakarija. S druge su strane obvezе redovitog profesora u trajnom zvanju koju su uistinu mnogobrojne, i, najkraće, teške i lijepе.

U ovoj obljetničkoj atmosferi s ponosom želim istaći dvije stvari: prvo, da se svoje nastavno i znanstveno napredovanje oslanjalo na stručnu i ljudsku potporu i nadzor mog uzora, profesora emeritusa Ive Grabovca.

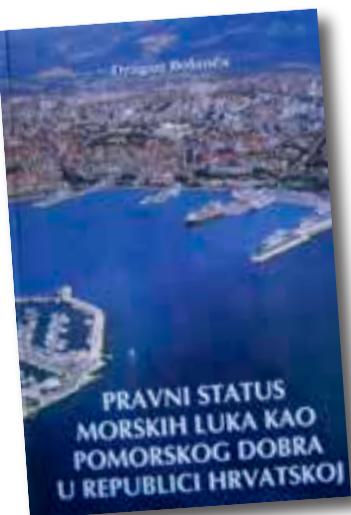
Dруго čime se ponosim, upravo sada kad se horizont mog odlaska čini dohvataljivim, jest to što budućnost najbolje hrvatske katedre pomorskog prava ostaje na mojim izuzetnim kolegicama i suradnicama, doc. dr. sc. Petri Amićić Jelovčić i mr. sc. Željki Primorac, učenicama koje imaju sve vrline potrebne da nadmaše svoje učitelje.

1982.god.

BONAČIĆ, MIRJANA: Izbor tekstova i vježbi za engleski jezik
GRABOVAC, IVO: Konvencija UN o međunarodnom multimodalnom prijevozu robe
GRABOVAC, IVO: Konvencije pomorskog prava - izbor tekstova i redakcija

1983.god.

BOSNIĆ, PETAR: Međunarodni dvostrani ugovori o trgovini i plovidbi
BOSNIĆ, PETAR: Opravnom položaju stranih ribarskih brodova, stranih jahta
RUDOLF, DAVORIN: Pravo

mora prema Ženevskim konvencijama (1958) i nacrtu konvencija o pravu mora

RUDOLF, DAVORIN: Neobalne države i međunarodno pravo mora

RUDOLF, DAVORIN: Unutrašnje morske vode

RUDOLF, DAVORIN: Teritorijalno more

RUDOLF, DAVORIN: Novine u međunarodnom pravu mora

1984.god.

RUDOLF, DAVORIN: Rješavanje sporova u konvenciji UN o pravu mora

1985.god.

CARIĆ, ANTE: Krivičnopravni status broda

GRABOVAC, IVO: Presuda jugoslavenskog suda u slučaju broda "Cavtat"

GRABOVAC, IVO: Vađenje potonulih stvari u konvenciji UN o pravu mora

GRABOVAC, IVO: Imovinsko-pravna odgovornost za posljedice zagadivanja s brodova

GRABOVAC, IVO: Opresudi u slučaju broda "Amco-Cadiz"

1986.god.

BARIĆ-PUNDA, VESNA:

Barcelonska konvencija o zaštiti Sredozemnog mora (1976) s protokolom

BILIĆ, IVAN: Samoupravni odnosi proizvodnje

BOSNIĆ, PETAR: Međunarodno privatno pravo o izvanrednoj odgovornosti za štetu

GRABOVAC, IVO: Utjecaj pomorskopravnih normi na međunarodni multimodalni prijevoz stvari

GRABOVAC, IVO: Prilog raspravi o potrebi uvođenja tovarnog lista u prijevozu stvari morem

RUDOLF, DAVORIN: Međunarodno pravo mora

pravo Jugoslavije

CARIĆ, ANTE, et.al.: Turski kriminalitet i njegova prevencija

GRABOVAC, IVO: Konvencija UN o međunarodnom multimodalnom prijevozu robe

GRABOVAC, IVO: Konvencije pomorskog prava - izbor tekstova i redakcija

PERLAIN, JOŠKO: Međunarodna organizacija rada (MOR) i njene konvencije

TOMAŠEVIĆ, GORAN et.al. (G.Tomašević, redaktor): Krivično djelo ugrožavanja javnog prometa uslijed omanjnosti na podržu Dalma-

Dekani Pravnog fakulteta

Prof. dr. sc. Drago Krndija
(1904. – 1988.), dekansku dužnost obavljao od 1961. do 1963.

Prof. dr. sc. Dimitar Machiedo
(1908. – 1989.) dekansku dužnost obavljao od 1967. do 1969.

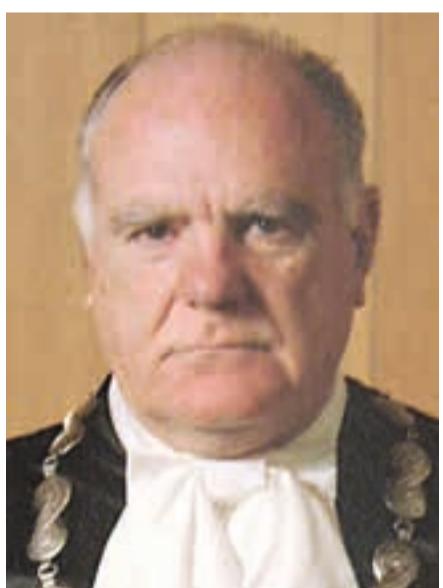
Prof. dr. sc. Leonard Karlić
(1912. – 1980.) dekansku dužnost obavljao od 1965. do 1967.

Prof. dr. sc. Božidar Jovanović
(1921. – 1965.), dekansku dužnost obavljao od 1963. do 1965.

Professor emeritus Cvitanić
(1920. – ?), dekansku dužnost obavljao od 1969. do 1976.

Professor emeritus Ivo Borković
(1933.), dekansku dužnost obavljao od 1976. do 1978. i od 1996. do 1998.

Professor emeritus Ivo Grabovac
(1934.), dekansku dužnost obavljao od 1978. do 1980. i od 1994. do 1996.

Prof. dr. sc. Petar Bosnić
(1937.), dekansku dužnost obavljao od 1991. do 1992.

Prof. dr. sc. Andrija Dujić
(1928.), dekansku dužnost obavljao od 1989. do 1991.

Professor emeritus Visković
(1938.), dekansku dužnost obavljao do 1985.

Prof. dr. sc. Ivan Bilić
(1933. – ?), dekansku dužnost obavljao od 1998. do 2000.

Prof. dr. sc. Ante Carić
(1933.), dekansku dužnost obavljao od 1992. do 1994.

Prof. dr. sc. Arsen Bačić
(1951.), dopisni član HAZU, dekansku dužnost obavljao od 2000. do 2002.

Prof. dr. sc. Anita Kurtović Mišić
(1954.), dekansku dužnost obavljala od 2006. do 2008.

Prof. dr. sc. Slavko Češkić
(1946.), dekansku dužnost obavljao od 2002. do 2004.

Kulteta u Splitu

Pojam 'dekan' je iznimno mnogoznačan. Dolazi od grčkog 'deka' i latinskog 'decem', a ima značenja upravljačke titule, zemljopisnog pojma (indijski podkontinent) i kemijskog spoja (alkan). Kao upravljačka titula označava 1. starješinu šatora s 10 vojnika u rimskoj vojsci, 2. višeg svećenika, po rangu odmah iza biskupa u dekanatu (crkvenom kotaru) 3. u astrologiji, jednog od 36 tajanstvenih upravljača Kozmosom, i napokon, 4. osobu na čelu nekog fakulteta. Dekan upravlja Fakultetom i predstavlja ga, njegov je čelnik i voditelj, ustrojava njegov rad i poslovanje, predsjeda Fakultetskim vijećem. Pred širom zajednicom i državom utjelovljuje fakultetsku autonomiju. Bira ga Fakultetsko vijeće, na način i u postupku utvrđenom Statutom Fakulteta, na vrijeme od dvije godine, najviše dva puta uzastopce. Dekan je za svoj rad odgovoran Fakultetskom vijeću, Sveučilišnom senatu i Upravnom vijeću sveučilišta u skladu sa Statutom sveučilišta. Dekanu u radu pomažu tajnik i prodekan.

Professor emeritus

Akademski je zajednica za one svoje zaslužne pojedince koje želi potaći na doživotni angažman u svojim redovima, a kojima se nije uspjela dovoljno odužila prije mirovine, uvela posebno priznanje u tituli professaora emeritusa.

Professor emeritus je počasno zvanje koja se dodjeljuje zaslužnim redovitim profesorima Sveučilišta u mirovini. Titula zaslužuje iznimnim osobnim isticanjem na vlastitom znanstvenom i umjetničkom području, te posebnom doprinosu razvitku Sveučilišta kao i međunarodnom priznanju na temelju nastavne, znanstvene ili umjetničke izvrsnosti.

Postupci imenovanja i prava professaora emeritusa uređuju se Statutom sveučilišta: počasno zvanje professor emeritus dodjeljuje se na prijedlog Vijeća znanstveno-nastavne sastavnice sveučilišta bez provođenja javnog natječaja. Senat Sveučilišta imenuje povjerenstvo od najmanje pet članova koje će prijedlog razmotriti i dati svoje mišljenje. Na temelju mišljenja povjerenstva, konačnu odluku o dodjeli počasnog zvanja donosi Senat. Iznimno, posebnom će odlukom Senata u počasno zvanje professor emeritus biti imenovani svi rektori Sveučilišta u mirovini, ukoliko se tome ne protive.

Professor emeritus ima pravo sudjelovati u izvođenju nastave na sveučilišnim poslijediplomskim studijima, te biti članom povjerenstava u postupcima izbora u znanstveno-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna zvanja.

Glavni tajnik fakulteta

Glavni tajnik Fakulteta koordinira radom Dekanata. Dekanat je unutarnja ustrojbena jedinica Fakulteta koja obavlja stručne, administrativne, statističke, računovodstvene, knjigovodstvene, tehničke i pomoćne poslove koji omogućuju uspješan rad Fakulteta.

Upola stoljeća postojanja dužnost glavnog tajnika Pravnog fakulteta obavljali su:

Josip Škarčić, dipl.iur.

Joško Perlain, dipl.iur.

Tadimir Božinović, dipl.iur.

Ivan Slipčević, dipl.iur.

Milan Vuknić, dipl.iur. sadašnji glavni tajnik, koji je na toj dužnosti i najduže, još od 1992.

Arhimedovo uporište

ili o nužnosti prilagodbe i inoviranju pravnog

RAZGOVARALA:

MARINA OSMANČEVIĆ*

Prof. dr. sc. Arsen Bačić spada u najuglednije profesore Pravnog fakulteta u Splitu kako po svojem znanstvenom i publicističkom, tako i javno stručnom angažmanu. No za razgovor u prigodnom izdanju Universitasa zamolili smo ga prvenstveno kao nastavnika, tj. kao osobu koja ima punu svijest i pokazuje primjernu odgovornost prema pedagoškoj dimenziji rada na sveučilištu.

Najprije 'demokratske promjene', a potom obaveza podvrgavanja europskim pravnim stećevinama - kako se pred tim izazovima snalazi naša prosječna svijest, a kako pravna znanost i edukacija?

Tema vladavine prava, transnacionalne pravde, pravednosti, ali i obrazovanja za demokraciju i vladavinu prava, tržište koje priznaje više od "četiri slobode", itd., dominirajuća je tema javnog diskursa u svim zemljama koje još uvijek prolaze kroz razdoblje tranzicije u demokraciju i traže način kako da razviju svoj pravni sustav. Nevolje Hrvatske s famoznim pregovaračkim Poglavljem br. 23 (o pravosudu) gotovo da su postale paradigma svih nevolja koje prate one koji svoje probleme povezane s pravom, njegovim stvaranjem i ostvarivanjem, uključujući ovdje i pitanja pravnog obrazovanja, smatraju drugorazrednim i lako rješivim pitanjem kojega se može "ostaviti za sutra", ako ga se već nije "pomelo pod stol".

Neposredno nakon osnivanja države - kada je ionako politika rješavala sve - početnu indiferenciju građana prema pravu zamjenjuje otrežnjenje zbog sve

kritičnije pravne nesigurnosti koju ni do danas nije uklonila niti jedna od pokrenutih reformi pravosuda. Kada će se i kako ona s uspjehom riješiti - tko zna? Pravnici koji se još sjećaju rimskog prava rekli bi: Dies certus an incertus quando! Ali imai onih koji su stalno u potrazi za onim čvrstim Arhimedovim uporištem s kojega se "mijenja sve", nadajući se naravno - "da sve ostane isto".

Koje su dileme našeg pravnog obrazovanja; koja mu je struktura i otvara li se ona uopće prema multidisciplinarnoj praksi, kompeticiji, globalizaciji?

Imate pravo: ta stara ali uvijek aktualna pitanja više nego ikada vrijedi postaviti baš danas kada slavimo 50 godina od osnivanja Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Zapravo, radi se o tome da bismo se

u ovakvoj prigodi ozbiljnije nego inače moralni pozabaviti dilemama našeg pravnog obrazovanja.

Zapravo, pitanjem, u kojoj je mjeri svaki pravni fakultet kod nas, a posebno Pravni fakultet u Splitu sredina inovativne legalne edukacije u Hrvatskoj? Ili, možemo to pitati na drugi način: na koji način ovo mjesto doprinosi jačanju vladavine prava, kompetentnosti u Hrvatskoj? S takvim i sličnim pitanjima ravnopravno onda idu i pitanja: jesu li općim nevoljama doprinijeli i pravnici, posebno pravne škole kod nas, ili oni trajno peru ruke od svega?

No, kako bilo da bilo, trebalo bi podsjetiti da u razvijenim demokracijama pravnici nisu samo tehnički nositelji pravnog znanja, već i kreativni akteri u stvaranju prava i razvoju demokratske pravne kulture.

Unatoč proklamirane modernosti "Bolonje" koja je kod nas uglavnom "napuhala" studijske programe, retrogradni pristupi legalnom obrazovanju još uvijek dominiraju u hrvatskim pravnim školama. Studij prava oduvijek je predstavljao jednu od najkonzervativnijih granica edukacijskog sustava.

Klasični pristupi u obrazovanju pravnika oblikovani su još u starom Rimu: treba usavršiti vještine javnog nastupa i oratorstva, a te su vještine lakirane stoljećima. Čak se i danas pravnicima spominjava da čuvaju reputaciju "profesionalne klase" koja je zatvorena radikalnim inovacijama. Kako se otvoriti i prilagoditi potrebama suvremenog društva i njegove ekonomije?

Kako biste okvirno ocrtali ciljeve pravnog obrazovanja

danasa, i u nas?

Dileme pravne edukacije danas su brojne. Tri su moguća cilja pravnog obrazovanja: obuka budućih profesora prava, obuka pravnih praktičara i obrazovanje već kultiviranih ljudi.

Iako reputacija pravnih fakulteta prije svega ovisi o znanstvenom bavljenju pravom, ipak je primarni cilj svakog pravnog fakulteta izobrazba pravnih praktičara jer bi se najveći broj završenih studenata ipak želio baviti pravnom praksom (odvjetništvo, pravosude...).

Tradicionalno je europsko, prije svega germansko stajalište isticalo generalnu funkciju sveučilišta. Filozof Karl Jaspers govorio je: "Sveučilište treba tri stvari: profesionalnu obuku, obrazovanje kompletnog čovjeka, istraživanje." Dakle, jedno dinamično sve-

učilište u simultanoj akciji profesionalnih škola, kulturnih centara i istraživačkih instituta. U sve mu tome posebno je pitanje koje su funkcije suvremene pravne škole. O tome se nažalost kod nas ne govori onoliko koliko bi trebalo. Svojedobno je o toj temi bilo govora na okruglom stolu HAZU-a kojega je organizirao agilni profesor Jakša Barbić, toj temi je svoje stranice bio otvorio i naš Zbornik radova, ali sve se to izgubilo u našoj poslovnoj trmomosti da se s riječi prede na djela; ili što je najčešće slučaj: svi smo zadovoljni jer smo barem na rječima sukladni svijetu. No, danas nam puke deklaracije naravno više nisu dovoljne.

Je li se razumno nadati ostvarivanju bitnih ciljeva sveučilišnog pravnog obrazovanja bez korjenitijih promjena sa-

prof.dr Roggemann Herwig (desno), Frei Universität Berlin, u posjeti splitskome Pravu

1987.god.

BARIĆ-PUNDA, VESNA: Ženevska konvencija o pravu mora

MARUŠIĆ, SOFIJA: Leasing opreme i brodova

1988.god.

BILIĆ, IVAN: Politička ekonomija kapitalizma

1989.god.

BILIĆ, IVAN: Politička ekonomija socijalizma

1993.god.

CARIĆ, ANTE: Krivično pra-

vo – I. svezak: Krivično pravo i krivični zakon

DUJIĆ, ANDRIJA: Suvremeni politički sustavi

1994.god.

CARIĆ, ANTE: Osnove krivičnog prava

TOMAŠEVIĆ, GORAN: Osnovni kazneni procesni subjekti

1995.god.

BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo – teorija i interpretacija

CARIĆ, ANTE: Osnove krivičnog prava

CARIĆ, ANTE: Krivično pravo KANDARE, BORIS

no pravo ****, Pravni fakultet u Splitu 1961 – 1995, booklet

1996.god.

BAČIĆ, ARSEN: Konstitucionalisti - klasični i moderni

BILIĆ, IVAN: Politička ekonomija

BOLANČA, DRAGAN: Odgovornost brodaru za izuzete slučajevne

BORKOVIĆ, IVO: Nomotehnika

KANDARE, BORIS-ČIZMIĆ, J.: Pomorsko procesno pravo

PETRINOVIC, IVO: Povijest političkih doktrina s hrestomanjom

TOMAŠEVIĆ, GORAN: Osnove kaznenog procesnog prava
VISKOVIĆ, NIKOLA: Argumentacija u pravu

1997.god.

BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo republike Hrvatske

BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo - studijski izvori za uvod u ustavno pravo, političke institucije & komparativno

BORKOVIĆ, IVO - AVIANI,

DAMIR: Upravno pravo u

društvenim djelatnostima

GRABOVAC, IVO: Pomorsko

pravo republike Hrvatske

RUDOLF, DAVORIN - BA-

RIĆ-PUNDA, VESNA: Osnov-

ve međunarodnog javnog prava

1998.god.

CARIĆ, ANTE: Priručnik za vježbe iz kaznenog prava
TOMAŠEVIĆ, GORAN: Kazneni procesno pravo – temeljni pojmovi i osnove praktične primjene

1999.god.

AVIANI, DAMIR: Parlamentarni ombudsman

BOLANČA, DRAGAN: Prsko pravo (odabrane teme)

BOSNIĆ, PETAR: Hrvatsko međunarodno privatno pr-

na Pravnom fakultetu

obrazovanja kao doprinosa jačanju vladavine prava

mog sveučilišnog pogona?

Država i društvo su u problemima, pa je logično da problemi postoje i na Sveučilištu i na fakultetima. Nužnost promjene visi kao Damoklov mač nad našim glavama. Promjene su naravno moguće i kritične. Ukoliko se ne adaptiramo mogli bi vrlo brzo jednostavno biti ostavljeni po strani, isključeni. Sugestije o modalitetima promjene su brojne.

Kad je riječ o pravnim fakultetima, uključujući i PFS, trebalo bi posebno poraditi na sljedećem: rigorozno inzistirati na kvaliteti i kontroli nastavnika na fakultetima, poboljšati nastavu, restrukturirati curriculum i pedagogiju kako bi se oni fokusirali na jačanje pravničkog kapaciteta studenata, osigurati uvjete rada kako bi studenti bili još otvoreni-

ji prema profesionalnim normama.

Proces promjene i adaptiranja pravnog obrazovanja i pravnih škola odvija se širom svijeta. Mora se uhvatiti korak s tim procesom. U tom smislu i naši se pravni fakulteti ne samo mogu, već se i moraju promijeniti. Zabrinutost studenata glede vlastite edukacije, kvalitete priprema za profesionalnu budućnost i za nas je na PFS-u sonnet d'alarme koji signalizira različite moguće prepreke i nevolje...

Nije u redu kada praksa Sveučilišta i fakulteta ne reflektira na adekvatni način svrhu sveučilišne institucije. Propust adaptacije, gubitak korelacije naše prakse sa svrhom ne ugrožava samo instituciju već i legalnu profesiju. Pravnici se danas ne priključuju profesiji sua sponte, kako je to bilo u prošlosti. Naj-

bolji nam primjeri kazuju da su pravnici u potpunosti produkt svojih pravnih škola. Jedan je stari američki profesor i sudac kaže: "Na kraju krajeva, pravu čine pravnici. A pravo i pravnici su onakvi kakvima ih čine pravne škole."

Kakve su neposredne implikacije procesa europeizacije na pravno obrazovanje?

Suvremeno tržište rada traži mlade stručnjake koji pored svoje pravne diplome trebaju imati znanja iz ekonomije, jezika i međunarodnih odnosa. Obrazovni sustav koji želi ostati relevantan i kompetitivan mora inkorporirati ili se akomodirati takvom realitetu. Uvid u suvremene komparativne obrazovne sisteme pokazuje nam kako više nitko na pravnom fakultetu nije slijep prema neposrednim implikacijama

procesa europeizacije. Da bi se iste spoznalo nije naravno dovoljno na klasične pravničke kolegije jednostavno nalijepiti naziv "europski", jer puka podnjestnost jednostavno nije u stanju izdržati pritisak takvih implikacija. A one su sljedeće: Prvo, europski će se propisi sve više harmonizirati, ujednačavati, pa će biti sve relevantniji za domaće prilike. Drugo, sve više pravnika trebalo bi biti u stanju raditi na nekoliko jezika i u nekoliko pravnih sustava. Konačno, sve će više studenata odlaziti na strana sveučilišta, kao što će se i nacionalna učilišta sve više otvarati prema stranim studentima. Ovi se zahtjevi izravno impliciraju prema nacionalnim pravnim školama pa će ih one ukoliko žele ostati u igrijednostavno trebati zadovoljiti.

Europska dimenzija posebno nam je važna zbog introspekcije.

Naime, treba imati na umu da se svaki pokušaj pukog kozmetičkog poboljšavanja i inoviranja, bilo legalnog obrazovanja bilo znanstvenog bavljenja pravom, uvijek nužno konfrontira s problemima profesionalnog identiteta

profesora prava i duboko kulturnog odnosa prema ideologiji vladavine prava. Kozmetika kratkoročno uspijeva samo tamo gdje onog potrebitog nema ili ga ima premalo. Arhimed u svakom slučaju ne ostaje bez posla.

* studentica III godine splitskog Prava

Prof. dr. sc. Arsen Bačić rođen je 1951. godine u Veloj Luci na Korčuli. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Splitu 1974. godine. Na Pravnom fakultetu u Beogradu magistrirao je 1980., a doktorirao 1988. godine. Zaposlen na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu 1974. godine kao asistent. Uzvanje redovitog profesora prvi puta je izabran 1997. godine, a od 2003. godine redoviti je profesor Ustavnog prava u trajnom zvanju. Predstojnik je Katedre za Ustavno pravo na Pravnom fakultetu u Splitu i utemeljitelj Seminara za pravno-političko i ekonomsko istraživanje Evropske unije (SPEU).

Glavni istraživač više uspješnih znanstveno istraživačkih projekata od 1990. do danas.

Znanstveno se usavršavao u višekratnim studijskim boravcima i istraživačkim radom u inozemstvu: University of Amsterdam - University of Leyden (Amsterdam-Leyden, 1975.); East Anglia University School of Law (Norwich, 1982.); London School of Economics and Political Science (London, 1983.); Notre Dame University (Notre Dame School of Law, South Bend, USA, 1988.); Central European University (Department of Law and Political Science (Budimpešta, 1996.); Ruskin College, University of Oxford (1997. 1998. 1999. i 2000.).

Kao član Ustavne komisije Sabora Republike Hrvatske iz redova stručnjaka tijekom 1990. sudjelovao u izradi prvog Ustava Republike Hrvatske (1990). Kao član Stručne skupine Predsjednika Republike Hrvatske radio na pripremi stručnih osnova za prijedlog Predsjednika Republike za promjenu Ustava Republike Hrvatske 2000. godine. Kao član ekspertnog tima Vlade Republike Hrvatske radio na pripremi nacrta za promjenu Ustava (2010).

Utemeljitelj je i prvi predsjednik Hrvatske udruge za Ustavno pravo. Član je Međunarodne udruge za ustavno pravo u kojoj je od 2004. do 2007. bio član Izvršnog odbora. Redoviti je član Hrvatske pravne akademije. Glavni i odgovorni urednik Zbornika radova Pravnog fakulteta u Splitu. Urednik Pravnog leksikona LZ Miroslav Krleža za područje ustavnog (javnog) prava. Znanstveni savjetnik Ustavnog suda RH. Član je Stalnog odbora za društvene znanosti Evropske zaklade za znanost (SCSS ESF). Od 2008. član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

vo. Obrazloženje i komentar zakona

2000.god.

BAČIĆ, ARSEN: Leksikon Ustava Republike Hrvatske
ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Uvod u informatiku
ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Funkcijska informatika u društvenim sustavima
BORKOVIĆ, IVO: Nomotehnika 4. izd.
JAKOVAC-LOZIĆ DIJANA: Posvojenje

BILIĆ, IVAN: Politička ekonomija / Ivan Bilić, 3. izd.
Spomenica Pravnog fakulteta u Splitu : (1960. - 2000.)

2002.god.

BAČIĆ, ARSEN: Komentar Ustava Republike Hrvatske
ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Osnove metodologije izrade znanstvenog i stručnog rada

BILIĆ, IVAN: Politička ekonomija 3. izd.

KURTOVIĆ, ANITA - TOMAŠEVIĆ, GORAN: Osnove kognitivnog prava i postupka

2003.god.

BAČIĆ, ARSEN - BAČIĆ, PETAR: Hrvatske parlamentarne procedure : izvori (izabrani poslovniči Hrvatskog sabora 1861.-2002.)

ŠIMUNDIĆ, SLAVKO - BOBAN, MARIJA - MARDEŠIĆ, MARIN: Informatika (uvod u laboratorijske vježbe)

BAČIĆ, ARSEN - BAČIĆ, PETAR: Rječnik parlamentarnog prava : hrvatsko, englesko, francusko i njemačko parlamentarno nazivlje

LOZINA, DUŠKO: Ogledi o lokalnoj samoupravi

BOSNIĆ, PETAR: Hrvatsko međunarodno privatno pravo . Knj. 2.

ŠIMUNDIĆ, SLAVKO - BOBAN, MARIJA: Zbirka zadataka iz statistike

LOZINA, DUŠKO - KLAJIĆ, MIRKO: Nova javna

uprava

BOLANČA, DRAGAN: Pravni status morskih luka kao pomorsko dobra u RH

2004.god.

BAČIĆ, ARSEN: Parlamentarno pravo : hrvatske i poredbene parlamentarne procedure

PETRIĆ, SILVIJA: Institut prava retencije u hrvatskom i usporednom pravu

SEGVIĆ, SAŠA: Pravo obrane i unutarnjih poslova Republike Hrvatske

LOZINA, DUŠKO: Lokalna samouprava : poredbeno i hrvatsko iskustvo

2005.god.

ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Podaci i baze podataka

2006.god.

RADIĆ, ŽELJKO: Nacrt kronologije za pravnu povijest
JAKOVAC-LOZIĆ, DIJANA: Međunarodno posvojenje : obiteljskopravni aspekti

ČIZMIĆ, JOZO: Hrvatsko pomorsko postupovno pravo

BUKLIJAŠ, BORIS: Kolektivno radno pravo

BUKLIJAŠ, BORIS - BILIĆ, ANDRIJANA: Međunarodno radno pravo: uz poseban osvrt na Međunarodnu organizaciju rada

Upravno pravo - grana koja čini najveći dio pravnog poretku

Piše:
PROF. DR. SC. DAMIR AVIANI *

Katedra za upravno pravo tijekom pedesetogodišnje povijesti Pravnog fakulteta u Splitu odigrala je značajnu ulogu u obrazovanju pravnika u području upravnog prava. Takva je uloga ove Katedre tim značajnija kad se zna da upravno pravo kao grana pravnog sustava čini čak 70 do 80 % pravnog poretku. Posebni se zahtjevi pred Katedrom postavljaju u obrazovanju pravnika u procesu tzv. europeizacije upravnog prava. Istovremeno, Katedra za upravno pravo je u suradnji s drugim srodnim katedramama

Nainicijativu Katedre za upravno pravo Centar za europsku dokumentaciju i istraživanje (CEDI) „Robert Schuman“ preselio je iz Zagreba na Pravni fakultet u Splitu

ja upravnog prava. Svi su održani u Splitu, pod visokim pokroviteljstvom predsjednika francuskog Državnog savjeta i predsjednika Republike Hrvatske. Tema ovogodišnjeg simpozija jest upravno sudovanje i efikasnost uprave, a održat će se u Splitu 26. i 27. rujna ove godine. Na inicijativu Katedre za upravno pravo je iz Zagreba na Pravni fakultet u Splitu preselio Centar za europsku dokumentaciju i istraživanje (CEDI) „Robert Schuman“. Taj Centar omogu-

ćava istraživačima i široj javnosti proučavanje europske stručne dokumentacije objavljene u periodici i drugim izdanjima. Ima knjižnicu i čitaonicu koje su opskrbljene dokumentacijom i računalnom opremom za proučavanje europskih tema, a smješteni su na Katedri za upravno pravo.

* Redoviti profesor na Katedri za Upravno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, pročelnik Katedre za Upravno pravo

O sposobiti mlade ljude za provedbu prava na svim razinama sustava

Piše:
Piše: PROF. DR. SC. SILVIA PETRIĆ*

Prema sadašnjem organizacijskom ustrojstvu katedri, Katedra za građansko pravo obuhvaća samo nastavnike i kolegije klasičnog materijalnog civilnog prava (Građansko pravo I i II), te izborne kolegije koji su u nizujoći svezi s klasičnim civilom (Pravo zaštite potrošača, Športsko pravo, Turističko pravo, Autorsko pravo). No, tijekom povijesti Fakulteta ova je Katedra objedinjavala nastavnike i suradnike, odnosno kolegije koji pripadaju oblasti koja se uobičajeno u pravnoj znanosti i praksi naziva privatnim pravom. Tako su u okviru Katedre djelovali i profesori i suradnici građanskog procesnog prava, trgovačkog prava, pomorskog i drugih saobraćajnih prava, obiteljskog prava, prava osiguranja, te međunarodnog privatnog

Ovo je prilika da se, sa zahvalnošću za iznimne doprinose pravnoj znanosti, a posebno pravnom obrazovanju u Dalmaciji tijekom proteklih 50 godina, podsjetimo nekih profesora i suradnika Katedre koji su svojim radom stvarali ovaj Fakultet, te umnogome odredili njegovu sadašnju poziciju ugledne znanstvene i obrazovne institucije

prava. Ovo je prilika da se, sa zahvalnošću za iznimne doprinose pravnoj znanosti, a posebno pravnom obrazovanju u Dalmaciji tijekom proteklih 50 godina, podsjetimo nekih od profesora i suradnika Katedre koji su svojim radom stvarali ovaj Fakultet, te u mnogome odredili njegovu sadašnju poziciju ugledne znanstvene i obrazovne institucije. Tako treba spomenuti prof. dr. sc. Dmitrija Machieda koji je na Fakultetu djelovao od njegovog osnutka do umirovljenja 1973. g. kao profesor Obveznog prava, a u razdoblju od 1968. do 1969. obnašao je funkciju dekana. Ne smije se zaboraviti ni značajan doprinos koji je radu Katedre i obrazovanju pravnika u oblasti građanskog prava dao viši predavač Lav Dujmov. Kao bivši sudac i državni odvjetnik od 1962. g. do umirovljenja 1988. g. bio je nositelj nekoliko kolegija u okviru Katedre (Imovinsko pravo, Stvarno pravo s autorskim pravom, Građansko pravo, Nasljedno

pravo, Obiteljsko pravo).

Prerani odlazak Vjekoslava Šmid

Još je jedan istaknuti praktičar svojim radom na Pravnom fakultetu obilježio i civilnopravno obrazovanje. Riječ je o višem predavaču mr. sc. Marinu Berketu koji je od 1965. do 1997. bio nositelj kolegija Građansko procesno pravo. Sjećamo se i kolege mr. sc. Nikšića Jurasa koji je radio kao asistent na Katedri od 1975. g. do tragicne pogibije 1983. g. No, dozvolite mi da posebno istaknem jedno ime. To je prof. dr. sc. Vjekoslav Šmid koji je djelovao na Fakultetu od 1965. do 2001. g. kao predavač na kolegiju Rimsko pravo, te profesor na kolegijima Obvezno pravo i Građansko pravo, a značajan je i njegov rad na nekoliko poslijediplomskih studija ovog i drugih fakulteta. U radu Fakulteta aktivno je sudjelovao obnašajući niz funkcija, od dekanske do dugogodišnjeg predsjedanja Katedri za građansko pravo.

Njegovim preranim odlaksom, u trenutku kada je, kao vršni klasični civilista s posebnim osjećajem i za potrebe prakse, dosegao puninu znanstvene i edukativne zrelosti, Pravni je fakultet izgubio jednog od svojih korifeja. Svi ovi, kao i mnogi drugi nastavnici i suradnici Katedre, svaki na svoj način i u svojoj mjeri, postavljali su temelje za naš sadašnji rad. Iako izazovi suvremenog vremena, a posebno reforma visokog obrazovanja, unekim elementima mijenjaju tradicionalne paradigme našeg znanstvenog i obrazovnog djelovanja, sadašnje članove Katedre i sve časne prethodnike ipak trajno povezuje onaj osnovni cilj kojemu moramo u svom radu težiti, a to je što adekvatnije ospozljavljanje mladih ljudi za zahtjevnu zadaću vršenja prava na svim razinama pravnog sustava.

*redovita profesorica na Katedri za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, pročelnica Katedre za građansko pravo

BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo i političke institucije : studijski izvori
BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo Republike Hrvatske : praktikum, 2. izd.
Regionalizam - pravni i politički aspekt : zbornik radova s međunarodnog savjetovanja održanog u Splitu, 15.12.2006. / glavni urednik Duško Lozina

2007.god.

BAČIĆ, ARSEN - BAČIĆ, PETAR: Legistature i parlamentarizam : (ustavnopravna hrestomatija)
ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Pravna informatika

BARIĆ-PUNDA, VESNA - RUDOLF, DAVORIN ML.: Pravo mora : dokumenti, mišljenja znanstvenika, komentari /
BARIĆ-PUNDA, VESNA - RUDOLF, DAVORIN ML.: Rješavanje sporova u međunarodnom pravu mora : dokumenti, sudska praksa, mišljenja znanstvenika, komentari
BAČIĆ, PETAR: Zaštita prava čovjeka u europskim organizacijama
Lokalna samouprava prema novoj javnoj upravi : zbornik radova s međunarodnog savjetovanja održanog u Splitu / glavni urednik Duško Lozina
BAČIĆ, ARSEN - BAČIĆ, PETAR: Europsko pravo : studij-

ski izvori 1

2008.god.

SARAC, MIRELA: Zastupanje u pravnim poslovima u rimskom pravu
ČIZMIĆ, JOZO: Komentar zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva

2009.god.

BAČIĆ, ARSEN - BAČIĆ, PETAR: Ustavna demokracija i sudovi
ŠIMUNDIĆ, SLAVKO: Računalni kriminalitet
Aktualnosti zdravstvenog zakonodavstva i pravne prakse

: znanstveni skup / urednici Jozo Čizmić <et al.>

Ustavne promjene RH i Europska Unija : znanstveni skup : zbornik radova / urednik Cvitan Onesin

Sociologija Srđana Vrcana: između utopije i stvarnosti - znanstveni skup : zbornik radova / urednici Zoran Malešić <et al.>

Zabrana uskrate pravosuđa i prava / 11. njemačko-hrvatski pravnici simpozij / urednici Zoran Pokrovac <et al.>

TOMAŠEVIĆ, GORAN: Kazneni procesno pravo <elektroničko izdanje>
BAČIĆ, PETAR: Konstitucionalizam i sudska aktivizam

AMIŽIĆ-JELOVČIĆ, PETRA: Pomorski prijevoznuklearnih tvari s posebnim osvrtom na odgovornost za nuklearnu štetu

HARAŠIĆ, ŽAKLINA: Sudska argumentacija Kovč - Vukadin, Irma - Žakman-Ban, Vladimira: Zbirka propisa o izvršavanju kazne zatvora

BAČIĆ-PUNDA, VESNA - RUDOLF, DAVORIN ML.: Komentar javnopravnih odredbi Pomorskog zakonika

2011.god.

BAČIĆ, ARSEN: Ustavno pravo RH : praktikum, 2. izd.

Simulirani parlament: biti na jedan dan saborski zastupnik

U organizaciji ELSA-e Split, 26. ožujka 2011. prvi put se na Pravnom fakultetu u Splitu održao Simulirani parlament. Simulirani parlament je simulacija zakonodavnog postupka u Hrvatskom saboru. Postupak se sastoji od predlaganja, rasprave i glasanja o određenom zakonu. Tema ovogodišnje rasprave je bila "Zakon o uzimanju i pre-sadivanju dijelova ljudskih tijela u svrhu liječenja".

U raspravi su sudjelovali studenti Pravnog Fakulteta u Splitu, studenti Debatnog kluba Pravnog fakulteta u Mostaru i studenti Politološkog foruma iz Mostara, a dijelu zasjedanja je prisustvovao i prof.dr.sc. Hrvoje Kaćer.

Nakon žućne rasprave, lobiranja po hodnicima, i trgovanja amandmanima zakon je izglasан i zaključen je rad parlamenta za ovu godinu. Sudeći prema zanimanju i aktivnosti studenata vjerujemo da će da ovaj događaj postati tradicionalan.

Europska udruženja studenata prava (ELSA)

Vizija: "A just world in which there is respect for human dignity and cultural diversity." ili „Pravedan svijet u kojem se poštuju ljudsko do-stojanstvo i kulturna raznolikost.“

Europska udruženja studenata prava, poznatija po svojoj skraćenici – ELSA, je najveća neprofitna, nepolitička i neovisna organizacija studenata prava i mladih pravnika u Europi. Osnovana je 1981. u Beču s ciljem uspostavljanja internacionalnih kontakata i razmjene iskustava studiranja u različitim pravnim sustavima. ELSA danas okuplja gotovo 30 000 članova s 200 pravnih fakulteta iz čak 42 države diljem Europe. Njene aktivnosti čine cijelu lepezu akademskih i profesijskih događaja koji upotpunjaju viziju ELSA-e te omogućuju njenim članovima usavršavanje vještina

kroz raznorazne treninge i interakciju s drugima.

ELSA djeluje na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Svoju prvu podružnicu u Republici Hrvatskoj dobila je u Zagrebu 1986. godine. Podružnica u Splitu osnovana je 1989. godine i aktivno djeluje do danas.

Trenutni predsjednik ELSA-e Split je Josip Feher, student 3. godine, koji nam je ukratko iznio novosti u djelovanju udruge:

“Danas ELSA broji oko stotinjak članova, s time da se svakodnevno javljaju novi studenti. Mislim da je razlog u tome što smo više poradili na dostupnosti informacija putem interneta. Osim toga, posvetili smo veću pozornost boljoj organizaciji, po-djeli poslova među studentima što je dovelo do više

uspješno realiziranih projekata. Imamo korektnu suradnju s ELSA-ma drugih pravnih fakulteta u Hrvatskoj, ali nemamo zajedničkih projekata, a u tome se nadamo pomoći krovne organizacije ELSA Hrvatska.

Moram naglasiti da smo dosada najbolju suradnju imali s mostarskim Sveučilištem (Pravnim fakultetom i Politološkim forumom), koji još uvijek nemaju osnovanu ELSU. Jedna od bitnih stvari da bi mogli realizirati svoje projekte su financije, stoga smo se više angažirali u traženju sponzora u čemu stvari idu nabolje jer su neki prepoznali naš radni entuzijazam i potencijal.

Ovim putem pozivam sve zainteresirane da dođu u studentsku prostoriju u prizemlju fakulteta i popune svoju pristupnicu.“

Interruption Corruption - obrazovna korupcija

„Interupcija korupcije“ je regionalni projekt pod pokroviteljstvom Europske unije, kojeg organiziraju tri udruženja iz Hrvatske, BiH i Srbije, u kojim državama se projekt provodi. Cilj projekta je ukazati na problem korupcije u tri grane društva: obrazovanju, zdravstvu i politici. U Hrvatskoj je na tom projektu sudjeluje Institut Stine u suradnji sa studentskom udružnjom ELSA sa Pravnom fakultetom u Splitu. Studentski dio posla na ovom projektu je bio organizirati nekakvo događanje, koje bi imalo za cilj podići svijest građana, a pogotovo studenata o problemu korupcije, te afirmirati stav o korupciji i svim njenim pojavnim oblicima kao o negativnoj pojavi, koju treba sprječiti, i protiv koje se valja boriti svim sredstvima.

Odlučili su se organizirati performans i tribinu. Performans je osmišljen kao prsvjet protiv poskupljenja cijena ispita, održao se u subotu, 20. studenog 2010. u kasnijim prijepodnevnim satima. Dok su neki paradirali sa plakatima, drugi su začuđenom mnoštvu dijelili popularne plave kuverte sa letcima. Reakcije rečenog mnoštva su bile mješovite, neki su odobra-

vali našu akciju, drugi pak se obrušavali direktno na sami vrh izvršnih organa naše države. Bilo je i komentara da se bavimo uzaludnim poslom i da bi se trebali uhvatiti knjige, a ne neke tamno korupcije.

Tribinom je dominirao rektor Ivan Pavić, za koga su mnogi imali pitanja, kao i za koleg studentskog pravobranitelja pri Studentskom zboru, Ivana Žapera.

Drugi dio projekta se odnosi na korupciju u zdravstvu i tom prigodom se 30. ožujka održala tribina koja je rezultirala konstruktivnom raspravom, a zanimljivo je da se unatoč mnogim pozivima nije odazvao nijedan liječnik, osim mr.sc. Đule Rušinović-Sunare, dr. med. specijalistice opće kirurgije, predsjednice Hrvatske udruge prava pacijenta.

Ovog trenutka je teško ocijeniti uspjeh ove studentske akcije. Međutim, ono što je razvidno je inertnost studenata. Unatoč mnogobrojnim plakatima, letcima, objavama putem Facebooka, odaziv kolega studenata je bio iznenadjuće malen.

Stoga se nadam da će ovaj tekst potaknuti kolege da se odazovu idućoj tribini na temu korupcija u politici.

Studentski Zbor : tko se bori za prava studenata?

Studentski zbor Pravnog fakulteta je legitimno predstavničko tijelo studenta koje se bori za studentska prava i poboljšavanje studentskog standarda. Čini se da se zanimanje studenta za rad Zbora sve više budi, sve više ljudi je upoznato s njihovim radom i žele sudjelovati u raznim aktivnostima. O tome smo porazgovarali s aktualnim predsjednikom Studentskog zbora Antonom Baćićem:

„Izabrali smo kao studentski predstavnici u proljeće 2010. godine i prvi koraci su nam bili osvremenit komunikaciju sa studentima, predstaviti se studentima i uspostaviti dobru suradnju s Upravom fakulteta. Radili smo na dobivanju dekanskog roka, uskladištanju ECTS bodova, oživotvorili funkciju Studentskog pravobranitelja na Fakultetu. Moram naglasiti da se studenti sve češće javljaju za pomoći i informacije, a mi im pomognemo koliko to možemo. Sudjelujemo u radu Fakultetskog vijeća i redovito kao ravnopravni članovi iznosimo prijedloge i eventualne primjedbe na pitanja koja se tiču studenta.“

Želio bih naglasiti da se trenutna ekipa Studentskog zbora uhvatila ovog izazova jer smatramo da imamo nove ideje koje želimo podijeliti i realizirati s drugim kolegama. I stoga ovom prigodom pozivam sve studente da prate naše obavijesti, slobodno nas kontaktiraju. Neka se ne boje iskoristiti svoje slobodno vrijeme u volontiranju, sebično razmišljajući da time neće dobiti ništa u životu i da ne mogu ništa promijeniti. Ohrabrite se, čekamo vašu suradnju jer da bi se istinski doživio studentski život, svaki student zavisno o interesima i ambicijama, treba se društveno angažirati kroz neku od studentskih udruženja. Na taj način razvija se hvalevrijedan osjećaj zadovoljstva zbog društveno korisnog rada, a i razvija svoje sposobnosti kao budućeg intelektualca.“

izdavaštvo

Organski značaj sveučilišnog izdavaštva i dosezi našeg Fakulteta

Kao organski dio sveučilišta i njegovih sastavnica, izdavaštvo se organizira i na Pravnom fakultetu u Splitu neposredno nakon njegova formalnopravnog utemeljenja kao visokoškolske institucije. Put kojim izdavaštvo ovdje prolazi od rudimentarnog i sirovog do suvremenog i racionaliziranog oblika, sasvim bjelodano će nam pokazati da se u izdavaštvu Pravnom fakultetu u Splitu neprestano otkriva i ratio postojanja ovog fakulteta.

Piše:

PROF. DR.SC. ARSEN BAČIĆ

Potreba „proizvodnje knjiga na sveučilištima“ prati povijest sveučilišta i njegovih sastavnih dijelova od samih početaka ove društvene institucije. Sve ono što je obilježavalo dugu evoluciju ove problematike na širokom europskom planu, ponavljalo se je in brevis na primjeru svakog novog sveučilišta i njegovih sastavnica. Tako stoe stvari i sa Sveučilištem u Splitu, a posebice s jednom od njegovih najstarijih članica – Pravnim fakultetom.

Izdavaštvo organski dio sveučilišta

Poznato je da se sveučilišta u Europi pojavljuju tijekom XII. i XIII. stoljeća kao sastavni dio transfera ekonomskih moći i intelektualnog života iz samostana u gradove. „U Bolonijskom sveučilištu se otvara oko 1100., u Parizu i Oxfordu tijekom 1100., u Salamanki 1218., Heidelbergu 1366... Harvard se utemeljuje 1636.“ (The Economist, dec.1999). Na sveučilištima se studenti spremaju za različita zvanja potrebna za život i prosperitet urbane kulture. Povijest knjige, odnosno izdavaštva nam pokazuje da samostanski skriptoriji već početkom XII. stoljeća nisu više bili kadri svojim starim metodama proizvoditi količi-

ne knjiga potrebnih novoosnovanim školama i sveučilištima i gradovima. Pri sveučilištima se zato stvara čitavajedna „dobro organizirana služba prepisivanja i raspačavanja knjiga. Tu nalazimo prepisivače, izradače pergamenе, iluminatore, knjigovešće, knjižare. Sveučilište će sve njih čvrsto vezati raznim ograničenjima i budno paziti da se proizvodnja i raspačavanje obavlja po strogim propisima što ih je samo domijelo. Sveučilišnim statutima obično je bio reguliran postupak za izradu točnih prijepisa. Na osnovi tih statuta osnivale su se komisije koje su se svake godine birale iz redova nastavnika....“ (A. Slipčević, povijest knjige, NMZ, Žgb 1985.)

Kao organski dio sveučilišta i njegovih sastavnica, izdavaštvo, odnosno izdavačka djelatnost organizira se i na Pravnom fakultetu u Splitu, i to neposredno nakon njegova formalnopravnog utemeljenja kao visokoškolske institucije. Put koji pritom prolazi izdavaštvo od onog rudimentarnog i sirovog oblika do suvremenog i racionaliziranog nije samo ponavljanje historijskog puta izdavaštva na Fakultetu. Užbenika je u to vrijeme malo, a pisci užbenika koji su se u to vrijeme koristili za spremanje ispita, uglavnom su profesori s drugih većih pravnih fakulteta u zemlji. Oprema skripti je skromna i jednostavna. Najveći broj

stavno-znanstvenog procesa u kojem se neprestano otkriva i ratio postojanja ovog fakulteta.

Razvoj izdavaštva na splitskome Pravu

Izdavačka djelatnost koja po definiciji predstavlja „objavljivanje knjiga, brošura, serijskih publikacija...“ je na splitskom Pravnom fakultetu producirala mnoga i u izdavačkom smislu raznolika izdanja. Uvid u kronologiju izdavačke djelatnosti Pravnog fakulteta u razdoblju od osnivanja do 2000. godine pokazuje nam svekoliku rudimentarnost prvih produkcijskih oblika, ali i postupnu evolutivnu progresiju na istome planu. Pritom mislimo prije svega na činjenicu da se na Fakultetu prvo publiciraju skripte, priručnici, a tek kasnije udžbenici, povremene publikacije, serijske publikacije i knjige.

Skripte se tiskaju već od 1962. godine dakle nepuni godinu dana od osnivanja Fakulteta. Ovaj oblik će zadugo biti dominirajući produkt izdavaštva na Fakultetu. Užbenika je u to vrijeme malo, a pisci užbenika koji su se u to vrijeme koristili za spremanje ispita, uglavnom su profesori s drugih većih pravnih fakulteta u zemlji. Oprema skripti je skromna i jednostavna. Najveći broj

skripti redovito nosi oznaku o imenu izdavača (Pravni fakultet), mjestu izdanja (Split) te godinu tiskanja (1962. Itd.).

Tijekom 1963. godine izdavačka djelatnost na Fakultetu se obogaćuje iniciranjem i realizacijom serijske publikacije u vidu Zbornika radova Pravnog fakulteta u Splitu. Zamisljen kao godišnjak kojemu je zadatak registrirati publicističku aktivnost fakultetskoga nastavničkog zborna, Zbornik kao poseban oblik izdavačke djelatnosti s vremenom postaje jedan od najznačajnijih publicističkih poligona nastavnika Fakulteta.

Tijekom 1972. godine u izdavačkom se programu pored skripti i godišnjaka pojavljuju i prve povremene publikacije i knjige. Prve najprije publiciraju nastavnici angažirani u okvirima djelatnosti Kriminalističko-kriminološkog instituta „Ivan Vučetić“.

U Književnom krugu

Afirmacija izdavačke djelatnosti koja se sve više razumije kao vid afirmacije individualnih autora kao i samog Fakulteta ogleda se i u izdavačkoj suradnji s izdavačima izvan Fakulteta. U tom smislu Fakultet nekoliko monografskih izdanja objavljuje najprije u suradnji s časopismom *Naša zakonitost*. Ta se suradnja kasnije nastavlja s

renomiranim splitskim izdavačem „Književni krug“ koji je u okviru takve suradnje objavio nekoliko knjiga.

Najveći broj monografija publicira se pak osnivanjem poslijediplomskih studije iz Prava mora. U ovome okviru tiska se niz značajnih monografskih publikacija njegovih nastavnika. Najveći dio spomenutih publikacija imale su posebno oblikovane korice a na impresumu se uz naznaku izdavača (Pravni fakultet) sada javlja i ime „Katedre za međunarodno pravo“ sa svojim logotipom. Posebni polet izdavačka djelatnost na Fakultetu dobiva tijekom devetdesetih godina. Formiranjem posebnog izdavačkog povjerenstva (1995.), konačnim definiranjem normativne osnove takve djelatnosti, dosljednim praćenjem izdavačkih i bibliotekarskih standarda, realizacijom zajedničkih projekata s drugim izdavačima, izdavačka je djelatnost postavila solidne osnove za svoj budući razvoj na Fakultetu. U tome se razdoblju javljaju oblici transfakultetske i transgranične suradnje. Nai-

me, radi se na realiziranju naslova koji služe kao literatura i izvan matičnog fakulteta. Kotač je produžetak noge, knjiga je produžetak oka, odjeća je produžetak kože....strujni krug, produžetak živčanog sustava. Mediji, mijenjajući okruženje, pobuduju u nama jedinstvene procese osjetilne percepcije. Producetak bilo čijeg osjeta mijenja naš način gledanja i djelovanja na svijet. Kada se ovi odnosi promjene, mijenja se i čovjek.

Stvarajući i publicirajući tekstove kao svoj prilog znanstvenoj i primijenjenoj društvenoj misli, opravdavajući dakle svekoliki razlog postojanja izdavaštva na Pravnom fakultetu, njegovi su nastavnici suštinski sudjelovali u onoj svekolikoj ekstenziji, svekolikom smislu percipiranja i promjenama, koji upravo putem izdavačkog medija ostaju sastavni dio kako povijesti, tako i budućnosti kada Fakulteta tako i njegovog šireg okruženja.

Internetska ekstenzija svjesnosti

Tiskanje knjiga a s njom povezana izdavačka djelatnost

Arsen Bačić, krajnje lijevo, pored Nikole Viskovića

Zbornik radova – zrcalo intelektualnog i akademskog razvoja Pravnog Fakulteta u Splitu

Piše:

MR. SC. MARIJA BOBAN

Davne 1963. godine Pravni fakultet u Splitu počinje izdavati svoju prvu znanstvenu publikaciju – Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu. Jedna od najstarijih sastavnica Sveučilišta u Splitu Izdavačka djelatnost, biva tako obogaćena iniciranjem i realizacijom vrsne serijske publikacije. Glavna svrha tadašnjeg Zbornika, koji je prvo bio zamišljen kao godišnjak, bila je na jednom mjestu objediniti i registrirati publicističku aktivnost fakultetskog nastavničkog tijela. No tijekom vremena Zbornik prerasta u vrsnu znanstvenu, međunarodno priznatu publikaciju koja danas objavljuje radove nastavnika i suradnika Pravnog fakulteta u Splitu, mlađih istraživača i studenata završnih godina Pravnog studija te autora–suradnika izvan Fakulteta, iz Republike Hrvatske i svijeta.

Povjesni razvoj

Zbornik radova nije prva pravnička publikacija koja izlazi u Dalmaciji. Ako zanemarimo razdoblje nakon 1848. godine, kada je u Austro-Ugarskoj Monarhiji „odlučeno da će se za sve narode u Monarhiji izdavati državni zakonik na njihovim jezicima, što je bilo ne samo od praktičnoga nego i od kulturnog, književnog i nacionalnog značaja...“ prvi pravnički časopis u Dalmaciji u uopće u Južnih Slavena, bio je „Pravdonoša“ a izlazio je u Zadru od 1851. do 1852. godine svake sубote na 4 stranice, s podnaslovom „Da je pamet do suda kao od suda“ (hervetska poslovnica). Drugi pravni časopis također je izlazio u Zadru pod nazivom „Sudnica“ (L'Aula) od 1868. do 1869. godine. Treći je časopis bio Pravo – Pravničko-upravni list koji je, zarazliku od prethodnika kratkog vijeka, izlazio punih deset godina. Prema tome, prvi se broj Zbornika radova Pravnog fakulteta u Splitu kao četvrtu pravničku publikaciju pojavio osamdeset godina poslije prestanka izlaženja „Prava“. Četrdeset i osam godina izlaženja Zbornika te bogatstvo i raznovrsnost radova koji su dosada u njemu tiskani obavezuju da se o toj publikaciji u ovakvoj prigodi kaže nešto više.

Prvi broj Zbornika radova, tiskan prije 48 godina, bio je rezultat rada i nastojanja nevelikog broja znanstvenih suradnika koji su u to vrijeme djelovali u okviru Pravnog fakulteta u Splitu. Logič-

nim slijedom, tijekom godina krug se suradnika Zbornika širio, a od 1993. godine radovi se objavljaju i na stranim jezicima (prvenstveno na engleskom i njemačkom) te sadržajno obuhvaćaju 10-15% svakoga broja. Takoder, za svaki se rad izraduje sažetak na jednom od svjetskih jezika. Činjenica da se časopis uređuje u skladu sa strogim Uputama u uređivanje časopisa ISSN Ureda za Republiku Hrvatsku, omogućuje da se radovi objavljeni i u njem uređuju u međunarodnim sekundarnim publikacijama i bazama podataka („Current Legal Theory“ Tilburg- Nizozemska i u bazi novijeg datuma: Index to Foreign Legal Periodicals) čime je zagarantrirana njegova prepoznatljivost i kvaliteta na međunarodnoj razini. Od 2008. godine Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu uključen je i u domaću bazu „Hrčak“.

Međunarodne reference

Od osobite je važnosti podatak da se od 1986. godine objavljeni radovi recenziraju, i to po načelu vanjske recenzije. Od 1995. godine uvodi se međunarodno uredništvo a samim time i međunarodna recenzija radova. Današnje uredništvo Zbornika zadржалo je iste kriterije pa časopis objavljuje i radove koje se recenziraju i one koje

ne podliježu recenzetskom postupku. Recenziranju podliježu radovi koji se kategoriziraju - izvorni znanstveni članak, prethodno priopćenje, pregledni članak, izlaganje sa znanstvenog skupa, stručni članak - a recenzije su i nadalje vanjske i anonimne kako stoji u uputama autorima navedenim u Zborniku.

Zahvaljujući takvom recenzijском postupku i redovitosti izlaženja četiriju brojeva godišnje (najčešće u obliku dvobroja) časopis kontinuirano dobija novčanu potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. U području društvenih znanosti Zbornik spada u časopise s međunarodno priznatom recenzijom i prema kriterijima Nacionalnog vijeća za znanost priznata mu je najviša, a1 kategorizacija radova .

Kao vrlo vrijedna publikacija Zbornik je stekao ugled ne samo među znanstvenicima iz oblasti pravnih znanosti nego i među praktičarima koji su svojim raznovrsnim prilozima i sami značajno do-

prinijeli kvaliteti i zanimljivosti. Ponajviše upravo temeljem objavljenih radova u ovom časopisu desetorica nastavnika Pravnog fakulteta dobili su Nagradu grada Splita - od kojih dvojica za životno djelo -, jedan je stekao Županijsku, a dvojica Državnu nagradu za znanost.

On-line izdanje Zbornika

U vrijeme nezadrživog napredovanja sve širih mogućnosti Interneta, Zbornik radova je doživio i tzv. on-line izdanje na službenim stranicama Pravnog fakulteta u Splitu. Pod rubrikom Izdavačka djelatnost uredništvo Zbornika je digitaliziralo arhivu od broja 1-2 (80.) god. do danas. Na webu Zbornika uredništvo daje kratke informacije o njegovoj povijesti, upute autora i aktualni impressum. I na ovaj se način sadržaj Zbornika približava čitateljima i omogućava svekoliko širenje pravne misli bez pretplate što je veliki pomak u odnosu na prve brojeve pravnih časopisa koji su se upravo zbog nedostatka pretplatnika jedno-

stavno ugasili.

Stvarajući i publicirajući vlastite priloge znanstvenoj i primjenjenoj društvenoj misli, suradnici Zbornika radova bitno su doprinijeli cijekupnoj izdavačkoj djelatnosti Pravnog fakulteta u Splitu kao onoj djelatnosti koja najpotpunije zrcali najbolje mogućnosti svake akademske sredine, pa tako i splitskoga Prava.

Naravno, odgovornost da izdavaštvo Pravnog fakulteta takvu svoju ulogu zadrži i osnaži u turbulentnom okruženju suvremenog informacijskog društva ne nosi samo Zbornik radova i njegovi urednici i suradnici, već svi oni koji putem izdavačkog medija mogu i žele sukretiti ne samo perspektivu Fakultete već i budućnost hrvatskog naroda.

* asistentica na Katedri za ekonomski i finansijske znanosti Pravnog fakulteta u Splitu; tekst kojeg ovdje donosimo dio je šireg preglednog članka o Zborniku radova Pravnog fakulteta u Splitu..

Urednici Zbornika adova

Glavni urednici – (navedeni po vremen-skom redoslijedu)

- Drago Krndija, Antun Cvitanić, Živko Anzulović, Ante Carić, Ivo Grabovac, Ivan Bilić, Petar Bosnić, Vjekoslav Šmid i Arsen Bačić

Dužnost člana uredništva obavljali su, (navedeni abecednim redom): Živko Anzulović, Arsen Bačić, Damir Aviani, Vesna Barić Punda, Bonina Bezmalinović, Nela Bilić (student), Marija Boban, Dragan Bolanča, Ivo Borković, Petar Bosnić, Boris Buklijaš, Vilma Bulat-Pezelj, Ante Carić, Antun Cvitanić, Ivana Čaljkušić (student), Jozo Čizmić, Andrija Dujić, Ranka Jeknić, Kenneth S. Gallant, Ivo Grabovac, Ante Jelavić, Božidar Jovanović, Nikša Juras, Jan Lopuski Jospeh, Slobodan Komazec, Tihana Koštare, Duško Lozina, Srđan Mihajlović (student), Marko Ivo Osibov, Ivo Petrić, Ivo Petrinović (student), Zoran Pokrovac, Roggemann Harwig, Davorin Rudolf, Antonija Smoldaka-Kotur, Tonči Stanićić, Željko Radić, Slavko Šimundić, Vjekoslav Šmid, Goran Tomašević, Zdenko Vajner, Nikola Visković, Srđan Vrcan, Nataša Zelić

Zbornik radova PRAVNOG FAKULTETA U SPLITU

S lijeva na desno: Vinko Fabjanović, Josip Feher, Marijana Krolo, Helena Lovrić, Franka Oreb, Mia Nikolić i Karlo Siminiati Čupić

Studentski časopis Nascitrus

„Nascitrus pro iam nato habetur, quotiens de commodis eius agitur“, u prijevodu sa latinskog „Začeto dijete smatra se kao da je već rođeno, ako su u pitanju njegovi probitci“. Riječ je o jednoj od najpoznatijih pravnih fikcija i važnom pravnom institutu – no, Nascitrus je i naziv časopisa Pravnog fakulteta u Splitu.

Povijest Nascitrusa započinje 1972. „Pismom omladini“ Emila Zole, na početku prvog broja. Radi se o pismu iz 1897. godine, čina snaga i danas izvire iz pitanja studentima (omladini): „Ko će se dići da traži pravdu ako ne ti, jer ti ne učestvuješ u našim borbenama interesa i ličnosti, još se nisi uplela ni kompromitirala ni u jednoj sumnjičivoj afери i možeš potpuno otvoreno,

pošteno i dobromanjerno da govorиш.“

Časopis u svom tematskom spektru nastoji pokriti aktuelne teme s pravnim osvrtom, studentske teme, obavijesti o događanjima na fakultetu, te dispozitivne (slobodne) teme, kao i novosti iz svijeta filma, glazbe i književnosti.

Časopisa ima bezrezervnu podršku dekana i fakulteta. Uz novčanu potporu, tu su i kvalitetni uvjeti rada, te pomoći osoblja fakulteta u svakom trenutku. Od skromnih početaka i uz nekoliko prekida, Nascitrus je došao do svog trećeg izvanrednog izdanja i jubilarnog broja, što dokazuje da ovaj časopis nije samo pravna fikcija, nego pravna i studentska realnost, za koju je izgledno da će s nama ostati.

Nascitrus: popis brojeva i glavnih urednika

1. 1972.	Arsen Bačić, Damir Šalov
2. 1972.	Arsen Bačić, Damir Šalov
3. 1972.	Arsen Bačić, Damir Šalov
4. 1973.	Arsen Bačić, Damir Šalov
5. 1974.	Nikša Kalinić, Branko Šorić
6. 1974.	Marijana Polić, Goran Matešić
7. 1975.	Marijana Polić, Goran Matešić
8. 1975.	Branko Armanda - Posebno izdanje - Dan pobjede
9. 1977./78.	Branko Armanda
10. 1977./78.	Branka Oreb
11. 1978./79.	Branka Oreb
12. 1978./79.	Branka Oreb
13. 1979./80.	Hajdi Gašpić
14. 1979./80.	Hajdi Gašpić
15. 1979./80.	Ružica Mitrović
16. 1980.	Ružica Mitrović - Posebno izdanje - Umro Tito
17. 1981.	Ivica Parlov
18. 1981.	Ivica Parlov
19. 1987./88.	Daira Grubišić
20. 1988./89.	Daira Grubišić-Čabo, Ivica Vrandečić Natalija Petković
21. 1989./90.	Natalija Petković
22. 2006./07.	Daria Pavlović
23. 2009./10.	Marijana Krolo
24. 2010./11.	Marijana Krolo
25. 2010./11.	Marijana Krolo - Posebno izdanje - 50 godina Fakulteta

Nascitrus, 2005. Zanimanje pravnik

...Predrasuda koja važi jest da su to ljudi koji koriste svoje znanje i sposobnosti manipuliraju građanima i zakonima da sebi priskrbe što veću materijalnu korist bez obzira na moralne norme. To je samo dio slagalice po kojoj većina ljudi smatra da je čitav sustav korumpiran. Svi jest o tome problemu kod ljudi kreće se u rasponu od očajanja do mržnje. Da li je to doista tako? Ako jest, nameće se pitanje je li uopće moguće baviti se pravom i biti pošten čovjek? Uzmemo li za poštenog čovjeka onog bez grijeha, odmah možemo kazati kako nije moguće biti pošten pravnik. Sljedeći zaključak je da nijedan čovjek u obavljanju svojeg posla ne može biti svršeno savjestan i pošten te se stvar svodi na to koliko se trudimo biti pošteni. U tom smislu ljudi smatraju da su pravnici među onima koji su zastranili. ...Jednom mi je jedna žena na odgovor da studiram pravo rekla: „Ni si ti za to, ti si pošten.“

...Sviđalo se to nama ili ne, ljudi nas doživljavaju kao više ili manje sposobne lopove, gulikože itd. Situacija je ...Jednoga moramo biti svjesni - da one najpotrebitije naše pomoći ne smijemo zakinuti i prepustiti labirintu zamki pravnog sustava kojeg su oni redovite žrtve. U protivnom, s kakvim pravom možemo od Boga tražiti pravdu i nadati se sreći? Jedan je čovjek rekao da moralnosti u pravu mesta nema, a ja ču kazati ne samo da ima nego je tamo i najpotrebnija.

(Petar Bezmalinović)

s fakultetske biserne kolajne

Split, 23. III. 1972.

PRAVNOM FAKULTETU U SPLITU

Postoji dobar broj kolega koji će iz čiste ljubavi prema svom narodu vršiti ulogu vjetrokaza, tj. okretati se kako vjetar puše. S nadom u povoljno rješenje, a u općem interesu

Vaši odani

„Studenti ovdašnji“

• • •

Profesor: vidim da vam nije jasno što je šerijatsko pravo. Pazite, osnovicu tog prava čine propisi muslimanske religije. Sigurno još iz srednje škole znate za osnivača te religije.

Kandidat: osnivač muslimanske religije???

Profesor: da, muslimanske religije. Ili, da vam olakšam, recite mi tko je osnivač muhamedanske religije!

Kandidat: ???

Profesor: pa kolega, zaboga, koja rijeka teče ispod savskog mosta?

Kandidat: (sramežljivo) Sava.

Profesor: no, pa onda tko je osnivač muhamedanske religije?

Kandidat: sveti Sava.

ORGANIZACIJSKI USTROJ PRAVNOG FAKULTETA U SPLITU

Zavodi

1. Zavod za kaznene znanosti, predstojnica

prof. Anita Kurtović-Mišić

- katedra za kazneno pravo
- katedra za kazneno procesno pravo

2. Zavod za građansko-pravne znanosti; predstojnik prof. Hrvoje Kačer

- katedra za građansko pravo
- katedra za građansko procesno pravo

3. Zavod za trgovacko i pomorsko pravo, predstojnik prof. Dragan Bolanča

- katedra za pomorsko pravo i opće prometno pravo

4. Zavod za međunarodno pravo, predstojnica prof. Vesna Barić-Punda

- katedra za međunarodno javno pravo,

- katedra za međunarodno privatno pravo

5. Zavod za upravne znanosti, predstojnik doc. Mirko Klarić

- katedra za upravno pravo
- katedra za upravnu znanost
- katedra za radno i socijalno pravo

6. Zavod za pravnu povijest, predstojnik prof. Željko Radić

- katedra za pravnu povijest
- katedra za rimske pravne

7. Zavod za ustavno političke znanosti, predstojnik prof. Arsen Bačić

- katedra za ustavno pravo
- katedra za sociologiju
- katedra za teoriju prava i države

8. Zavod za ekonomsko-financijske i informacijske zna

nosti i statistiku, predstojnik prof. Slavko

Šimundić

- katedra za informacijske znanosti i statistiku
- katedra za ekonomske i financijske znanosti

Istraživački zavodi bez katedri :

9. Zavod za kaznenopravna i kriminološka istraživanja "Ivan Vučetić", predstojnik prof. Goran Tomašević

10. Zavod za suradnju s gospodarstvom i ustanovama, i

11. Zavod za istraživanje građanskih sudskih postupaka i suradnju s pravosuđem, predstojnik prof. Jozo Čizmić

Centri:

1. Centar za europsku dokumentaciju i istraživanje "Robert Schuman"
2. Centar za medicinsko pravo
3. Centar za izvannastavne aktivnosti
4. Centar za cjeloživotno obrazovanje
5. Centar za njemačko, hrvatsko, europsko i komparativno pravo)

Seminari:

1. Seminar za političko-sociološka istraživanja
2. Seminar građanskog i trgovackog prava
3. Seminar za pravno-ekonomska istraživanja Europske unije

9. Festival znanosti

Ruđera Boškovića, 11-16. travnja

Izložba u Muzeju grada Splita koja je uključivala i fotografije učenika 3. gimnazije na temu fizike svjetlosti

Riva: Eksperimenti, demonstracije i prezentacije na štandovima trajale su svakog dana od 10 do 16 sati

Pod svjetлом mikroskopa, fotografije čarobnog mikrosvijeta koje dolaze iz laboratorija splitskih znanstvenih ustanova.

Nakon 6 nezaboravnih dana prepunih predavanja, pokusa i razgovora s ponajboljim regionalnim znanstvenicima, došli smo i do kraja ovogodišnjeg Festivala znanosti. Tema Festivala bila je svjetlost, o kojoj su posjetitelji mogli slušati na dugo i na široko, međutim ni ostale teme nisu bile zapostavljene. Održano je više od 100 aktivnosti na više od 30 lokacija - predavanja, demonstracija, diskusija, radionica, znanstvenih kafića, tribina, predstava, izložbi, igrokaza, otvorenih dana fakulteta, koje su predstavile znanost na popularan, veselo i svakome razumljiv način. Festival znanosti ima za cilj približiti znanost javnosti, odnosno informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u području znanosti, poboljšati javnu percepciju znanstvenika te motivirati mlade ljudi za istraživanje i stjecanje novih znanja. Nadamo se da ste uživali na ovogodišnjem Festivalu znanosti, vidimo se dogodine!

Smotra učeničkih eksperimenata „Budi i ti znanstvenik“

Željka Fuchs,
glavna organizatorica Festivala znanosti

Cochrane kolaboracija

Cilj - sustavno pretražiti sve

Peter Tugwell: Često se o dokazima razmišlja u kontekstu sudskih procesa, no što dokazi zapravo znače u medicini? U pravosuđu dokaz zahtjeva 51% točnosti, odnosno podrške na sudu, dok u medicini tražimo 95% točnosti. Tako da tek ukoliko se studija potvrdi u devetnaest slučajeva od njih dvadeset, bit će to u pravu.

RAZGOVARAO: TOMISLAV ĆIZMIĆ MAROVIĆ

Treći hrvatski Cochrane simpozij, održan 2. travnja na Medicinskom fakultetu u Splitu, okupio je vodeće ljudi Cochrane kolaboracije - najveće svjetske stručnjake u području medicine zasnovane na dokazima. Među predavačima i voditeljima radionica bili su sadašnji i bivši članovi Upravnog odbora Cochrane kolaboracije, urednici Cochrane recenzija skupina te vodeći svjetski kliničari i metodolozi. Tjedan dana uoči simpozija u hotelu Radisson održavao se i polugodišnji sastanak Cochrane kolaboracije. Organizatori polugodišnjeg sastanka i 3. Hrvatskog Cochrane simpozija su Hrvatski ogranači Talijanskog Cochrane centra i Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, a sva Cochrane događanja ove godine organizirana su uz potporu Županije Splitsko-Dalmatinske i Grada Splita.

Cochrane kolaboracija je svjetska neprofitna udruga koja se bavi promicanjem medicine utemeljene na dokazima. Osnovana je 1993. godine, a liječnik koji je nadahnuo osnivanje bio je britanski epidemiolog Archie Cochrane koji se borio za sažimanje i kritičko procjenjivanje medicinskog znanja. Radi se o relativno novom konceptu kliničke medicine koji povezuje iskustvo zdravstvenih radnika i želje pacijenata s najkvalitetnijim dokazima o učinkovitosti intervencija u medicini – a sve u svrhu pružanja najprikladnije skrbi bolesnim osobama. Svjetski medicinski stručnjaci okupljeni oko Cochrane kolaboracije izrađuju sustavne pregledne članke o učincima intervencija u zdravstvu koji se objavljaju u Cochrane knjižnici. Povodom simpozija, za Universitas smo razgovarali sa troje predavača, izuzetno aktivnih u Cochrane kolaboraciji: Peter Tugwell, Sophie Hill i Lorne Becker.

Peter Tugwell je bivši član Upravnog odbora Cochrane kolaboracije, urednik misišno-koštane skupine Cochrane kolaboracije, Centar za globalno zdravlje, Institut za populacijsko zdravlje Sveučilišta u Ottawi, Kanada. Za Universitas govorio o Cochrane kolaboraciji, ulozi medicine zasnovane na dokazima u suvremenoj medicini, te hrvatskim dosezima na tom polju.

Možete li nešto reći o sebi?

Ja sam fizijatar, specijaliziran za osteoporozu i artritis. Porijeklom sam Englez, ali živim u Kanadi od 1975. god, dok sam u Ottawi već 20 godina. Još uvijek radim u klinici sa pacijentima koji pate od artritisa i osteoporoze. Takoder, dio vremena provodim superviziju (mentorstvo) studenata na doktorskim studijima. Glavni sam urednik časopisa „Clinical Epidemiology“ i jedan od koordinatora misišno-koštane skupine Cochrane kolaboracije. Ta kolaboracija trenutno ima 52 specijalizirane skupine, koje pokrivaju sva područja medicine. Ja sam odgovoran za područje reumatologije tj. artiritisa i osteoporoze.

Što je zapravo Cochrane kolaboracija i koje značenje ima osnivanje njenog hrvatskog ogranka?

Cochrane kolaboracija je svjetska međunarodna neprofitna udruga koja glavninu svojih aktivnosti ima u visoko razvijenim zemljama. Riječ je o jednoj od najvažnijih svjetskih inicijativa u kontekstu medicine

ne zasnovane na dokazima. Kolaboracija se nedavno proširila i na područje jugoistočne Europe, pretodno odredivši kriterije priključenja za srednje razvijene zemlje, a Hrvatska se u tom pogledu posebno istaknula. Naime, održavanje radionica nije samo po sebi dovoljno. Po našem mišljenju, morate imati 'prvaka', osobu koja je spremna pomicati graniče, te poduprijeti i zaštiti ljudi koji promiču naše ideje, te donose nove pristupe i shvaćanja u medicini. U vašem slučaju, to je Matko Marušić.

Medicina zasnovana na dokazima još uvijek nije mainstream?

U razvijenom svijetu jest u Kanadi, Americi, Engleskoj, Australiji je postala mainstream, ali nije u Hrvatskoj i nekim drugim zemljama. Medicina zasnovana na dokazima je koncept koji postaje sve popularniji u stručnim, pa i laičkim krugovima. Često se o dokazima razmišlja u kontekstu sudskih procesa, no što dokazi zapravo znače u medicini? Navesti će vam jedan dobar primjer: bio sam uključen u jedan veliki sudski postupak u SAD-u i postavili su mi pitanje o toj razlici. U pravosuđu dokaz zahtjeva 51% točnosti, odnosno podrške na sudu, dok u medicini tražimo 95% točnosti. Tako da tek ukoliko se studija potvrđi u devetnaest slučajeva od njih dvadeset, bit će to u pravu. I tu je velika razlika. Zato pojedinačne studije nisu dovoljne. Glavna misao vodilja Cochrane ko-

laboracije je da moramo sustavno pretražiti sve studije u potrazi za dokazima.

Prije nekoliko godina (2007.) potpisani je sporazum o razumjevanju (Memorandum of understanding) između Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Ottawi. Možete li nam reći nešto više o toj inicijativi i o napretku koji je u međuvremenu ostvaren.

Rektor Ivan Pavić i prijašnji dekan Medicinskog fakulteta Stipan Janković su nas posjetili u Ottawi.

Inicijativa je bila potaknuti studente i doktorante da dodu na obuku u Ottawi te isto tako naše ljudi poslati u Split kako bi podržali i ojačali hrvatski Cochrane ogrank.

Plan je bio okupiti grupu ljudi, odnosno šest pojedincova koji će proći obuku. Tako daje Livia Puljak, docentica na Medicinskom fakultetu, posjetila Ottawu, prošla obuku i vratila se u Split, i sada izraduje jedan sustavni pregled literature u okviru Cochrane kolabo-

Sophie Hill: Ključ – komunikacija s pacijentima

Sophie Hill živi u Melburnu, u Australiji. Članica je Upravnog odbora Cochrane kolaboracije, urednica Cochrane Consumers and Communication Group, Centar za zdravstvenu komunikaciju i sudjelovanje, Australski institut za primarnu zdravstvenu zaštitu i starenje, Sveučilište La Trobe, Melbourne, Australija. Primarni joj je interes bolja komunikacija s pacijentima, informiranje pacijenata, i još važnije, davanje informacija o dokazima o učinkovitosti zdravstvenih intervencija, tako da pacijenti mogu razumjeti važnost zdravstvene skrbi zasnovane na dokazima.

Komunikaciju s pacijentima vidite kao jako važan dio medicine baziranu na dokazima?

Komunikaciju smatram središnjom, jer mnogo ljudi danas žive s kroničnim bolestima. Moraju biti u stanju upravljati svojim zdravljem. Znači, od doktoru na deset minuta, a zatim idu kući, žive svoj život, idu na posao i briju se o svojim obiteljima, i još moraju upravljati svojim i obiteljskim zdravstvenim problemima. Moraju znati kako postavljati doktorima prava pitanja, te što učiniti s informacijama, tako da mogu sigurno uzimati lijekove i birati prave terapije. Ako kombiniramo medicinu zasnovanu na dokazima i komunikaciju s pacijentima, dobivamo komunikaciju zasnovanu na dokazima. Mislim da nam ova dva koncepta pojašnjavaju da pacijentima trebaju dokazi, ali isto tako, treba im i učinkovita komunikacija. Zdravstvena zaštita je komplikirana, nikad nema dovoljno vremena, tako da je komunikacija iznimno važna, jer ljudi trebaju znati da mogu postavljati pitanja i trebaju moći razumjeti odgovore tako da pomoći tih informacija mogu upravljati svojim zdravljem.

Komunikacija je iznimno važna, jer pacijenti trebaju znati da mogu postavljati pitanja i trebaju moći razumjeti odgovore tako da pomoći tih informacija mogu upravljati svojim zdravljem

Koju ulogu i značenje može imati Cochrane organizacija za Hrvatsku?

Koliko vidim, Hrvatska ima mnogo organizacija pacijenata, koje su dobro ustrojene i koje zagovaraju u ime pacijenata bolje zdravstvo, bolji pristup zdravstvu i više potpora za pacijente. Na primjer, u veljaci je organizacija pacijenata organizirala Dan rijetkih bolesti, da podigne svijest o troškovima liječenja pacijenata s rijetkim bolestima. Organizacije poput te pouzdaju se u informacije drugih organizacija. Znači, trebaju znati gdje naći najkvalitetnije informacije i kako ih prosljediti svojim članovima. Organizacije pacijenata se mogu povezati s hrvatskim ogrankom Cochrane kolaboracije, koja je i sama povezana s međunarodnom organizacijom, te je u mogućnosti održavati kontinuitet informacija između globalnih resursa i učiniti ih relevantnim za ljudi u Hrvatskoj, koji onda tako mogu naći informacije kad su im potrebne.

Što nam možete reći o ulozi i važnosti Cochrane knjižnice?

Cochrane knjižnica je jedan od najvrjednijih resursa za pacijente, organizacije pacijenata i zdravstvene djelatnike. Nedavno smo proveli istraživanje s ljudima koji boluju od multiple skleroze i oni su nam rekli da su bili zasuti informacijama s interneta, te da su imali problema s odvajanjem korisnih i kvalitetnih informacija od ostalih. Neke stranice su govorile da su pojedini tretmani uspješni, druge da nisu. Cochrane sustavni pregledi stavljuju sve informacije na jedno mjesto, rješavaju se nekvalitetnih istraživanja i informacija, i sumiraju samo kvalitetna istraživanja koja pomažu zdravstvenim djelatnicima i korisnicima da donose odluke o liječenju. Informacije su obrađene na takav način da sađe važne poruke za istraživače i za pacijente. (tcm)

Cochrane kolaboracija

studije u potrazi za dokazima

racije. Drugi je Dario Sambunjak, viši asistent na Medicinskom fakultetu i sadašnji voditelj hrvatskog Cochrane ogranka, koji je bio dvaput u Ottawi, a čija će sustavni pregled uskoro biti objavljen. Vjerujemo da će njegov članak dobiti veliki publicitet jer je riječ o prvom Cochrane sustavnom pregledu o učinkovitosti zubnoga konca. Tina Poklepović, stomatologinja, upravo izraduje sustavni pregled o učinkovitosti interdentalnih čet-

kica za zube, što je tema koja također dosad nije bila obradena u okviru Cochrane kolaboracije. Pored Livije, Darija i Tine, tu je i Ana Marušić...

Pri medicinskom fakultetu u Splitu djeluje Centar za globalno zdravlje. I vi u Ottawi radite u Centru za globalno zdravlje. Što se zapravo misli pod pojmom "global health"? Kako se o globalnom zdravlju može brinuti netko iz Ottawe ili iz Splita?

Globalno zdravlje je jedno

vrlo veliko područje. Iz mog kuta gledanja, ono je pokazatelj da je svijet sazrio, da se civilizacija ne bavi više isključivo samom sobom. Počelo je preuzimanje odgovornosti za širu zajednicu stvaranjem skupina ljudi koje se ne bavi samo sobom nego brinu i za druge kroz partnerstva koja su vrlo fokusirana. Zbog toga je partnerstvo između Splita i Ottawe za mene nešto predivno, jer mnogo učimo iz toga kako ljudi ovdje rade, a s druge strane preno-

simo svoja znanja njima. Uključeni smo u svjetsku mrežu zdravstvene zaštite zasnovane na dokazima, što ima šire značenje od same medicine zasnovane na dokazima. Kao prvo, morate se odmaknuti od medicine da biste imali cijelovitu i multidisciplinarnu sliku zdravstva – tu spadaju i sestrinstvo, radna terapija, fizikalna terapija, socijalni rad, pravo... Kao drugo, morate početi razgovarati sa onima koji donose političke odluke. Stoga i mi u

Cochrane kolaboraciji nastojimo djelovati na obrazovanju i podizanju svijesti javnosti, donositelja odluka i stručnjaka.

Koji su Vaši utisci o Splitu i samom Medicinskom fakultetu?

Ovo je moj četvrti posjet Splitu i dragi mi je što se ove godine upravo ovdje održao i polugodišnji sastanak Cochrane kolaboracije, na kojem su se okupili svi vodeći ljudi te organizacije. Među ostalim, razgo-

varali smo i o tome kako bi Cochrane kolaboracija trebala povećati aktivnosti u zemljama u kojima dosad nismo bili prisutni i tom smislu bih pohvalio hrvatski ogrank kao pravi primjer kako stvari upravo trebaju funkcioniрати. I hrvatski primjer će biti primjer za sve ostale zemlje u svijetu, a ja ću ga uskoro predstaviti u Africi. To je zasluga hrvatskog tima: Ane i Matku Marušića, Darija Sambunjaka i Liviju Puljak.

Lorne Becker: „Na čemu bi medicina i mogla biti bazirana nego na dokazima?“

Polugodišnji sastanci omogućuju da se svaki put u drugoj zemlji, pa tako ovaj put i u Hrvatskoj, održi simpozij, tj. da oni koji donose prilično važno znanje iz svojih područja komuniciraju s nastavnicima i studentima i drugim zainteresiranim ljudima

Lorne Becker je bivši član Upravnog odbora Cochrane kolaboracije, Katedra za obiteljsku medicinu, Medicinsko sveučilište Upstate, Syracuse, SAD. Odrastao je u Kanadi i tamo studirao medicinu. Bio je liječnik opće prakse u Kanadi, a zatim se preselio u Sjedinjene Države i podučavao obiteljsku medicinu na nekoliko medicinskih fakulteta. Zadnjih trinaest-četrnaest godina aktivan je u Cochrane kolaboraciji, gdje je počeo kao autor sustavnih pregleda literature o bronhitisu i kašlu, te o učinkovitosti antibiotika na bronhitis. Nakon što je otišao u mirovinu i stekao više vremena, uključujući se u Upravni odbor Cochrane kolaboracije.

Mozete li usporediti percepciju o medicini baziranoj na dokazima u razvijenim zemljama, poput SAD-a, Kanadi i Britanije, sa evropskim srednjim razvijenim zemljama, poput Hrvatske?

Zapravo sam impresioniran znanjem o medini zasnovanoj na dokazima ovdje. Bio sam također i u drugim zemljama - Kini, Indiji, Južnoj Africi, i svugdje postoje ljudi koji se doista trude implementirati ideje medicine zasnovane dokazima. Svugdje postoji visok stupanj prihvaćanja. Pacijentima ovakav pri-

stup ima smisla, jer se na kraju pitaju: na čemu bi medicina i mogla biti bazirana nego na dokazima? No, postoji specifičan proces traženja dokaza, te pouzdanog načina njihovog objedinjavanja. Cochrane kolaboracija je uspješna diljem svijeta u nalaženju ljudi koje to zanima i koji šire ovaj rad.

Polugodišnji sastanak Cochrane kolaboracije održao se ovog tjedna u Splitu. Kakvo značenje može imati taj sastanak za razvoj medicine zasnovane na dokazima u Hrvatskoj?

Pokušavamo imati sastanke svaki put u drugoj zemlji, gdje dolazimo odazivajući se na pozive ljudi iz tih zemalja. Takva praksa ima nekoliko učinaka. Prije svega, stvara se prilika da se podigne svijest doktora, studenata i drugih ljudi o medicini zasnovanoj na dokazima i o skupinama poput Cochrane kolaboracije koje se bave takvim pristupom medicini. Istovremeno, nama koji dolazimo pruža se prilika da bolje upoznamo ljudе u raznim zemljama svijeta. Cochrane kolaboracija organizira i velike godišnje skupove, tzv. Cochrane kolokvije, koji su međutim toliko posjećeni da je na njima teško bolje upoznati sudionike, za razliku od polugodišnjih sastanaka koji su manjeg formata, pa omogućuju međusobno druženje i bolje upoznavanje. Konačno, polugodišnji sastanci omogućuju da se svaki put u drugoj zemlji, pa tako ovaj put i u Hrvatskoj, održi lokalni znanstveni skup, odnosno simpozij. To je prilika da se održe radionice i predavanja, tj. da oni koji donose prilično važno znanje iz svojih područja komuniciraju s nastavnicima i studentima medicinskog fakulteta i drugim zainteresiranim ljudima iz Hrvatske. (tcm)

natječaji

SVEUČILIŠTE U SPLITU PODRUŽNICA – SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA

NATJEČAJ

Za upis na Program razlikovnog modula (diferencijski ispit) SESTRINSTVO za stjecanje jednog od uvjeta za upis na diplomski sveučilišni studij SESTRINSTVO Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija u akademskoj godini 2011./2012. god.

Ovaj Program namijenjen je stručnim prvostupnicima sestrinstva koji namjeravaju nastaviti visoko obrazovanje na diplomskom sveučilišnom studiju Sestrinstvo Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija.

1. UVJETI ZA UPIS

Uvjet za upis programa razlikovnog modula je završen stručni preddiplomski studij sestrinstva s ostvarenim minimalno 180 ECTS bodova, a po čijem završetku studentima nije omogućen nastavak studiranja na diplomskim sveučilišnim studijima.

2. PRIJAVE ZA UPIS

Obrazac prijave za upis kandidati mogu preuzeti web stranici Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija: <http://ozs.unist.hr/>

Osim prijave za upis, kandidati su dužni priložiti:

- Svjedodžbu o završenom studiju u izvorniku ili ovjerenu presliku,
- Prijepis položenih ispita na prethodnom studiju s prosjekom ocjena;
- Rodni list ili vjenčani list ako je došlo do izmjena prezimena (u izvorniku);
- Preslik osobne iskaznice;
- Preslik domovnice;

Prijave za upis dostavljaju se u Studentsku referatu do 13. svibnja 2011. godine na adresi:

SVEUČILIŠTE U SPLITU, MEDICINSKI FAKULTET, Studentska referata za prediplomski studij, Šoltanska 21 21 000 Split S naznakom: Razlikovni modul Sestrinstvo

3. ŠKOLARINA

Školarina za upis razlikovnog modula iznosi 4.000,00 kuna.

Potrebno je izvršiti uplatu školarine, u cijelosti prije upisa, na žiro račun Medicinskog fakulteta u Splitu broj: 2330003-1100071293 s naznakom "školarina OZS", model 02, poziv na broj 850.

4. UPISI

Povjerenstvo za upis donosi listu pristupnika koji su ostvarili pravo na upis na temelju pristiglih prijava.

Lista će se objaviti na web stranici Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija dana 17. svibnja 2011. godine u 12 sati.

Upis pristupnika obavit će se 18. i 19. svibnja 2011. godine u 12 sati.

Prilikom upisa potrebni su: Dvije fotografije formata 4x6; Indeks; Dva upisna lista; Matični list;

Prijavni list; Potvrdu o uplaćenoj školarini u iznosu od 4.000,00 kuna; Potvrdu o uplati iznosa od 350,00 kuna (troškovi upisa).

5. OSTALE OBAVIJESTI

Sve ostale obavijesti kao i informacije o uvjetima za upis na diplomske sveučilišne studije Sestrinstvo pristupnici mogu dobiti na web stranici Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija: <http://ozs.unist.hr/> i u Studentskoj referadi.

Izvođenje nastave organizirati će se, u pravilu, vikendom, u svibnju i lipnju 2011. s predviđenim ukupnim trajanjem od šest tjedana.

Ispiti se trebaju položiti do datuma razredbenog postupka za akademsku godinu na kojoj pristupnici žele upisati diplomski sveučilišni studij.

Sveučilišni odjel zdravstvenih studija s polaznicima razlikovnog modula sklopit će ugovor o međusobnim pravima i obvezama. Završetkom razlikovnog modula polaznik stječe potvrdu o položenim ispitima razlikovnog modula. Ova potvrda služi samo u svrhu upisa diplomskog sveučilišnog studija na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu.

Minimalni broj pristupnika za koji će se organizirati izvođenje razlikovnog modula je 30.

Završetkom razlikovnog modula ne stječe se akademski naziv ili stupanj.

Prof. dr. sc. Stipan Janković, Pročelnik

SVEUČILIŠTE U SPLITU POMORSKI FAKULTET

NATJEČAJ za izbor

jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redoviti profesor u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju elektrotehnika, grani elektronika, jednog nastavnika u nastavnom zvanju i na radnom mjestu profesor visoke škole (trajno zvanje) u znanstvenom području društvenih znanosti, polju kinezijologija, grani kinezijološka edukacija, jednog nastavnika u nastavnom zvanju i na radnom mjestu viši predavač (reizbor) u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju elektrotehnika, grani elektronika, jednog nastavnika u nastavnom zvanju i na radnom mjestu predavač (reizbor) u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transport, grani pomorski i riječni promet, jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju predavač u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transport, grani pomorski i riječni promet, jednog znanstvenog novaka u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području društvenih znanosti za rad na znanstvenom projektu Ministarstva znanosti obrazovanja i športa broj 250-0000000-1452 „Morsko putničko brodarstvo u funkciji održivog razvijanja“.

Pristupnici na natječaj moraju ispunjavati uvjete iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04. i 46/07). Uvjet za izbor znanstvenog novaka je završen sveučilišni dodiplomski ili diplomski studij društvenih znanosti.

Uz prijavu na natječaj pristupnici su dužni priložiti:

- životopis,
- preslik diplome,
- dokaz o hrvatskom državljanstvu,
- prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti te separate radova relevantnih za izbor.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.

Rok za podnošenje prijave je 8 (osam) dana od dana objave natječaja. Nepravodobne i nepotpune prijave na natječaj neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se na adresu: Pomorski fakultet u Splitu, Zrinsko-Frankopanska 38, Split, s naznakom „Za natječaj“.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET

NATJEČAJ Za izbor:

1. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika,

2. nastavnika u nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto predavača za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana opća biologija, predmeti Prirodoslovje i Metodika nastave prirode i društva,

3. nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest, grana hrvatska i svjetska srednjevjekovna povijest.

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati kandidati oba spola. Svi pristupnici za izbor trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 46/07).

Pristupnici za izbor trebaju uz prijavu na natječaj priložiti u tiskanom obliku:

životopis pristupnika, presliku domovnice, presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, odnosno akademском stupnju, prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor.

Sva dokumentacija, osim radova, predaje se u dva primjera. Prilozi pod 1., 4. i 5. (životopis, prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti i popis radova) trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (na CD-u u 1 primjerku).

Rok za podnošenje prijave je 8 (osam) dana od dana objave natječaja. Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se na adresu: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet, Sinjska 2, 21 000 Split. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Na temelju članka 43. stavka 8. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. broj: 123/03., 198/03, 105/04., 174/04. i 46/07.) Sveučilište u Splitu, a za potrebe Sveučilišnog studijskog centra za forenzične znanosti i Interdisciplinarnog centra za naprednu znanost i tehnologiju (ICAST), raspisuje

NATJEČAJ

I. za izbor dva znanstvena novaka u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta na projektu 258-2160800-0333 „DNA analiza rano rođenjekovne populacije s područja južne Hrvatske“. Kandidati trebaju ispunjavati uvjete koje propisuje Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a posebno sljedeće uvjete:

- 1)VSS, diplomirani inženjer kemijске tehnologije, smjer Kemijsko-tehnološki procesi – 1 izvršitelj,
- 2)VSS, profesor biologije – 1 izvršitelj,

Kod izbora prednost imaju kandidati:

s iskazanim interesom za multidisciplinarni rad unutar disciplina forenzičnih znanosti, osobito: biološke antropologije, s objavljenim radovima iz tog područja (ad 1.), forenzične entomologije, s diplomskim radom iz tog područja (ad 2.), koji imaju iskustvo sudjelovanja u nastavi u svojstvu stručnih suradnika.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti:

životopis; ovjereni preslik diplome; prijepis ocjena; potvrducu visokog učilišta da spadaju među 10% najboljih diplomiranih studenata; dokaz da, sukladno navodimo iz prethodnog stavka ovog Natječaja; imaju prednost kod izbora kandidata.

II. za izbor jednog znanstvenog novaka u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta u znanstvenom području Prirodne znanosti, polju Fizika na projektu „Modeliranje procesa u bio nano sistemima za razvoj novih senzora“.

Kandidati trebaju ispunjavati uvjete koje propisuje Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a posebno sljedeće uvjete:

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti:
životopis na hrvatskom i engleskom jeziku; ovjereni preslik diplome; prijepis ocjena; pismo interesa; pismo preporuke.
Sa izabranim kandidatima zaključit će se ugovor o radu na određeno vrijeme sa svrhom stjecanja doktorata znanosti.
Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta za radna mjesta iz točke I. i II. ovog Natječaja podnose se u roku od osam dana od dana njegove objave u Narodnim Novinama, a na adresu: Sveučilište u Splitu, Livanjska 5/1, 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

NATJEČAJ za izbor

1. jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto višeg asistenta, za znanstveno područje Prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija, za predmete Praktikum iz biokemije, Biotehnologija i Toksikologija;

2. jednog znanstvenog novaka u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, na određeno vrijeme za znanstveno područje Tehničkih znanosti, polje računarstvo za rad na znanstvenom projektu br: 177-0361994-1998, Upotrebljivost i prilagodljivost sučelja inteligentnih autorskih ljudskih;

3. jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje višeg asistenta za znanstveno područje Prirodnih znanosti, polje fizika;

4. jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje Prirodnih znanosti, polje fizika.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07).

Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis, presliku domovnice, presliku odgovarajućih diploma, a pristupnici pod t. 2. i 4. dostavljaju još i prijepis ocjena s projektom.

Prijave za t. 1., 3. i 4. dostavljaju se u roku od 8 dana, a prijave za t. 2. u roku od 15 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split.

Na natječaj mogu ravnopravno sudjelovati kandidati oba spola. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Uvođenje inovacija ključni je izazov

Andreas Wolf

RAZGOVARAO:
NIKOLA BALIĆ

Ured za transfer tehnologije (www.utt.hr) Sveučilišta u Splitu u okviru Europske poduzetničke mreže organizirao je krajem 2010. godine seminar za znanstvenike i poduzetnike. Sudionicima su smE-MPOWER metodologiju i set alata koji pruža podršku u stvaranju i vođenju zajedničkih, kolaborativnih inovativnih projekata predstavili Andreas Wolf suradnik Fraunhofer IFF instituta iz Njemačke i koordinator projekta smE-MPOWER, te Dr. Christoph Meier direktor mreže poslovnih trenera za inovacije Platin iz Švicarske, član uprave Švicarske agencije za promociju inovacija - CTII i predsjednik Švicarskog saveza za transfer znanja i tehnologije – KTT. Ovom prilikom zamolili smo ih za odgovore na nekoliko pitanja.

Koju su izazovi poslovne inovacije?

U prošlosti se naglasak stavljao na poticanje inoviranja u tvrtkama u svrhu preživljavanja na globalnom tržištu. Prepostavljaljalo se kako je ovaj proces prirođan te je dovoljno postići kritičnu količinu tehnološkog razvoja koji bi se zatim na jednostavan način prenio na tržište. Veliki broj studija pokazao je da to nije točno, iako još uvek mnogi političari i institucije vjeruju u ovu linearnost. Poslovna inovacija nije isto što i tehnološka inovacija zasnovana na napornom istraživačkom radu. Kako bi inovirali na tržištu potrebno je stvoriti značajnu novu vrijednost za kupca. Ovo je velik izazov za tvrtke usredotočene na njihovo rutinsko poslovanje. Potrebna je uvjerljiva strategija koja će obuhvatiti poslovnu inovaciju, poslovni razvoj i stratešku suradnju koja nastupa u trenu ka-

Dr. Christoph Meier

Možete li nam reći nešto više o strateškoj inovaciji?

Poslovnu inovaciju potrebno je promatrati iz sveobuhvatne perspektive. Stvaranje dodane vrijednosti kao i novih poslovnih prilika moguće je jedino ukoliko su strateški resursi tvrtke adekvatni. Zbog toga poslovnu inovaciju modeliramo kao stablo: grane stabla nose plodove, tamo se stvara vrijednost za kupca. Na granama se stvaraju nove poslovne prilike kroz promjene u proizvodima ili uslugama, efikasnim procesima i snažnjim tržišnim nastupom kako bi se pridobio ciljani kupac. Kako bi grane iznijele plod stabla mora imati snažno korijenje. Korijenje predstavlja strateške resurse poput imovine,

financija, unutarnjih kompetencija, izvora ideja i partnerstava. Strateška inovacija uzima u obzir i razvija oba aspekta, kratkoročne prilike i dugoročne resurse.

Koliko je u danas važna međunarodna suradnja?

Kolaboracijska inovacija postaje apsolutno ključna za dugoročni uspjeh. Raspon poslovno inovacijskih prilika kojima se može upravljati isključivo unutar tvrtke jednostavno je ogranicen. Bilo da se radi o novoj tehnološkoj komponenti, unaprijeđenom algoritmu utemeljenom na znanju ili jednostavno na stupnju Internet tržištu, realizacija poslovne inovacije bez jakog vanjskog partnerstva postala je gotovo nemoguća. U mnogim slučajevima, posebno u međunarodnom kontekstu, dodatni interes može predstavljati priliku za stjecanje novih kompetencija. Dobro partnerstvo odlikuje se svješću o motivaciji partnera koja se reflektira u dizajnu i postavkama projekta.

Koje su uobičajene zamke kolaborativnih projekata?

Različite strateške interese partnera treba integrirati u jednu kohezivnu cjelinu koja će pružiti osnovu za uspješnu realizaciju projekta kao i dugoročno partnerstvo. Kako bi ovo postigli važno je razjasniti poslovni model nove ponude i transparentno pozicionirati partnere prema njihovim osobinama na putanji od ideje preko razvoja proizvoda pa sve do tržišta. Zlatno pravilo kaže kako postoje tri tipa partnera: inovacijski partner kao žarišna točka i ključni pokretač aktivnosti, partner za istraživanje i razvoj poput sveučilišta te krajnji kupac. Problematika intelektualnog vlasništva (IV) je također od visoke važnosti u kolaborativnim projektima i iziskuje aktivan pristup. Ja-

ko je bitno osigurati stratešku podršku stručnjaka s vrlo dobrim poznавanjem IV, nedovoljno kvalitetno pristupanje ovom problemu zaslužno je za mnoge rane prekide obećavajućih partnerstva.

Koje su to zajedničke dodirne točke europskih tvrtki?

MSP u njihovom osnovnom obliku se i ne razlikuju toliko jedni od drugih. Postoji istraživanje u Švicarskoj iz 2008. godine koje je precizno detektiralo gdje se nalaze strateški problemi tvrtki. Na primjer, znamo da preko 50% svih MSP-a smatra suradnjom sa sveučilištem od strateške važnosti za budući razvoj. U isto vrijeme te iste tvrtke prihvaju da se ne smatraju spremnima za ostvarenje takve suradnje. Ovo je vrlo uobiča-

jen strateški problem, dok su ostali problemi vezani na veličinu same tvrtke.

Možete li nam reći nešto više o ekonomskoj krizi u Švicarskoj te o mjerama koje su poduzete kako bi se ona ublažila?

Ekonomski rast i pad kroz zadnjih 30 godina ubrzao je strukturnu promjenu Švicarske ekonomije. Počevši u osamdesetima, većina dominantnih i tradicionalnih industrija je nestala ili je svedena na male igrače. U periodu 1995-2000 zapadna Švicarska je izgubila 42 tisuće radnih mesta u industrijskim s niskim inovacijskim performansama. Ovaj tekući strukturni pritisak urođio je aktivnijim i napokon sistematičnim mjerama koje su potakle obnovu regionalne ekonomije. Neke od implementiranih mjeru uključuju poticanje start-up tvrtki kroz edukacije, programe inkubacije i tehnološke parkove, poboljšanje sustava aktivnog transfera tehnologije iz znanosti na industriju, te razna poboljšanja poslovno inovacijskog sustava postojećih tvrtki.

Vrijednost znanja u vrijeme krize?

Za vrijeme aktualne recesije veliki broj malih tvrtki ulagao je u poslovno inovacijske potvrdje, unatoč prihodima smanjenim u prosjeku i do 60%. Poslovna inovacija se smatra glavnim ili čak jedinim odgovorom za stvaranje prilika u vrijeme krize. Ova nastojanja aktivno su podržavana regionalnim mjerama i povećanim financijskim poticajima od savezne vlade za tehnološko inovacijske projekte. Drugim riječima, te su tvrtke pretvorile negativan utjecaj ekonomске recesije u strukturu korist. Intenzivno korištenje vanjskih značaja postalo je ključni faktor za uspješnu implementaciju ove proaktivne politike.

alumni cultura

Što znači biti američki alumni u

Piše:

IVANA BILIĆ

Moj boravak u Sjedinjenim Američkim Državama u okviru JFDP stipendije (Junior Faculty Development Program – program američke vlade za profesionalno usavršavanje nastavnog osoblja fakulteta i viših škola) za ljetni semestar akademске godine 2008/2009 obilježio je semestar proveden na California State University Long Beach (CSULB), College of Business Administration. Prema Princeton Review-u, radi se o trećem, najboljem državnom fakultetu u Sjedinjenim Američkim Državama. Treće mjesto posebno je prestižno ako se u obzir uzme činjenica kako je prema tom istom rangiranju prestižni University of California, Berkeley, bio na devetom mjestu. Za svog boravka na CSULB osim praćenja nastave bila sam u prilici i održati nekoliko gostujućih predavanja studentima te prestižne poslovne škole.

Svjetski umrežena alumni zajednica

Već tijekom boravka u Sjedinjenim Američkim Državama priključili smo se State Alumni, globalnoj virtualnoj zajednici koja okuplja američke alumnije diljem svijeta. Web site State Alumni omogućuje pristup mnogim korisnim resursima putem fondova namijenjenih za investicije, fondova za potporu istraživanjima, jednokratnim grantovima, pruža mogućnosti volontiranja ili zaposlenja te osigurava pristup znanstvenim bazama podataka.

Osim povezivanja s kolegama koji djeluju u području ekonomije, ali i drugim područjima znanosti na Balkanu i u Istočnoj Europi, tijekom boravka u Americi izgrađeni su brojni kontakti

Osnivanje alumni udruge u Hrvatskoj

Posebno iskustvo za mene kao alumnija bilo je iskustvo mentorstva dvjema studenticama s Ekonomskog fakulteta u Splitu koje su svoje poslovne planove imale prilike prezentirati na "The Brown Forum", održanom početkom travnja u Dubrovniku, u

Pouzoru na brojne udruge američkih alumnija koje djeluju na nacionalnim razinama diljem svijeta, 13. svibnja 2011.g. u Zagrebu će se na prvoj konferenciji svih američkih alumnija u Hrvatskoj osnovati i i udruga koja će ih okupljati - U.S. Alumni Community in Croatia (USACC).

znak sjećanja na preminulog američkog ministra trgovine, Rona Browna. Za vrijeme trajanja Foruma na više fakulteta u Hrvatskoj bilo je omogućeno izravno praćenje i sudjelovanje na Forumu putem Webstrema pa tako i na mom matičnom fakultetu, Ekonomskom fakultetu u Splitu.

Važan segment američke kulture zasigurno je volontiranje, što je u slučaju

JFDP stipendije činilo obvezni dio program. Tradiciju smo nastavili i po povratku u usavršavanja. U skladu s tim, prošle godine imala priliku kao JFDP alumni sudjelovati na regionalnoj konferenciji u Ohridu kojoj je osnovni cilj bio unapređenje pristupa obrazovanju osobama s invaliditetom, a u organizaciji Makedonske udruge svih američkih alu-

Primjeniti dobre strane 'Amerike' u

Piše:

IVANA BILIĆ

Sveučilište na koje sam poslana osnovano je 1787. godine i do danas je izraslo u jednu od važnih javnih visokoškolskih ustanova u SAD. Pitt, kako ga popularno nazivaju, ima čak 3800 stalno zaposlenih profesora i 34 tisuće studenata na preddiplomskoj, diplomskoj i doktorskoj razini. Posebno je cijenjen Medicinski fakultet, gdje je pedesetih godina prošlog stoljeća razvijeno cjepivo protiv dječje paralize, no i drugi programi sveučilišta bilježe uspjehe, pa je tako prema izvještaju za 2009. godinu američkog Center for Measuring Uni-

Ljetni semestar akademске godine 2008./2009. provela sam kao stipendistica programa američke vlade Junior Faculty Development Program na University of Pittsburgh u Pittsburghu, Pennsylvania i to je iskustvo obilježilo moje pogled na sveučilišnu nastavu, istraživanje, suradnju i, dakako, izmijenilo moje poimanje Amerike

versity Performance Pitt bio u samome vrhu ljestvice američkih sveučilišta (među sedam najboljih javnih sveučilišta i ukupno među najboljih 25 sveučilišta u SAD), dok ga Šangajska lista svjetskih sveučilišta rangira kao 50. sveučilište svijeta

i 39. sveučilište u SAD.

Usmjerenost na kvalitetnu nastavu

Kao povjesničar umjetnosti formalno sam gostovala na Odsjeku za povijest umjetnosti i arhitekture, smještenom u zgradici koju izgradnju financi-

rala jedna od nasljednica iz milijunaške obitelji Frick, poznate po umjetničkoj zbirci čiji se naj vrijedniji dio nalazi u New Yorku. Uz zgradu je Odsjek dobio i posebnu zakladu za nabavu knjiga, tako da tijekom godina oformljena jedna od naj bogatijih specijalističkih knjižni-

ca, u kojoj sam provela mnoge sretne sate. Moja je stipendija bila usmjereni i na nastavnice kompetencije te je zahtijevala slušanje najmanje četiri kollegija, što se pokazalo odličnim iskustvom: jedan od kollegija koji sam odabrala, o berlinskoj umjetnosti 19. i 20. stoljeća, bio je i nagrađen posebnom sveučilišnom nagradom za podučavanje. Američki su predavači ne posredniji i dostupniji od onih

čija sam predavanja imala pri like slušati na europskim sveučilištima, te primjenjuju i variraju različite pedagoške metode i tehnike, čineći nastavu interaktivnom i zanimljivom. Sveučilišta organiziraju i predavačke tečajeve za nastavnike, a uobičajeno je i da stariji profesori prate rad mladih slušajući njihova predavanja studentima. Studentima je na ras-

Neformalna druženja kao važan dio sveučilišne kulture

Osim klasične nastave, Odjek za povijest umjetnosti barem je jednom mjesечно imao gostujuće predavača s nekog drugog sveučilišta, a najugodnija su pak bila neformalna druženja jednom do dva put mjesечно, tzv. lunch-time seminari, kada bi doktorandi ili profesori pripremili neko kratko izlaganje, obično kao pripremu za neki znanstveni skup, te ga izložili pred član-

Hrvatskoj?

mnija.

Upravo po ugledu na brojne udruge američkih alumnij koje djeluju na nacionalnim razinama diljem svijeta 13. svibnja 2011.g. u Zagrebu će se organizirati prvu konferenciju svih američkih alumnija u Hrvatskoj, na kojoj će se i osnovati udruga svih američkih alumnija u Hrvatskoj - U.S. Alumni Community in Croatia (USACC).

Vjerujem kako će se američki alumniji zajedničkim djelovanjem u Hrvatskoj biti u mogućnosti još više prenositi i implementirati dobre prakse i iskustava koja su stekli tijekom boravka u Sjedinjenim Američkim Državama.

*Asistentica katedre za Menadžment, Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Stipendisti JFDP programa 2009. godine na finalnoj proslavi u Washingtonu

Hrvatskoj

vima Odsjeka. Uz uvid u istraživanja kolega, ovakav tip okupljanja s raspravom (uz sendviće) sigurno doprinosi kvaliteti predstavljanja izvan Sveučilišta, što je kolektivni cilj svih članova Odsjeka.

Povratku u Hrvatsku želja mi je bila primijeniti stecena znanja i potaknuti suradnju, pa je tako uz podršku mog matičnog Odsjeka i Filozofskog fakulteta, prvo obnovljen ugovor sa Sveučilištem u Pittsburghu, da bismo u projektu 2010. godine organizirali dvotjedni Međunarodni seminar povijesti umjetnosti na kojem su sudjelovali nastavnici i studenti oba sveučilišta. Seminar je polučio velik uspjeh, te je uvršten u stalni program Odsjeka za povijest umjetnosti u Zagrebu i Sveučilišta u Pittsburghu. Također, prema

nešto izmijenjenom pittsburghškom modelu, od jeseni 2010. jednom se mjesecno na Filozofskom fakultetu u Zagrebu okupljaju nastavnici i stručnjaci raznih profila koji se bave razdobljem renesanse te u neformalnom okruženju, uz vino i kekse, razmjenjuju mišljenja o novim istraživanjima. Moguće je, dakle, primijeniti dobre strane američkog sustava i u hrvatskim uvjetima, što je, vjerujem, jedna od zadaća US alumna.

*docentica na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 2000. godine zaposlena na Odsjeku, doktorirala 2008. na Scuola Studi Avanzati Venezia, bavi se povijesnu arhitekturu i grada te renesansnom umjetnošću.

Znanost i umjetnost

Piše: MATEO PERASOVIĆ

Članak je napisan kao reakcija na strah umjetničkog dijela akademске zajednice od možebitnog izbacivanja pojma umjetnost iz sintagme znanost i umjetnost u tijeku redefiniranja očekivanih zakona o sveučilištu, znanosti i visokom obrazovanju. Neki su se uvaženi kolege profesori bili prestrašili buduće rizničarske politike vlasti, pa su se upinjali dokazati kako se umjetničko stvaralaštvo temelji isključivo na istraživačkom radu znanstvene provenijencije, zanemarujući istodobnost napredovanja znanost i umjetnosti u paralelnim pravcima s 'mrivicu' odmakom, barem u zadnjih 500 godina europskog civilizacijskog rasta. Dobro je da se umjetnost bavi znanostu i znanost umjetnošću, ponekad

Umjetnost?

Umjetničku produkciju treba racionalizirati zakonima, pravilnicima i ugovorima. Potrebno je odabratи egzaktne metode kojima bi se odredio doprinos umjetničke kreativnosti na ukupnost društvenih zbilje. Umjetnička djela, procesi i prizori se ne dadu kvantificirati i klasificirati, jer su rezultat dјelatnosti koja u konačnici ne zahtijeva ništa doli prihvaćanje i posljedice, uživljavanje.

Umjetničko djelo se uvijek razotkriva kao neposredna senzacija. Ako to nije, onda je u pitanju nekakva dosjetka, tlapnja, provokacija... Nema tu precizno uobičajene spoznaje, nema niti metodike kojom bi se argumentirano istražili i definirali prirodni fenomeni i društveni odnosi. Područje umjetnosti je maglovito i u konačnici opasno stvaralaštvo, jer predlaže ideju apsolutne slobode koja je anarhična i utopistska. Imanentna je tek čovjeku koji je svojevoljno sam u svijetu, čovjeku koji se ne dogovara s drugima, koji nije pozitivistički oportun, koji je zapravo suprostavljen svijetu. Permanentno dogovaranje, uspostavljanje saveza i međusobno uvažavanje nužno je područje uravnoteženja različitosti. Do društvene harmonije se dolazi dominacijom sposobnijih i radijsnijih nad populacijom inertnih i neambicioznih. Zar to ne govore prošlost i povijest ljudskog roda, zar to ne dokazuju antropologija, sociologija, politologija...

Afirmativno o umjetnosti

Ovi sumarni i sumorni zaključci do kojih se dolazi odrastajući, mireći i umi-

Nikako nije dobro jezikom znanosti artikulirati bogatstvo i posebnost umjetničkog izražavanja, zbog partikularnog uravnavanja i očekivanog priliva sredstava iz "zajedničke kese"

rući, na sreću, još uvijek ne znače kapitalizaciju. Kao i ograničenja, kao i spoznaje, jednak su i težnje postojane; prvi put za mjesto pod suncem, drugi put za pravo glasa, pa za autonomiju odlučivanja, pa za slobodu stvaralaštva. Varljiva međuljudska uravnoteženost privremeno ustupa mjesto podnošljivom prevladavanju jednog nad drugima, pa prevara u teror nekolicine nad ostalima. To, bezbroj puta ponavljano, neodrživo stanje je izvor svojatanja, nadmetanja, identifikacija, gradanskog aktivizma, socijalnog nemira, pa i umjetničkog dje-lovanja.

U rasponu od najintimnije poetike i suzdržane hermetike do raskošne produkcije i javne prezentacije, umjetničko djelo je nužno, angažirano i opravданo. Rezultat je istovremene nesvesne refleksije i pomne opservacije svijeta u kojem živimo. Umjetnost ne daje odgovore, ona bilježi stanja, rastake zbilju na proste faktore, uživa u destrukciji i rekonstrukciji, dozvoljava stvarima da se vežu u nove cjeline.

Umjetnost ne dokazuje nego posreduje

Umjetnik s namjerom oblikuje materiju i odnose, jednom svjesno, drugi put impulzivno. Artefakti, značenja, propitkivanja, akcije i interpretacije, tisuće riječi za pojmove što sveukupno znače umjetnost zainteresiranim, ali i tisuće istih riječi koji ne kazuju baš ništa "gluhima i slijepima". Umjetnik istražuje, raskopava tlo u potrazi za dubljim slojevima, intuitivno srša u nepoznato, riskira, strahuje i umire od zadovoljstva. U trenu prihvata i odbacuje poznate i nepoznate metode, tehničke postupke i instrumentarij. Nužno ne dokazuje, samo posreduje stanje. Pokazuje ga i predaje dalje: studio-

nicima, konzumentima i tumačima: povijesničarima, teoretičarima, kritičarima, kustosima i kuratorima da pronesu jezik i autonomiju izražavanja. Da ponovimo, za razliku od svakodnevne, operativne i naoko funkcionalne radinosti, umjetnost je originalno stvaralaštvo, neposredno oživotvorene mašte. Ona nastaje iz strasti, iz otpora prema stereotipnom poimanju stvarnosti, iz namjere mijenjanja okoštalih relacija, iz želje za novim, drugaćijim svijetom. Zbog togaje umjetnost progresivna, mlada i nestrpljiva, jer ne trpi konzervativnu usredotočenos na usvojene i sigurne norme. I uopće nije loše i kad je nametljiva, jer donosi svjež zrak pred ustajali dah.

Umjetnost kao 'pless vukovima'

Suvremena umjetnost, jer je o njoj riječ, rezultat je mutacije prizivanja, zaklinjanja i žrtvovanja. Ona je ritualna, spiritualna, alkemijska praksa. I zato je neprihvatljiva partikularnom interesu ustoličene vlasti.

Ona nije u domeni socijalne inteligencije, jer remeti "mir i stabilnost", "pila granu" s koje racionalna svijest proklamira viziju svijete budućnosti, često na osnovi lažljive sadašnjosti.

Za razliku od proizvodnje i potrošnje "svega i svačega", umjetničko pregnuće je "pless vukovima", ono je usamljena zbilja jednog paralelnog svijeta koji tek na horizontu, u budućnosti postaje razumljiv i zanimljiv.

Uvijek usprkos "sadašnjem trenutku" suvremena umjetnost je jednom nogom "across the borderline". Razgoljena i izložena na vjetrometini prethodi budućim zbiljanim.

Teško je tu činjenicu osvijestiti, akose ne posegne duboko u memoriju, a memorija je biološka, kulturološka, lingvistička, arheološka, genetska...

Za mentalno združevanje populacije nije uputno umjetničku kreativnu produkciju odrediti parametrima znanstvene prakse i društvene korelacije. Nikako nije dobro jezikom znanosti artikulirati bogatstvo i posebnost umjetničkog izražavanja, zbog partikularnog uravnavanja i očekivanog priliva sredstava iz "zajedničke kese". To je kao odumiranje vrste. Treba uvažiti različitost i priznati zasebnu vrijednost umjetnosti.

*Profesor slikarstva na Umjetničkoj akademiji, prodekan za nastavu

Predsjednik Josipović na svečanoj sjednici Medicinskog fakulteta

Prije samog dolaska, Predsjednik je izrazio želju da se susretne sa studentima i zaposlenicima Fakulteta u neformalnoj atmosferi. Potom su Dekan Marušić, članovi dekanskog kolegija, predstavnik Zaposleničkoga vijeća g. Boris Matutinović i studentski predstavnik Andrija Babić Predsjedniku predstavili nastavne, znanstvene i stručne aktivnosti fakulteta. Potom je kratkim govorom čestitao Medicinskom fakultetu i dekanu na uspjesima, navlastito na pro-europskoj politici vođenja ustanove, koja je omogućila da od 2013. studenti Medicinskog fakulteta u Splitu dobivaju diplomu europske vrijednosti. Uspoređujući svoj pravni fakultet s medicinskim fakultetom, rekao je da se obje struke bave brigom za ljudе, ali na različite načine. Istaknuo je važnost inicijativa za osnivanjem engleskoga studija, što je obrazložio nizom naših diplomatskih uspjeha i inozemstvu koje imamo zahvaliti intelektualcima koji su nekoć studirali u našim gradovima. Podijelio je s nazоčnim da ga je pri nedavnom posjetu Afganistanu predsjednik Hamid Karzai pitao isključivo za medicinske fakultete, jer Afganistanu nedostaje liječnika, i izrazio želju da pošalje afganistske studente na medicinske studije u Hrvatskoj.

'Tko više radi, treba imati višu plaću'

Odgovarajući na pitanja publike, predsjednik je komentirao trenutni sustav finansiranja fakulteta prema kojem uspјešni studenti ne plaćaju školarinu, što je nepravedno prema uspјešnim fakultetima kao što je medicinski, na kojem većina studenata uspјešno stu-

Predsjednik Republike Hrvatske, prof. dr. sc. Ivo Josipović, sudjelovao je 30. ožujka na svečanoj izvanrednoj sjednici Medicinskog fakulteta u Splitu. Predsjednik je na svečanu sjednicu došao na poziv Dekana prof. dr. sc. Matka Marušića, povodom 14. obljetnice fakulteta.

U ugodnom društvu na Medicinskom fakultetu u Splitu predsjednik Josipović zadržao se dulje nego što je planirano

dira. Predsjednik je rekao da se Hrvatska nalazi pred još jednom reformom visokog obrazovanja te da se trebaju iznaći načini koji će stimulirati uspјenos obrazovnih ustanova. „Morat ćemo jedni drugima vrlo jasno reći da ništa nije besplatno“, kazao je predsjednik Josipović, naglasivši da studij ne bi trebali plaćati oni studenti koji uspјešno i redovito studiraju. Na pitanje kad će intelektualci biti dovoljno plaćeni za svoj rad, predsjednik je odgovorio da svi možemo pomoći da se to popravi u Hrvatskoj ne postoji kult rada. Pravedna naknada onima koji više rade bila je i glavna poruka komentara na aktualne probleme s plaćanjem kumulativnoga radnoga odnosa na medicinskim fakultetima. „Zalažem se da onaj koji više radi ima i veću plaću“, kazao je predsjednik Josipović.

Dar svih zaposlenika Predsjedniku

Na fakultetu je predsjednik Josipović ostao dulje nego što je bilo predviđeno protokolom, što bi značilo da mu je s nama bilo ugodno. A da sve ostane u obitelji, pobrinuo se naš dekan, koji je predsjedniku poklonio ilustriranu knjigu svog brata Joška Marušića „Istinita priča o Hrvatima“ (na engleskom jeziku). Kolegica Milena Kasalo pobrinula se da knjigu potpišu svi zaposlenici koji su se u tom trenutku našli u zgradama, tako da je predsjednik Josipović osim knjige za uspomenu dobio i evidenciju nazоčnosti na poslu zaposlenika Medicinskog fakulteta u Splitu.

doc. dr. sc. Livia Puljak, Prodekanica za znanost i poslijediplomske studije, MEFST

Jadranski susreti studenata povijesti 2011.

Ovogodišnji Jadranski susreti studenata povijesti uspјešno su održani na Filozofskom fakultetu u Splitu od 24. do 27. ožujka

Prije početka konferencije, sudionicima se obratio pročelnik Odsjeka za povijest prof. Josip Vrandečić, a podijeljeni su im i zbornici "Francuska uprava u Dalmaciji" kao dar fakulteta.

Radionice na temu "Pojedinac i zajednica na Jadranu" započele su 25. ožujka u prostorijama Filozofskog fakulteta u Radovanovoj ulici. Prezentirani su studentski radovi koji su kroz portrete istaknutih ličnosti iz prošlosti i stičnojadarske obale trebali propitati aktualnost stare Carlyleove teze o herojima kao pokretačima povijesti. Prvi je u nizu bio splitski student Marin Pelaić koji je predstavio svoje izlaganje o Gaji Bulatoviću i njegovoj važnosti za buđenje nacionalne svijesti u Splitu i Dalmaciji u 19. stoljeću. Kolege iz Pule Srdjan Marinović i Adriano Ivetić pružili su nakon toga iscrpan pregled djela Matije Vlačića Ilirika, začetnika hermeneutike i istarskog reformatora svjetskog glasa. U toku ove radionice još smo imali prilike poslušati izlaganja Marte Cuculić, Daniele Kušpilić i Kristine Stojšić iz Rijeke koje su svoje radeve odlučile posvetiti Andriji Ljudevitu Adamiću, nama dobro poznatom arhitektu i konzervatoru Vicku Andriću ali i Biasolettu Bartolomeu – vrsnom botaničaru i prirodoslovcu čije je ime u protekljih stoljećima i pol nažalost podosta zavio veo zaborava. Nakon završetka radionice, gosti su bili otpraćeni do restorana Studentskog doma Bruno Bušić gdje su ručali, a do kraja poslijepodneva obavljeno je i razgledavanje povjesne jezgre Splita.

Oblici komunalnog života u jadranskim gradovima

Radionice su nastavljene sutradan, 26. ožujka, također u Radovanovoj ulici. Izlaganja koja smo ovog puta imali prilike čuti bavila su se oblicima komunalnog života u jadranskim gradovima. Prvi je u nizu bio rad Duje Jakovčevića iz Splita o utjecaju političke vlasti Anžuvinaca na razvoj dalmatinskih gradova, a sličnom se temom bavila i zadarska studentica Marina Matiša koja je isti period razvijenog srednjeg vijeka odlučila sagledati iz perspektive moćnog velikaškog roda Bribiraca.

Teme vezane uz srednjovjekovnu, ali isto tako i nešto noviju povijest Splita proučili su i Jelena Marušić kao još jedna do-

mača sudionica sa svojim predstavljanjem razvoja trgovine u srednjovjekovnom Splitu, te gost iz Rijeke Lovro Kralj čiji je predmet interesa bila splitska židovska zajednica. Naposljetku, ne smije se izostaviti ni doprinos Ivana Cerovca - takoder iz Rijeke - koji se odlučio za pravnu povijest istraživši pravno-administrativni sustav svog grada u razdoblju od 16. do 18. stoljeća, kao ni Nikoline Knežević sa splitskog Filozofskog fakulteta koja je ukazala na bogatu i iznimno zanimljivu običajnu baštinu Dalmatinske Zagore između dva svjetska rata. U poslijepodnevnim satima obavljen je izlet do Trogira gdje ih je kroz grad provela studentica 4. godine povijesti umjetnosti i talijanskog jezika Maja Kakić. Po povratku u Split sudionici Jadranskih susreta otišli su još na svečanu večeru u konobi Lučac, prije posljednjeg noćenja.

Prilika za upoznavanje i bolje povezivanje studenata povijesti

Za kraj, možemo istaknuti kako je ova manifestacija osim povoda za ugodno druženje među kolegama i međusobno upoznavanje, poslužila i za bolje povezivanje studenata nekih fakulteta. U prvom se redu to odnosi na Zadar, pa se može očekivati daljnja suradnja s njihovim studentima povijesti koji su sada odvojeno održavali svoje Dane povijesti.

Svakako treba navesti da bi se sljedeći Jadranski susreti trebali održati u Puli, iako je još uvijek prerano govoriti o bilo kakvim detaljima. Tomu se još može dodati kako su nas kolege iz Rijeke obavijestile o organizaciji skupa Povijest revolucija na svom fakultetu koji bi bio predviđen u nekoliko etapa najprije za svibanj i lipanj, a potom i rujan i listopad ove godine. Svim uključenim sudionicima se na koncu možemo sručno zahvaliti i poželjeti mnogo uspjeha u organizaciji uz još mnogo ugodnih i produktivnih druženja i susreta.

Duje Jakovčević, student prve godine diplomske studije povijesti i povijesti umjetnosti

